

حول غزوة

صافی : ٦

نمبر - آغستوس ١٩٢٧

شعبی جلد

دار الفنون

ادبیات فارسی و فلسفہ

فلسفہ ، اجتماعیات ، تاریخ ، جغرافیا ، ادبیات

ایک آبدہ بر نشر اول نور

مندرجات

عقل منطقی ، وجدان منطقی		ظہیل نعمت
فلسفہ اصطلاحی		»
ابتدائی ذہنیت		»
روصونک فلسفہ سی		اسماعیل صفی
سقراط		محمد عزت
آمریقادہ اجتماعیات تدریساتی		»
تورک فیلسوفی فارابی		از میرلی اسماعیل صفی

استانبول - دولت مطبعہ سی

١٩٢٧

سوقراطك حياتى و آثارى

۱ سوقراطك كنجلك سەلىرى - زور بۇرۇن - كۆرە سوقراط - سوقراطدە تەكلىم - سوقراط و قومۇدىيا

ھەر عصر دە واضح ، صوغۇق ، قوتلى ذكالى كورۇلور ؛ ھەر عصر دە حرارتلى قىللىرىك ضربانى دويۇلور . فقط بىر بارد ذكانك جوشغون بىر قىللى بىر آرايە كىلىش اولماسى نادر در . فقط خارق العادە قدرتلى و حىتلى بىر كوكلك بوتون قوتى ذكاسىك حرارتلىمە سەنە مانع اولمىغە صرف ايلهەسى تماماً نادر در ، عادتا نوعى ذاته منحصر بىر شىدر ، طبقى بوز ياپان بىر ما كىنەبى حرىكتە كىتىن بخار قازاننە بىكزر . بوقىلدىن بىر تركىبە وعىنى درجە دە خارق العادە ماسكاتە بىكلىر جە سەنە ظرفندە بىر دفعە دن فضلى راست كىلىنمىز . فقط بىر دفعە ميدانە كلىدىمى ، سانكە ندرتەن دولايى بىزى تضمين اىتمك اىستە يورمىش كى ، بىر چوق عصر لىر تو كىنمە كىزىن تىمادى ايلهەن بىر تائىر اجرا اىلر . بويلى بىر حادثە نك نوعما كورۇلمەش بىر شى اولماسى طبعىت بشرىە اىجاباتەندىر : ھەر شوق روحتك رؤىت قابىلىتى تنویر ايلهەمز ، قارا كىلغە صوقار . اساساً ھىچ بىر احتراض يوقدركە باشقە درلو تائىر ايتسون . اونلردن ھەر بىرى كىندىنى بىسەلەمكە مستعد اولان خياللىرى جذب و بوتائىرى حائز اولمايانلرى دفع اىلر . واقعەلرى استقلال رأى ايلهە ادراك و محاكە اىتمك اىچون ذھنك بى طرف اولماسى يعنى ھەر ھانكى بىر احتراضدن آزادە اولمى شىرطدر . بەنثرامەن فرانقلن اىچون « اعتدالدىن شوق دويار بىر آدمدر » دىنلمىشدى . بو عنوان سوقراطە چوق فضلى ياقىشىر . سوقراطك قدرتلى شىخسىتەنە حاكم اولان و شەھىد اولماي سودىرە جك درجە دە اونى شوقە كىتىن احتراض : واضح اولارق آكلامق احتىاجى اىدى . صاف مفھوملرە صوصامش اىدى و بىرسىرى بى الوھىتە دوغرو سورۇكلەين حرارتلە اونلرى آراردى . سوقراط بىر حرىكتك باشلانغىچنى تشكىل اىدر ، متعدد مكىتبىلر دىھا دوغروسى اخلاقى مذهبىلر اوندىن چىقمىش ، اونلرك نظرىەلرى اون بىكلىر جە منور

كىمسەلر ك روحنە خلق دىنەك اختيارلامش عقىدەلرى يىنە كچمىشىدى . بودر جەدە خارقالعادە برتارىخى واقعەنى لايىق اولدىغى وجەلە تەقىر ايلەمك اوزرىمىزە ترتب ايدن اك مەم وظيفەلردن برىدر .

سوقراط ھىكلەتراش سوفرونيسكوس Sophroniskos ك اوغلى ايدى . آتەدە ۴۶۹ تارىخىندە ويا برقاچ سەنەدەدا اول دوغمش ، كىنچەلەكەنك ابتەدالرنەدە باباسەنك صنعەنى اوكرىمىشى . اسكى زمانلر ك نەپايتەندە آتە قلەسەندە سوقراطك النەن چىقەش بر اثر حالاكوستر يلىردى . يواثر les Grâces دىنەلن الەلرى تصوير ايدىيوردى . بو مەللە بولونمش اولان قابار تە برغروپك بواثر اولماسى ائەمالدن تەمەمە بەيدەكلەر . سوقراط آز زمان صوكرابو صنعەى اجرادن واز كچدى ، مقصدى عمرندن كىرى قالاتى منەھسەر فلسفى دوشونجەلەرە تەخصىص ايلەمكىدى . عىنى زماندە ايشلرىنى اھال ايلەدى ، شەبەسز بو حال عائلەسەندە كچمىزلك توليد ايلەدى . معلوم اولدىغى اوزرە سوقراط قسانتەپلە اولەنمىشى و اوچ اوغلى اولمىشى . آناقساغوراسك تلىزى آر كەلاؤوسك اونى فلسفەيە جەذب ايلەمش اولدىغى روايت ايدەلەكەدر . اعتمادە شايان وتەمەمە حەسبى وبى طرف بروضعيتەدە بولنان بر محرر ، ساقزلى تراژەدى شاعىرى ئىون Ion « سياحت انطباعاتى » عنوانلى ائرنەدە بو واقعەنى تصديق ايلەمكىدەر ؛ اونك سوزىنى شەبەلى عد ايلەمك اچۇندە بر جەدى سەبب يوقدر . اساساً سوقراطك تەفكەراتەدە اوقادار مەم بررول اوينايان غائىت فەكرىنك دىكەر ھەرھانكى بر طبعيت فىلسوفندەن زىادە آناقساغوراسك سىستەمەنە حاكم اولدىغى و دىكەر طرفدن ، قلازومنى فىلسوفك تلىزلىرى آراسەندە طبعيت تەدقيقنە علاوۋە حيات بشرە عائد بەعضى مەسئەللەرى تەدقيق ايلەن ذاتك دە آر كەلاؤوس اولدىغى بىليورز . دىمك كە ، چىچرونك بر تەبىرىنى قوللانارق « فلسفەنى كوكدن ىرە ايندىرن [۱] تەسمىيە ايدە بىلە جەكمز ذاتك زەھنەدە نظريات فلسفەيە تەمەل اوياندىرمەگە مستەد كوز وكن آر كەلاؤوس ايدى . حالبو كە سوقراطك بو مەاصرەنك شەھادتى (تەوافراستوسك قبول ايتەش اولماسەنە رغماً) رد ايدنلر بر دور باطل اچىندەدرلر . زىرا مەختەلف محررلر ك يكدىكەرنەن مستەقل اولارق آر كەلاؤوسك اخلاقى مەسئەللە دائر تەخرىاتە بولندىغى تصديق ايلەملرىنە قارشى سادەجە « سوقراطك استادى اولدىغى ادعا ايدىلن كىمسەنك اخلاقى تەخرىاتە يابانچى تصور ايدىلەمەمش اولدىغى » قەيدە بو شەھادتلىرى بر طرف ايدرلر . شەبە يوق ، آناقساغوراسك بو تلىزى سوقراطك روحنە آنچق بر قىويلجىم

[۱] يعنى فلسفەيە غايە اولارق كائنات تەدقيق ىرىنە انسان تەدقيقنى كوستر

آتمشدر . هیچ بر فلسفه استادى بو بويوك آتنه لى يه كندى معنويات خزينه سنده بولديغى
زنكين غدائى اطاره ائتمه مشدر . سوقراطك ذهنى قابليتلىرىنىڭ مستثنائى ، ذاته منحصر
خصوصيتى اونى تميز ايدن توكنمز فكر بولغبله ثابتدر . فقط سوقراطك دالغينلىغى دها
دوغروسى قواى ذهنيه سىڭ بر نقطه ده شدتله طوپلانماسى مشغول اولديغى مسئله لرك عاداتا
اونى ضبط ايله مسى ده بومستثنائى و خصوصيتى عىنى درجه ده اثبات ايدر . پوتيده Potidée
قرار كاهنده « بر صباح ، آياقده بولنديغى يرده حر كتمسز اولارق برشى اوزرينه درين درين
دوشونمكه باشلادى . آرادىغى بولمادىغى قىمىلدامادى وعىنى حالده دوشونمكه دوام ايتدى
اوكله اولمشدى آداملىرىمىز اونى ترصد ايدىورلر ، يكدىكرينه سوقراطك صباحدن برى
اوراده تخیل ائتمكه اولديغى سويله يورلردى . نهايت ، آقشامه دوغرو ، شهر خلقندن
بعضىلرى ، يمك ييدككن صوكر ا ياتاقلىرى اورايه كتىردىلر . مقصدلىرى سىرىن بر يرده
ياتمق (موسم يازدى) و سوقراطك عىنى وضعيتده كىجه يى كچىروب كچىرميه جكنى
كورمك ايدى . فى الواقع سوقراط ايرته سى كون كوش دوغونجه يه قدر آياقده طورمغه
دوام ايتدى . كونه دعا سنى ياپدقكن صوكر ا چكىلدى . « افلاطونك سومپوسيون - ضيافت
عنوانلى اثرنده (220C) بوسفرده سوقراطه آرقاداشلىق ايتمش اولان آلکيبیاده سىڭ
آكلاتديغى بودر . بو فقره بزه نيوتونى خاطر لاتير : اونى بر كون ، اولدجه كىج ، ياناغنده
يارىم كىنمش اولارق ، تفكراته دالمش بر حالده بولمشلردى ، بر دىكر دفعه ده نيوتون بر شيشه
شراب آلمق اچون محزنه اينمش ، مسافرلىرى آلدىر مقسزىن ، تفكراته تابع اولاررق
اوراده قالىيورمشدى .

سوقراطك محاربه ده جرأتكارلىغى ، بوتون خارحى اشيايه قارشى علاقه سىزلىكى - ارسطو
بوكا علوجناب دير - صىجاغه و صوغوغه خارق العاده تحملى ، بوتون آرقاداشلارندن زياده
ايچمكه برابر قوه فكريه سندن برشى ضايع ائتمه مك قابليتى ، بوتون بونلرى « سومپوسيون » ده
آلكيبىادس ويا بالذات افلاطون بزه تصوير ايدرلر . بودرجه ده قدرتلى بر طبيعت صاحبي
اولان كىمسه نك هر درلو شدتلى تمايللره مالك اولماسى و اونلره آنجق اراده سنى تربيه
ايدهر ك غلبه چالماسى او قدر احتماله قريبدركه بو نقطه ده قىدمانك شهادتلىرى رد ايدمه يز .
سورىه لى كاهن و سىيا طالى Physionomiste زوپوروس Zopyros (سوقراطك كوزده
تلمىذى اولان ئه لىس Elis لى Phédon فايدونك بونامى طاشيان افلاطونك اثرنده
آكلاتديغنه نظراً) سوقراطك سىياسنده اذواق ماديه يه شدتله دوشكون اولانلرك علامتى

بولمىشى . سوقراطك اطرافنده طوپلانمش اولان تلميذلىرى بوكا شدتله اعتراض ايتمىكده اولدقلرندن استاد اونلىرى شو سوزلرله تسكين ايلهدى : « زوپوروس دوشرو كوردى ، فقط بن بو آرزولرله كندىمى حاكم قيلدم » . سوقراطك مزاجنده كى غليان نظر اعتباره آلنيرسه بعضاً پك شدتلى تهورلره دوشمش اولماسى ، كافى درجهده شهادت موجود اولماقلا برابر ، اينانيلميايق برشى دكلدر . فقط هر زمان دكل : زيرا سوقراطك قدرتلى ارادهسى بوتون احتراصلرينه حاكم اولمغه آليشمىشى ، هيچ برشى يوقدر كه بوندن مكمل اثبات ايدلمش اولسون . اساساً بو حاكيت سوقراط طرفندن انتخاب ايدلمش اولان مسلكك لازم غير مفارقي ايدى . سوقراطك حياتنده اك مهم ايشى مباحثهلى اداره ايلك ايدى . بازار ميداننده ، صرافلر ك ماصهلى ياقيننده ، كيمنازيونلى احاطه ايله ين آغاجلى يوللرده سوقراط كندى اونده كيدير . بورالرده ، فرصته كوره ، دليقانليلىر ويا كماله ايرمش اداملرله قونوشمغه باشلار . بومباحثهلىر بعضى اهميتسىز وقعهلر اوزرينه آچيلار ق طبيعى وغير محسوس انتقاللرله اك يوكسك مسئلهلره قدر اعتلا ايدر . بومحاورهلىر بر «نوع ادبى» نمونهسى تشكيل ايتديلر . اوكا « Dialogue socratique » سوقراط وارى مكالمهلىر « دنيلدى . سوقراطك تلميذلىرى بو طرز ادبيده اثرلر وجوده كتيرديلر واونى بالاخره ميدانه چيقان هان بوتون فلسفى مكتبلره ميراث براقديلر . فقط باشقهلىرىنك ، مكالمه سنه طالب اولوب كندندن اجتناب ايتمهلىرى ايچون بوبويوك صحبت صنعتكارينك كندى تفوقنى مخاطبلرينه چوق شدتله حس ايتديرمهسى لازمدى . تدقيقات موضوعى اولارق حرارتله هر طرفى استكشاف ايدلمش بر مملكتدن زياده ايچنده انسان دولاشمامشه بكمزه ين بر ساحه يى انتخاب ايتمش اولماسى ده بونى قولايلاشديردى . امور بشريه نك صيقى صيقى يه علمى بر طرزده تدقيقى اوزمان نوعما يپ يكي برشى ايدى ، و ، بناء عليه ، سوقراط تا عمرينك صوكنه قدر كندى علمندن امين بر عالم اولمقدن زياده عاجز و محويتكار بر آرايىچى اولديغنى ادما ايدم بيليردى . وشبهه سز بوتائثيرى تقويه ايله مكه غيرت ايدىوردى . « Ironie » كلمه سنى يونانليلىر آلداتمقدن ذوق آلنى ، بالخاصه متسلكمك كندى قيمتى تنزىل ايله مسندن عبارت اولان ويونانليلىر « alazoneia » تفاخر ديدكلرينك تماماً ضدى اولان نيم صميمى تواضى افاده ايچون قوللانيرلردى . آتيقاليلرك فكر اينجهلىكى و اجتماعى مناسبتلرده كى نزاكتى ايله هم آهنك اولان بوتمايل صورت عموميه ده آتنده منتشردى وبالخاصه سوقراطى تميزايله مكده ايدى . بر حقيقى جدل سلاحي اوله جق درجهده اينجهلشديريلنجه ، بوقا ريده سويلديكمز وجهله ،

بويوك مجدد طرفندن انتخاب ايديلن ساحه نك هنوز تماماً ويا همان هيچ ايشله نمه مش اولماسى
واقعه سنى ده بوكا مساعد بولنديغندن ، بو استعداد مشهور « سوقراطى تهكم » . منجر
اولدى . اونك منحصر آ بر ماسكه ويا بر طبيعتك افاده سى اولديغنى سويلك عىنى درجه ده
غير صحيح اولور .

سوقراطك صحبتة دالدينى شخصلر اكثرياً بويوك بر عزت نفسـه مالك اولدقلرندن
ومناقشه اكثر احوالده اونلرك عكسنى ادعا ايله مش اولمالرينه رغماً ، نه واضح فكرلره
نده محقق علمه مالك اولمادقلرى كى موجب حجاب بر نتيجه يى اثباته وارد يغندن ، امكان
درجه ده « تهكم » . ، قابل تصور هر درلو احتياط تدبيرلرينه رغماً بو مصاحبه لرك صيق
صيق آجى بر ذوق ، آجيقلى برخاطره بر اقدقلرى واقع ايدى . زيرا سوقراط كرك كندينى
كرك ديكرلرينى اقناعه چاليشيوردى كه حياته تعلق ايدن مسئله لر آراسنده اك مهملى هنوز
حل ايدلمه مش معمالردر ، هر كسك چوجوقلى كونلرندن برى تردد سزجه و تام بر اعتمادله
قوللاندىغى كلمه لر و مفهوملر حقيقتده بر قارا كلكلر و تناقضلر دوقوماسندن عبارتدر . اساساً
بر چوق مخاطبلرك پيدا ايله دكلرى يكانه ناخوش انطباع عزت نفسلرينك قيريلماسندن عبارت
دكلدى . او آنه قدر اوزرنده مكمل بر اتفاق جارى اولمش بولنان نقطه لرى مناقشه يه وضع ايتك ،
نه قدر محويت ابراز ايديلسه ده ، كندىنى عقلا و ترس دوشونن بر قافا عدايت ديرمك تهلكه سنه
معروض قيلمقدردر . اساسلى اهميتى اولان مسئله لرك حلنه قالدقشارق ، مثلاً ، عدالتك ، دىنى
تقوانك ، اك اى حكومت شكلنك نه اولديغنى كندى كندىنه صورارق سوقراط كندىنى
وخيم شبهه لره معروض قيليوردى . جمعيتك سكوتى بوزان بر فاسد ، بر تهلكه لى اختلاجى
اولارق كوزو كمه سى پك قولايدي . بر آدامك اجتماعى بنانك تمللرينى ميدانه قويدىغنى كورونجه
اونك يكانه مقصدى بوتمللرى صارصمق ويا ييقيمق اولديغنه اينانمق آرزوسى حاصل اولمازمى ؟
نهایت سوقراطك هيچ بر « زه ناعتى » اولماديغنى ، صيقينتى ايچنده ياشادىغنى نظراعتبار
آليرساق بوانطباعلرك معاصرلرنده ده قوتلنمش اولماسنى آكلارز واونك يكرمى اوتوز
سنه مدت هر كسك معلومى اولمقله برابر جدى براعتراضه تصادف ايتمه دن آتنه نك بوتون
عنعناتنه مخالف اولان بوعجيب فعاليتنى اجرا ايله مش اولماسنه تعجب ايتك حقمز اولور .
باخصوص سوقراطك كندى اطرافنه آتنه ليلرك اك استعدادلى و اك مشهور اولانلرندن
برخيليسنى - مثلاً آلكيياده سى ، قرىتياسى ، اونك اقرباسى افلاطون و خارميدسى -
طوپلامغه موفق اولماسى و اوزمان دولتك باشنده اولان پهريله سك رياست ايله ديكي

دائرة نك دورك قومهدی مؤلفرینك « كوهزه دیلنجی » اسمنی ویردكری شخصه قابلی اولماسی بزی برقات دها حیرته صوقار . بویلهجه آتنه جمعیتنده دهانك و اینجه فكرك نه درجهیه قدر قیمتلی عداولوندیغنی ، بوشهرك یوكسك طبقه لرنده دار آداب معاشرتك وفقیرلره قارشى استخفافك نه قدر آز اجرای تاثیر ایله دیکنی کوروپورز . فقط شخصاً سوقراط طرفندن حقیر بروضعیته صوقولمش اولانلردن قطعاً نظر ، وسطی ذکایی حائز بر آتنه لی بیله بوعجیب ذاتی تماماً باشقه برنظرله کورمش اولمالیدر . فی الواقع اونك حقنده اکثریت ناسك بیلدیکی شوندن عبارتدی : سوقراطك آغزنده دائماً مغفل نطقلر حاضردر ، بونطقلرده مقدس وعلوی اولان هیچ برشی رعایتیه مظهر اولماز ، سوقراط هیچ بر حکم و نفوذ طانیماز ، حتی حاکم اولان مدینه خلقنك سلطه سنی بیله طانیماز ، حالبوکه باشقالری خلقه تمق ایتیمکده یکدیگریله رقابت ایدرلر . اساساً هرکس سوقراطك نظرلری ثابت ، طورى متعظم ، عجیب برقیافتده ، قیش و یاز عینی اثوابی طاشیدیارق ، « صانکه قوندوره جیلره میدان او قویورمش کی آیاق قابیسز اولارق » صباحدن آقشامه قدر کزیندیکنی کوروپوردی . شایان احترام بروضعیته مالک اولان مدینه داشلر سوقراطی هم اینجه دوشونهرك مقدساته کفر ایدن همده تنبل برآمدن باشقه بر طرزده آکلایامازلردی . قومهدی یازان ادیبلرده اثرلرنده بو انطباعی انعکاس ایتدیرلردی : سیلنه Siléne کی چیرکین چهره سیله و عجیب اوضاعیله بوتون شهرده طانمش اولان شخصیتی ، اونك معتاد آرقاداشلری اولان غرابتنما آپوللودوروس Apollodore ایله قاین آغاجی رنکسکه بکزه دیکندن ، یاری اولو اولدیغندن بحث ایتدکری صیصقا خهره فون Chéréphon ی بیتمز وتوکنمز شقالرینه هدف اتخاذا ایدرلردی .

ب (مدینه میانشده سوقراط . منراللر دعواسی . سوقراطك ترهسره فعالیتیه مقارمتی

احوال و شرائط بو حکمك تصحیحی ایچون مساعد اولمادی . سوقراطك شجیع برعسکر اولارق قازانمش اولدیغنی شهرت دوغروندن دوغرویه سلاح آرقاداشی اولانلرک دائره سندن خارجه انتشار ایده مزدی ، زیرا سوقراط هیچ بر زمان قوماندانلق ایتمه دی . عمرینك صوکنه دوغرو آتنه ده ظهور ایدن داخلی اغتشاشلرده بر رول اوینامادی . سوقراطك « اوتوز » لرك رئیسى اولان قریتیاس ایله شخصی مناسباته بناء بو مستبدلر شبهه سز ، اداره یی اله آلدقلى زمان ، بدایتده سوقراطی کندی طرفدارلرندن عد

ایله دیلر . اکر بویله اولماسهیدی ، سوقراطك دیگر درت مدینه داش Citoyen ایله ، اوتوزلرك خصم لرندن بری اولان سالامینلی له ثونی Léon de Salamine توقیف ایله مک ایچون برمفرزه حالنده کوندرلمش اولماسی غیرقابل ایضاح اولوردی . فقط س-سوقراط بواشی درعهده ایتمکدن امتناع ایتدی . زیرا واقعا ده موقراسینک حقیقی ویا مفروض قصورلرینی هر زمان آچیقدن آجیغه تنقید ایتش ایدی ایسه ده ، اولیغارشینک (اوتوزلر اقلیتنک) تأسیس ایله دیکی تدهیش اداره سینه یاریم ایله مک اصلا متایل دکلدی . لکن بو واقعه کنیش محیطلرده دیولسه بیله خلفک اوکا توجهنی جلب ایده میه جک درجه ده اهمیت سزدی . یالکز بردفعه ، سوقراط ، آراهیتی اولان برسیاسی وقعه یه قاریشمش بولوندی ، لکن اونک خاطره سی چابوق سیلیندی ، و بو مناسبتله اتخاذا ایله دیکی وضعیتدن دواملی برنتیجه حیقما دی .

۴۰۶ سنه سی آغستوسنده یونانلیلر برپارلاق بحری ظفر الده ایله مشلردی . ارغینوس Arginuses تسمیه اولنان ومدللی ایله کوچوک آسیا آراسنده کائن اولان ایکی آداجق یاقیننده الده ایدیلن بو ظفر بر آجیقلی وقعه ایله زهرلندی : جنراللر تهلهکلی صورتده تخریب ایدلمش اولان بر مقدار کیمیلرده کی افرادی و بناء علیه اولولری ده دفن ایله مکی اهماال ایله مشلردی . عجبا بو نقطه ده حقیقه وظیفه لرنده قصور ایتشلر میدی ؟ بزبونی کسدره جک وضعیتده دکلز . هر حالده اونلرك علیه شهادت ایدن برواقعه وار . کندیلرینی حقلی کوسترمک ایچون جنراللر ابتدا محاربه دن صو کرا در حال ظهور ایدن فیرطینانک قضا زده لری طوپلامغه مانع اولدیغنی سویله مشلردی ، صو کرا بواشی یامقوله توظیف قیلنمش اولان ایکی ضابطی اهماالکارلق ایله انهام ایله دیلر . دعوا ایلک دفعه اولارق خلق مجلسی حضورنده مرافعه ایدیلنجه متهملرك مدافعه سی سکون ایله و طرفکیرلکدن عاری اولارق دیکه نیلدی ، و محاکمه نک کیری قالان قسمنک ده صلاحیتدار مقامک یعنی بش یوزلر مجلسنک ابتداء اتخاذا ایله جکی قراره تابع طوتولماسی قرار کیر اولدی . بو اثناده شایان تأسف بر حادشه وقوعه کلدی . آپاتوری Apaturies بایرامی تسعید اولوندی . بوبایرام ایونیا عرقنک بایرامی ایدی ، مراسم اثناسنده آتنه خلقنک زمره زمره ، طریقت حالنده طوپلانماسی معتاد ایدی . بووسیله ایله سنه ایچنده دوغمش اولان چوجوقلر فراتریلرك اعضاسنه تقدیم اولونور و فراتری دفترلرینه قید اولونوردی ؛ مکتبیلر شعر انشاد ایدمرك اقربالرینی اکندیرلردی . فقط ، بالخاصه ، طریقتلر هانکی الهلرك حمایه سی آلتنده ایسه ، اونلره مطمئن

ورسمى بر طرزده قوربانلر تقديم اولونوردى . بو بایرام کله نك اك صحيح معناسيله برعائله بایرامى ایدی و نوئل یورطوسنه (میلاد عیسا) قابل قیاسدی . بایرام کونی سوکیلی اقربانك عددی صاییلیر و اولومك آرالرنده حصوله کتیردیکی بوشلقلرك آجیسی مضاعف اولارق دویولوردی . بوندن دولایى خلق برچوق وطنداشلرك اولمش ، دیگر وطنداشلرك قدماك او قدر قیمت عطف ایله دککری تدفین مراسم احترامیه سندن محروم قالمش اولماسندن دولایى مسئؤل اولان ویا مسئؤل فرض ایدیلن جنراللر علیهنه غلیانك برقاتدها آرتدیغنی دویدی . صانکه بایرام اثناسنده خلقك نشاطنه قارشى پروتستو ایدیورمش کی آرغینوس قوربانلرينك بابالری و برادرلری ماتم قیافتنده ، باشلری مطروش اولارق کزیندیله ، خلقك غیظنی کوروکله دیله .

ایشته مجلسده محاکمه بوانطباعات آلتنده تکرار باشلاندى . قاللیکسه نوس Kallixénos ك برقرار تکلیفی قبول اولوندی . وکانظراً خلق مجلسی ، مهملری تکرار استماع ایتمکسزین رأى خفی ایله وطوپدن جنراللرك مجرمیتی حقنده حکمنی ویرمه دعوت ایدیلیوردی . حکم مجرمیتی تصدیق ایله دیکی تقدیرده جنراللر اعدام ایدیه جك واموالی مصادره اولونا جقدی . معنای خاصيله اختلال زمانلری برطرف ایدیلرسه ، آتنه تاریخنك خاطره سنی قیدایله دیکی اك کورولتولو خلق اجتماعلرندن بریده بو اولدی . قاللیکسه نوسك تکلیفنك قانونه مغایر اولوب اولمادیغنی ونه درجه یه قدر مغایر اولدیغنی مسئله سنه کلنجه ، آتنه حقوق اساسیه سنه اکدرین صورتده واقف اولان عالمریله بو آنده بوسؤاللره ویریه جك جوابده متفق دکدرلر . محقق اولان جهت بوتکلیفك قانون اساسینك روحنه مغایر اولدیغنی ایدی ؛ بوندن دولایى او قبول ایدیلیر ایدیلر ثوروپتوله موس Euryptolémós ودوستلری بوقرار علیهنه اعتراضه باشلادیله . غیر قانونی اولدیغنی ادعاسنه مستند اولان بواعتراض اوزرینه دردست رؤیت اولان بردعوانك دور دورولماسی لازم کلیردی . و محکمه سرد ایدیلن اسباب حقنده بر حکم ویرمدکجه محاکمه دواام اولونا مازدی . اکر محکمه بواسبابك حقی اولدیغنی قبول ایدرسه ، غیر قانونی اولدیغنی سویله نیلن تکلیفی ایلری سورنلر واونك غیر تکشلیرى اك شدتلی جزالره دوچار ایدیه بیلیر ایدیلر . حتی احتراصك تعصب درجه سنه قدر بوشاندیغنی بو آنده بیله اجتماع حالنده اولان خلق بلا مناقشه قانون اساسینك وضع ایله مش اولدیغنی بوتأمیناتك اوستنه کچمه ، اونى نظر اعتباره آلامغه جسارت ایده مدی . بعضیلری هایقیریورلردی : « خلقی اراده سنی اجرا ایتمکدن منع ایتك ایسته مک فضلّه جراتکارلق اولور ! » دیگرلری

مقابله ایدیورلردى : « خلقك كندی كندینه وضع ایله دیکى قانونلره حرمت ایتمه سی حددن پك ایلری کیمك اولور ! » باطان یکر می بش کمدن برندن بیک مشکلاتله براون فیچی اوزرنده ساحله ایریشمش اولان بر آدامك مداخله سی اغلب احتمال بر قرار اتخاذ ایدیله بیلمه سنی تأمین ایتدی . بو آدم جان چکیشن آرقاداشلرینك صوك تمینسك ناموسلی ومظفر وطنداشلری قورتارمیه رق اونلری طالغهره ترك ایدن جنراللردن انتقام آلماسی اولدیغنی سویله دی . ئورپتوله موس کندیسنك ده متهملر آراسنه قاتیلماق تهلهكسه سنده بولندیغنی کوره رك اعتراضنامه سنك نظر اعتباره آلماناسنه ایستر ایسته مز راضی اولدی . مع مافیه مقاومت تماماً قیریلامشدی . خلق مجلسنك اداره سی الی کیشی النده ایدی ، بونلر بش یوزلر مجلسنده کی اون عشیرتدن برینك ممثللرندن مرکب دی . پروتانیس Prytanes دینیلن بومثللرك هربری سنه نك اوند بربندن عبارت برمدت ظرفنده مجلسك دائمی انجمنی تشکیل ایدرلردی . بو آنده بو وظیفه آنتیوکیس Antiochis عشیرتنك ممثللری طرفندن ایفا اولونویوردی . سوقراطده بونلردن ایدی . انجمنك اکثریتی قالیکسه نوسك تکلیفی رایه قویدورمغی رد ایله دی . بر تهور و غلیان فیراطیناسی یکیدن قوپدی ؛ یکیدن معترضلر ئورپتوله موسه توجیه ایدیلن تهدید ایله سکوته اجبار ایدیلدیله . یالکز سوقراط (تلیدلری افلاطون وقسه نوفونك بزه بیلدیردکترینه نظراً) قناعتنده هیچ صارصیلما یارق اصرار ایتدی . بو آندن اعتباراً دعوا منتظم بریول تعقیب ایله دی . تخویفك تأثیری : بدایه حل لازم کلن حقوق اساسیه مسئله لرینك حاکم اولان رایه توفیقاً کس دیریله سی اولمشدی ؛ بو تخویفه رغماً دعوانك کیری قالان قسمی کورولتولو حادثه لر اولمادن جریان ایتدی . جنراللرك مدافعی ئورپتوله موس اونلرك برائتنی طلب ایله مکة جسارت ایده مدی ، فقط اتهاماتك اونلردن هربری علیه منفرداً توجیه ایدلمه سنده اصرار ایله دی . بو طلبنده قاننوس Kannonos امرنامه سی دینیلن برقیده استناد ایدیوردی ایسه ده بوقید مجلسی صورت مطلقه ده مدافعك نقطه نظرنی قبوله اجبار ایده جک ماهیتده دکدی ؛ ئورپتوله موسك خصمی قالیکسه نوس ایلک تکلیفی تکرارلادی . هر ایکی خطیبك نطق سکون ایله دیکله نیلدی . ال قالدیرارق ویریلن رایلر ئورپتوله موس لهنه چیقدی . هیچ اولمازسه آرای مشاهده و قید ایدن پروتانیس Prytanes لرك بیلدیردکری نتیجه بوایدی . فقط بونتیجه شبهه لی عد اولوندی . احتمال بوده حقسنز دکدی . فی الواقع Prytanes پروتانیسلرك قسم اعظمی ، اوزرلرینه اجرا ایدیلن تضییقه انقیاد ایتشلردی ، بناءً علیه اونلرك بی طرفلغندن شبهه جائزدی . تکرار

راى طويلامق لازم كلى و نتيجه سى ئور و پتوله موس عليهنه چىقدى. اوزمان صوك نقطه يه كچيله رك راى خفى ايله وطنداشلىك حكمنى افاده ايدن و متهملرك عاقبتنى تعيين ايدى جك اولان رايلر آلندى. بو حكم جنراللردن آتنده بولان آلتيسنك اعدامه محكوميتنى و ديكر ايكيسنك ده مللرينك مصادره سنى انتاج ايله دى.

آتنده عادت اولديغى وجهله بو جبر و تضيق عقبىنده شدتلى بر عكس العمل وقوعه كلى. بر قاج سنه آنجق كچمشدى كه ملتى آلدانمش اولانلره قارشى اتهاماته باشلانيلدى، بونلر نى اولوندى، رئيسلرى قاليكسه نوس ده نهايت كندىنى اولدورمكه مجبور اولدى. سوقراط تسميه اولونان عجيب كيمسه نك اونلره قارشى واقع اولان بيهوده مقاومتنى اونك تليدلرندن ماعدا خاطر لايان و بوندن دولايى اونى دها فضله تقدير ايدن اولدىمى؟ بو ممكندر، فقط پك محتمل دكلدر. فقط بوسياسى حادثه بىزى ايكي جهتدن علاقه دار ايدر. فيلسوفك سيجيه قوتتى اثبات ايدر و حياتنك خارجى شرائطنى بر مرتبه تنوير ايلر. اكر سوقراط مکتبىنده بو وقعه نك خاطره سى صاقلانماش و اونك وسيله فخر اولاجق طرزده ذكره لايق اولديغنه حكم ايدلمه مش اولسه يدى بوسوقراطك بر كره مجلس اعضاسى اولديغى و بوظيفه تمثلى توجيه ايله ين قرعه يه اشتراك ايله مى استخفاف ايله قارشىلاماش بولنديغى اصلا اوكره نه مزدك. افلاطون بزه تأمين ايدىيوركه سوقراط اصلا ديكر بر مأموريت درعه ده ايمه مشدر، بزه افلاطونه اينانمغه بورجلويز. فقط بو قرعه يه اشتراك ايله مكه سوقراطى سوق ايتش اولان سبيلر اوكا ديكر وسيله لارده ده رهبرلك ايتش اولابيلير. احتمال سوقراط متعدد دفعه لر ثروتسز اختيار آتنه ليلرك مرغوب مشغله سى اولان وظيفه يى درعه ده ايله مش، هيئت عدول اعضاسنه ويريلن جزئى معاشى آلمش، بو مبلغى دوستلرينك محبتكارانه هبه لرينه علاوه ايتمشدر. سوقراطك «امور بشريه» يى بيلمك احتراسنى بسله مك ايچون محكمه سالونى مناسب غذا احضار ايله مه يورمى ايدى؟ فقط بو غدانك باشليجه منبى شبهه يوق سوقراطك بيقمادن هر آن ياپديغى مصاحبه لردى. بو مباحثه لر هر شيدن اول فكري سعينده اوكا بر يارديم تشكيل ايدىيوردى. ايشته شيمدى سوقراطك، كيريشديكى تحريكاتك شكلمدن، محتواسندن و نتيجه لرندن بحث ايله نك صيراسى ككشدر.

ج) سوقراطك استقرائى نظمى. تعريف نيتلىرى. بافونك اصولى و سوقراطك اصولى. سوقراطه صبر و باطل اعتقادلرده استقرول.

سوقراطك فكراً طورونی اولان ارسطو دیر : « سوقراطه ایکی شیئك عطف اولونماسی حقلیدر : استقرائی کلام و عمومی مفهوملرک وضعی ». شونی ده علاوه ایله ملی که سوقراطده استقرائی کلام عمومی مفهوملرک تشکیل و وضعی خدمتنه کیرمشدر . فی الواقع استقراء induction کلمه سی بزم اوکا بوکون ویردی کمز معنادن بر آرز فرقلی اولارق آ کلاشیلمالیدر . بزه کوره استقراء بر مقدار خصوصی احوال دن بوتون بر صنف واقعاته قابل تطبیق عمومی بر قاعده یی استخراج ایله مکدن عبارت ذهنی عملیه در . حادثه لرک عینی زمانده ویکدیگری متعاقب موجودیتلرینه عائد قانونلری ، ایستر بو قانونلر نهائی ماهیته ایستر ساده جه مشتق اولسون ، استقراء طریقله اوکرنمکه موفق اولورز . اصولنه موافق بر استقراء ایله بوتون انسانلرک فانی اولدقلرینی اوکرنه نیز ، غیر صحیح ، چونکه آنجق تقریبی اولارق تام اولان بر استقراء ایله هیچ بر مملی حیوانک یومورطلامادیغنه ، بلکه هپسمنک جانلی یاورولر تولید ایله دیکنه واقف اولورز . سوقراطك استقراسی ده منفرد مثاللرک مقایسه سنی نقطه عزیمت اتخاذ ایدر ، فقط هدفی طبیعته دکل مفهوملره قابل تطبیق اولان قاعده لری بولمقدر . سوقراطی استقراء هر شیدن اول مفهوملرک تحدیدینی یعنی تعریفی استهداف ایدر . بونک ایچون ده ایکی درنو حرکت ایدر . بعضاً بر سورو مثاللری نظر دفته آلیر ، مقایسه ایله اونلرک مشترک وصفلرینی چیقارمغه و بوندن مفهومک عمومی بر تعریفی استنتاجه چالیشیر . دیگر دفعه لر اولجه معطا و جاری اولان تعریفلردن حرکت ایدر و بو تعریفلرک ، شامل اولدقلری خصوصی احوالک مشترک اوصافنه مستند اولوب اولمادقلرینی ونه درجه یه قدر مستند اولدقلرینی ؛ بوندن ماعدا مشترک وصفلره مالکیته بر یا کلاش تصور اولوب اولمادیغنی ونه درجه یه قدر یا کلاش اولدیغنی و بو تقدیرده مشترک اوصاف هیئت مجموعه سنی افاده ایله میس ایچون تحدید ویا توسیع طریقله نه کی تعدیلات اجراسی لازم کلدیکنی تعیینه جهد ایدر . آرسطو سوقراطك بو ایکی نوع استقراسنی یکدیگرندن تفریق ایدیور ؛ یونانجه ده بر هدفه سوق معناسنه کلن استقرا (نه پاغوغه) کلمه سنی برنجی نوعه تخصیص ایدیور ، ایکنجی سنده « Parabole پارابوله » دیورکه اشتقاقی معناسی مقایسه مقصدیله « یان یانه قویمق » در . افلاطونک مکالمه لری ، بالخاصه ایلك یعنی سوقراطی دوره دن اولانلر ، بواصوللرک مثاللریله ولودر و اونلری تنویر ایچون بزه بویوک فائده لری اولاجقدر . مع مافیه آتیده کی مثالی اويله بر محرردن آلیورز که اوکا بو محاکاتی بالذات تخیل ایله دیکی وبالآخره سوقراطك آغزندن سویلتدیکی اسناد

اولوناماز ، زیرا اینجه فکری بر آدام دکدر . قسه نوفون بزه حکایه ایدیور : فیلسوفك « آرقاداش » لری آراسنده برکون شو مسئله اورتایه قونولدی : عدالت ندر ؟ ظلم ندر ؟ سوقراط بو ایکی کله دن هر برینك ایلک حرفنك قوم اوزرینه یان یانه یازیلماسنی واونلرك آلتنه بو ایکی مقوله دن برینه طأ اولان فعللرك اسملرینك قیدینی تکلیف ایتدی . بو غروپلردن ایکنجیسنه یالان ، حیه ، جبر الخ ... تصنیف ایدلدی . صوکر ا بو تصنیفی تکذیب ایله ین مثاللر اوزرینه نظر دقت جلب اولوندی . اولو بوتون بو فعللر حربده و دوشمانلره قارشى ایقاع ایدلدیکی تقدیرده ظلم و ناحق عد ایدیه میه جکی ظاهر اولدی . بوندن ایلک تعدیلات میدان کلدی : مذکور فعللرك ظلم و ناحق عد اولونماسی آنجق اك کنیش معناسیله دوستلره قارشى یاپیلدیغی تقدیرده در . مع مافیه ، بوراده توقف ایدیه مز . بر جنرال ، عسکرینك ضعیفلايان جسارتی جانلاندیرمق ایچون اونلره متفق قوتلرك یاقلاشدیغنی خبر ویررسه ؛ بر پدر چوجوغنك رد ایتدیکی علاجی ییه جکه قاریشدررسه ، اوکا بو صورتله علاجی ویرر وشفاسنی تأمین ایدرسه ؛ مه لانقولی یه مبتلا بردوستمزك اتخار ایده جکی قورقوسی اوکا بونك ایچون آلت اولایله جك سلاحی الندن آلمغه بزى سوق ایدرسه نه دیمه لی ؟ دیمك كه ایلک تعریفلرك یکیدن تعدیلی لازم اولویور . بالاده مذکور فعللرك حقلی اولارق ظلم انواعندن عد ایدیه بیلمه لری ایچون اونلرك استهداف ایله دکلری شخصلره مضرت ایقاعی قصدیه یاپیلمش اولمالری لازمدر . فی الواقع بوتحرری معنای خاصیه بر تعریفه منجر اولمایور ؛ فقط بو تعریفی حاضر لاق ایچون بر تصنیف تشبثی احتوا ایدیور . باشلانغیجده موضوع بحث مفهومك محتواسنی دکل ساده جه اتساعنی تحدید ایله مکله مشغولدر . فقط بو جنسك انواعنك ماهیتلرینی ده ا صحیح اولارق تعیین ایدنجه مفهومك محتواسنی ده ا صیقی صیقی به تحدید اتمک سوق ایدن یولده آچیلمش بولونویور . بو تعریفك صوك افاده سی نه اولورسه اولسون اونك « کندیلریله حرب حالنده بولندیغمز دوشمانلردن غیریسنه ضرر ویرمك قصدیه حیه و قوتك استعمالی ، شقنی احتوا ایله مسی ضروری ایدی .

سوقراط هر شیدن اول مفهوملر فیلسوفی اولمش و ، بناءً علیه ، تحریاتی عمومی تصورلره توجه ایتمش بولونمق ایله برابر ، بو فیلسوف ، جزؤیدن کلی یه آنجق برچوق تدبیرلر واحتیاط ایله یوکسه لمشدر . سوقراطك تفکر اصولنك هیچ بر وصفی یوقدزکه بوندن ده ا ای شهادتلره وثیق ایدلمش اولسون . علی العجله تعمیملردن قورقوسی زمانمزدده

استقرائى اصولك خاص ممثلارى عد اولونان عالمك قورقوسنه تماماً مماثلدر . سوقراط
مهادياً بزه انگيز شانسليهسى باقونك وصاياسنى خاطرلاتير . لكن سوقراطك تعميملىرى
ايچون مالزمه فكريهسى آنجق هركونكى وقوعاتدن و هركونكى مباحثه لرك توليد ايله ديكي
فكرلردن چيقايليردى . قسه نوفون (بو نقطه ده افلاطون ايله تماماً متفق اولارق) بزه
ديوركه « سوقراط تحرياته اك متداول ، اك آز شبهه لى فكرلردن حركت ايتمش ،
بو يولى الكامين عد ايتمشدر » . سوقراطك سوزلرنده هر آنده قوندير اجيلر ، ده ميرجيلر ،
آشجىلر ، عباجيلر ، آرايه صوقولو يورلر ؛ او كوزلر ، اشكلر ، آتلىر بويوك بر رول
اوينامقده درلر . بوندن طولايى سوقراطك سوزلرينك بر پارچه قابا و بورژوا حالى واردى ،
بوده اكثريا استهزايى توليد ايدردى ، فقط فيلسوف ، متبسم بر لاقيدى ايله ، نظرند
حقيقتك محقق ظفرينه ايمانه معادل اولان الله صاف و سايكن اعتماديله ، بو استهزالره
تحمل ايدردى .

اساساً سوقراطك اصولى مفهوم لرك تشكيلىدن عبارت قالمامشدر . مفهوم لرك حكمك
(تصديقك) عناصرندن باشقه برشى دكلدرلر . او حالده ساده بو بالواسطه يولدن دكل ،
بلكه دوغرودن دوغرو يوده ، سوقراطك ، حكمى دها واضح و دها امين قيلمغه چالشمش
اولماسنده و نظرى تحريات خارجندده عيى تمايله صادق قالماسنده تعجب ايديله جك نه وار ؟
كندينه افراط درجه ده اعتمادى اولان بردليقانىلى شفالاندير مق و كندينك دولت ايشلرينى
اداره ايله مكه مقتدر اولديغنى حقسنز يره فرض و تخيل ايله ديكنى او كا كوستر مك موضوع
بحث اولونجه ، سوقراط ، دولت ايشلرينك اداره سى تصور عموميسنى عناصرينه آيير ،
وبويله جه ، اداره نك مختلف شعبه لرينه متعلق بر سور و سؤاللر وجوابلرله او كنيجى ،
غير محسوس بر طرزده ، مطلوب اولان معلوماتك كنديسنده تماماً مفقود اولديغنى
آ كلامغه ايصال ايدور . بر ديكر دفعه عيى اصول تماماً عكسى بر هدفه خدمت ايلر .
راينده اصابتى اولان فقط پك چكىنكن اولان بر كنيج آدم خلق مجلسنده كندينى
كوستر مكه جرأت ايدومه يور . سوقراط بر سور و سؤاللر ايله او كا آكلاتيور كه مجلسك
تركب ايله ديكي وطن داش صنفلرندن هر هانكى برندن ، بناء عليه ، اونلرك هيئت مجموعه سندن
قورقق ايچون هيچ بر سبب يوقدر . هر هانكى بر ادارى و سياسى مأموريت ايچون
خصوصى معلوماتك شرط اساسى تشكيل ايله ديكي اثبات ايدلك لازم كنجه سوقراط
ينه سؤاللر طريقه مراجعت ايلر . شونى صورار : قابليت و اهليتى مسلم و مجرب اولان

بر شخصه مراجعت ایده جک یرده هکیمی ، دکنز قلاغوزینی ، دولکری قرعه ایله
 سچمه کیم راضی اولور؟ بونلر سوقراط اصولنک نسبة مبتدل مثالایدر. فقط فیلسوف
 مشکلاتی ، معضلتی نامتناهی اولارق دها بویوک اولان موضوعلری ده تنویر ایله مک
 چالیشدیغی وقت ده اصول عینیدر . و ، ایچندن حقیقلماز بر آنکه تک دولامباجلری
 آراسنده ، بر مسئله نك طرزحلنی تعقیب ایله مک لازم کلدیکی وقت فیلسوفک صبر و ثباتنک
 اکیلوب یورولدیغی اصلاً کورولمز . بعضاً صوک نتیجه آرانیلان جوابی احضار ایلر ؛
 فقط اکثریاده سوقراط ، امیدسنزلنکسزن ، غیرتنک اوزمانه قدر بیهوده اولدیغی و دائماً
 قاحقده اولان بو شکارک تعقیبنه یکیدن باشلامق لازم کله جکنی قبول ایدر . آرایجی
 آدامک اک یوکسک فضیلتی - توکنمز بر صبر - سوقراطده اک یوکسک ذهنی مزیتلردن
 بریله - هر درلو باطل اعتقادلردن تماماً استقلال مزیتیه - برلشمشدر . سوقراطک حسیاتی
 بدستور ایله افاده ایتک ایسترسهک شویله دییه بیلیرز : هیچ بر قضیه یوقدرکه ، حقنده
 جدی ر شبهه اویاندیغی وقت ، اونک قیمتنی یکیدن تحقیقه ، اونی اساسندن تدقیق و معاینه یه
 توسل ایلمه سنی ایجاب ایتدیرمیه جک درجه ده بذاته بدیهی و عموماً حقیقتی مسلم اولسون .
 هیچ بر ادعا یوقدرکه ، افکار عامه یه نه قدر مخالف و ضد کوز و کسه ده ، اوکا حسن نیتله التفات
 ودقت ایتمه مک ، لهنه اولان دلیللری آرایوب اونلری صیقی صیقی یه بی طرفانه تقدیر و تنقید
 ایلمه مک جائز اولسون . نه قدر الیم اولسه ده هیچ بر تحریدن قاحینما لیدر ؛ فکرلریمزک
 نه قدر عکسی اولسه ده هیچ برر آبی کولونج عد ایده رک ، تحقیر و استهزایه معروض قیلارق
 ازمه ملیدر . آتنه لی متفکر یکدیگریله همان همان غیر قابل تألیف اولان ایکی شیئی ، انسانلرک
 منافع عالیهلرینی مناقشه ایله مک ایچون اک حرارتلی حمیت و شوقی ، و بونلره تعلق ایدن
 مسئله لری تدقیق ایله مک ایچون اک صوغوق قانلی تأثیرسنزلکی برلشدیرمه ییله جک درجه ده
 بویوک برقلبه و کنیش برذهنه مالکدی . اونک محاکمه سی نه عشق و نه کینک نفوذینه اصلاً
 اصلاً تابع اولما مشدی . فی الواقع یالکیز برشیئه کین بسله مشدر : نطق کیننه Misologie
 (سوزدن قاحینمغه) قارشی . زیرا اونی تماماً حر و بی طرف مناقشه ایچون اک بویوک مانعه
 عد ایده ردی . ایچنده فکرلرک یکدیگرینه چارپیشدقلری مناقشه لردن ، حقیقته حریص
 اولان عقلک لاینقطع تولید ایله دیکی مباحثه لردن محروم اولان بر حیات اونک نظرند
 یاشانمغه لایق دکلدی .

سوقراطک مکالمه لرینک شکل و روحندن بحث ایله دکن صو کرا اونلردن حیقان فکرلره

كچورز . بو نقطه ده قارئلىمىزى بر دولاشيق يولدن كچيرمه دن اولمايور . اولكى صحيفه لرده بر جوق دفعه افلاطون ، قسه نوفون وارسطو موضوع بحث اولدى . دها ايلريده بو متفكرلىرى سوقراطك دوغروى ويا بالواسطه تليذلىرى اولارق تدقيق ايتمه مز لازم كله جكد . فقط دها شيميدىدن بوراده اونلىرى سوقراط مذهبك مفسرلىرى اولارق نظر دقه آلمغه وحقارنده مدخل تشكيل ايدمكك بر قاج ملاحظه عرضنه مجبورز . بالذات سوقراطك الندىن چيقمش بر تك سطره مالك دكلز . (موثوق اولديغى هر درلو شهبه دن آزاده اولارق اثبات ايديلسه بيله بزه سوقراط حقنده برشى اوكره تميه جك اولان درت مصراع احتمال مستنادر .) سوقراطك تعالىمى enseignements حقنده كى معلوما تمز تماماً يابانچيلرك شهاداتى اوزرينه ، واك بويوك مقياسده ، ذكر ايله ديكمز مؤلفلرك كنه مستنددر . بو تعالىمك اصول وروحي حقنده بو اوچ شاهد او قدر تام بر توافق عرض ايدرلرك شيمدى يه قدر اونلردن هر برينك لايق اولديغى اعتماد درجه سنى مناقشه ايله مكدن مستغنى قالا بيلدك . شيمدى ايسه بو سؤال هر حالده بر جواب ايسته يور .

(د) سوقراطك مذهب فلسفى حقنده معلومات دبرمك هائز صلا هيت اولاند . افلاطون رقه نوفون . قسه نوفونك غير حقيقى مطالبلىرى ؛ هاطر اننده حقيقى اولان رايچارده عبارت اولانده قسم . ارستونك شهادتى .

سوقراط حقنده كى معلوما تمزك اك مبذول منبعى افلاطونك اثرلرنددر . بو اثرلرك هپسى مكالمه طرزنده تأليف ايديلشلددر . بر دانه سى مستثنا اولوق هپسنددر سوقراط قونوشور و مصاحبه يى اداره ايدنده اودر . تليذلىرىنك اك قيمتلىسى طرفندن استادينيه قارشى ابراز ايديلن بو يوكسك تعظيم اثرى بزم ايجون البته زنكىن درسلى احتوا ايدر . برنجى درجه ده صنعتكار ، مثلى بولونماز بر تصويرجى اولان افلاطون توقير ايله ديكى استادينك خارق العاده صورتده صريح و جانلى بر تصويرى قارئلىرىنك كوزلىرى او كنه قوي مشدر . بولوحه نك صداقتندن شهبه ايله مكه بزي سوق ايله ين اك اوراق برايز بيله يوقدر . بولوحه نك يكدىكريله مكملالاً حال توافقه اولان بوتون عناصرى ، ديكر شهادتلك بزه ويرديكى عنصرلرله ده توافق ايدرلر . شهبه يوقكه افلاطونك سوقراطه مفكورى بوسيا ويرديكىدن بحث اولنه بيلير ، فقط بوندىن ساده جه بويوك استادلك پورتره لى حقنده بوكله قوللانديغى وقت آكلاشيلا ن معنا مقصود اولاييلير . سوقراطك اوصاف اصليه سى قوتله ، عادتا

زمین اوزرنده قاربارش کبی، نظره چارپدیرلمشدر، فرعى اولان ویا هیئت مجموعه ایله تضاد عرض ایدن متعدد خطوط اھمال ایدیش ویا کولسکده براقیش اولاییلیر. شہه یوق، افلاطونك بزه تام بر تصویر یایمق ادناسنده اصلا بولونمادیغی هیچ بر زمان اونوتولما لیدر. بناء علیہ افلاطونك سوقراطك حیاتنك فلان ویا فلان تفرعاتی ویا خصوصی مناسباتی، مثلاً آرکھ لاٹوسله، قسہ نوفونله، دیگرلریله مناسباتی اوزرنده سکوت ایتیش اولماسندن هیچ بر نتیجه چیقاریلاماز. لکن افلاطونك یازیلرینك فکری محتواسنی نظر اعتباره آلیرسه ق حال و کیفیت باشقهدر. بو یازیلر برنجی درجهده اوریشینال (اداعکار) بر متفکرک اثری اولدقلرندن، اونلرک سوقراطك تعالیمك قویپه سندن عبارت اولماسنك ممکن اولمادیغی قولایلقله آ کلاشیلیر. سوقراط حقنده حائز صلاحیت منابعزدن بری وبر آز صوکر کوره جکمز وجهله الکهمی اولان ارسطو سایه سنده بیلیورزک افلاطونك اساسلی نظریه لرندن بری، مثل نظریه سی، سوقراطه یابانجی ایدی. بو نظریه افلاطونك مختلف اثرلرنده متعدد شکلر آلیر، مؤلفك فکرنده کی ترقی و معاصرلرینك کندى اوزرینه تأثیری حسیله متعدد تحولره اوزرار، لکن افلاطون مثل نظریه سنی، کرک اصلی شکلنده کرک تالی شکلرینك اکثریسنده سوقراطه افاده ایتدیرر. بویله جه، کون کبی آشکار اولارق کوروپورزک قبل اولارق فرض ایتمکده حقلی اولدیغمزی تجربه تأیید ایله مکدهدر. شاعر فیلسوف باشقه نقطه لرده اولدیغی کبی بو نقطه دهده نامحدود بر حریتله حرکت ایتمکدهدر. افلاطونك فکری تکاملی ایله مشغول اولدیغمز وقت اونك سوقراطه مشترک بعضی اساسلی فکرلره مالک اولدیغنك نه درجه یه قدر دوزرو اولدیغنی، نه درجه یه قدر موقر استادینك اساسلی نظریه لرینی انکشاف ایتدیرمش و تعدیل ایله مش بولندیغنه قناعت پیدا ایله دیکنی و ناصل - حیات فلسفینك صوکنده، ماضیسی ایله ارتباطنی کسوب کندینی سوقراطه باغلایان باغی قوپارارق - استادینی مکالمه لرنده تالی درجه ده حائز اهمیت بر موقعه ایندیردیکنی و نهایت تماماً حذف ایله دیکنی واضحاً کوره جکمز.

قسه نوفونك سوقراطه تعلق ایدن یازیلرنده صنعتکار سربستیسی دهها چوق آزدر، فقط بوندن دولایی تاریخی صحت و صدق مرتبه سی آرتیش بولونمایور. غروللوس Gryllosك اوغلی قسہ نوفون لیاقتی بر ضابطه، استعدادلی بر محرردی، سن کماله ایردکن صوکرابوش و قتلرینی سوقراطك تصویرینی و تعالیمینی بر سلسله آثارده افاده ایله مکه تخصیص ایله دی. بو اثرلرک الکهمی ادبیات تاریخنده Mémorables (تخطره ده کن واقعہ لر) نامی آلتنده طائمش اولاندرکه

بزه فيلسوفك اك شايان دقت افعال واقوالنى نقل ايدر . قسه نوفونك يورولماز قلمنك ديكر
متعدد محصوللارنى اوقويارق مؤلفنك سجييه سييله الفت كسب ايتمش اولان هر كيمسه اساسلى
اولان بو Memorables ى و او كا بر چرچيوه تشكيل ايدن Symposium و Economique
اييله اولدجه اهميتسىز اولان سوقراط مدافعه نامه سنى Apologie de Socrate غير مساعد
اوليان بر انطباع آلتنده قرأته باشلاياقدردر . زيرا انسان كندى كندينه ديركه : نه نظرى
دها قدرتى ، نه ده صنعتكارانه ميلانلرك قوتى بو خاطر لرك صدق و صحتنى جدى بر صورتده
اخلال ايتمه مشدر . فقط بو حسن تفأل آنجا ق ناتماملر ق تحق ايدر . فى الواقع قسه نوفون
تشبث ايلديكى ايشده حسن موفقيتته مانع اولاجق ملكا تدن محروم ايدى ايسه ده بو موفقيتى
تأمين ايله مك ايچون اك لزوملى شرائطدن بعضيلر ندرده محروم ايدى .

سوقراطك محاوره لر ينك قسه نوفون طرفندن تام بر صحت ايله بزه نقل ايدلمه مش اولديغنك
اعتراض قبول ايتمز دليللر نى بزه ويرن بالذات قسه نوفوندر . تدبير منزله . Economie
domestique دائر كتابنك باشنده قسه نوفون سوقراط ايله قريتوبولوس Critobule
آراسنده بر محاوره ده حاضر بولونديغنى سويله ر . ايمدى بو ادعا هيچ بر حقيقته استناد
اييله مز . زيرا مكالمه اثناسنده اويله بر وقعه ذكر اولونيور كه استاد ينك اوندن بحث ايلديكى
قسه نوفونك ايشيتمش اولماسنه امكان يوقدر . موضوع بحث اولان وقعه ۴۰۱ تاريخنده
كوناقسا Cunaxa محاربه سنده اتلاف ايديلن كنج Cyrus ك اولوميدر . قسه نوفونك بو
سفره اشتراك ايله مش و وطنه آنجق سنه لر جه صكره ، سوقراطك ۳۹۹ ده اعدامندن صكره
عودت ايتمش اولديغى ده معلومدر . بيله جه بزه اويانان اعتماد سز لگك حقلى اولديغنى عىنى
فصلده ديكر متعدد تفرعات كو سترر . بوقيلدن اولارق ايران امورى دريندن درينه اوراده
تدقيق اولونمقده در ؛ حال بوكه بو موضوع تلميذك پك طانيديغى بر مسئله ايسه ده استاد
ايچون بويله دكلدى . سوقراط اصلا اجنبى مملكته ره سياحت ايتمه مشدر ؛ ده لفه Delphes
اولان بر دينى زيارتى مستشا ، سن كالنده ايكن آتني آنجق عسكر لك خدمتنى كورمك
ايچون ترك ايتمشدر . قسه نوفون غيرتلى بر زراعت مراقليسيدر . عشق ايله زراعت تفرعاتى
اوزرنده اصرار ايله مك او كا ياقيشيق آلىر ، لكن ، افلاطونك كنديسنه سويلتديكى وجهه
«چايرلر و آغا جلدن تعلم ايدمك برشى اولما ديغندن» مدينه قاپولر نى آشوق اعتيادنده اولمايان
سوقراط طرفندن بويله بر موضوعده اصرار اولونماسى تعجبى جلب ايدر . ديمك كه هر حالده

Economique عنوانلى اثرى صيقى صيقى يه تاريخى قيمتى حائز اولان شهادتلىر ليسته سندن
 طى ايتمك لازمدر. بو كىتابك واحتمال سومپوسيونك استثنائى بر ماهيته اولدقلىرىنى سويله يوب
 Memorables ك تاريخى وصفى قور تارمغه چاليشمق ده بيهوده در. فى الواقع، بوضوك اثر ك
 بر صحيفه سنده، مكالمه كوچوك آسيا قوملىرى اوزرينه، موزىالريلرله Mysiens پيسيدىالره
 Pisidiens انتقال ايله نجه فيلسوف سوقراطك بزه بومملكىتلك خصوصيت احواله و حرب
 اصوللرينه دائر معلومات و يردىكنى كورورسك نه ديهلم؟ صانكه قسه نوفون، اون بيكلرك
 رجعتندن بحث ايدر كن (بالذات كنديسى بو حر كته اشتراك ايتمش واونى Anabase عنوانلى
 اثرنده آ كلاتمشيدى .) بالذات كورمش اولمق حسييله ايجه طانيدىنى اقوامى بزه تصوير
 ايتمكده در. فى الواقع استادينك آغزندن بزه سوز سويله يه نك بالذات كنديسى اولدينى كون
 كى آشكارد در. بو احواله ابتداء قسه نوفونك استادينك اسمنى منحصر آ فكرلىرىنى داها فضله
 نظر دقته چارپديرمق ايچون قوللانديغنى، بومكالمه لرك تماماً خيالى اولديغنى، حتى مؤلفنك
 بيله بونك بويله تلقى ايدلمه سنى قبول و ترويج ايتديكنى استنتاج ايد بيليرمى يز؟. بونى ياقين
 زمانلرده ادعا ايله ديلىر؛ مع مافيه ايلرى سورولن سبيلر بزه پك مقنع كوز و كمه يور. اول
 قسه نوفونك سوقراطه دائر يازيلرنده حقيقى وقعهلر آ كلاتمق قصدنده بولونمادىغنى ادعا ايله مك
 مشكلدر؛ بو، بالخاصه Memorables ده، بالذات كندينه وضع ايله ديكي هدف ايله
 آچيقدن آچيغه بر تناقض تشكيل ايدر. بو كىتابده قسه نوفون، سوقراط عليه نه، دعواسى
 مناسبتيه، ايلرى سورولن اتهاماتى جرح ايتمك مقصدينى بيان ايتمه يورمى؛ بالاخره ره تور
 Rhéteur (خطيب) پولوقراتوسك Polycrate اونلره ويرمش اولدينى ادبى شكلى اولدن
 دوشونمش اولماسى محتمل دكلىدر؛ اساساً قسه نوفون منحصر آ مكالمه طرزىنى قوللانمايور،
 سوقراطك اعتيادلرلى و حياتنك خصوصى وقعهلرلى، بو نقطه ده شيوع بولان خطالرى
 تصحيح ايدر ك، بزه بيلديرمك ايچون حكايه طرزينه ده مراجعت ايدىيور. بعضى اساسلى
 نقطه لرده ديكر تلميدلرك شهادتلىرىنى تماماً مقايسته ديكنى ده بيان ايدىيور. اكر قسه نوفون
 تكرار لادىنى محاوره لرك ساده جه برر ماصالدين عبارت عدايدلمه سنى آرزو ايتمش اولسه يدى
 بوتون بونلرك هيچ بر معناسى اولامازدى. حقيقت و شهر، ايسته محاوره لرك محتواسنه
 اك چوق ياراشان عنوان بودر. فى الواقع قسه نوفونك ايشيتديكنى ضبط و قيد ايدمك
 پرده ايجاد ايتمش اولماسى، هيچ بر شعله سى اولمايان مخيله سنى افراط درجه ده يورماسى

و بالمقابلہ خاطر اتك تشكيل ايله ديكي خزينه ي هيچ بر وجهله استعمال ائتمه مەسى نه قادار احتمالدن اوزا قدر ! ديكر طرفدن پك محقق علامتلىر بزه اثبات ايدىيور كه قسه نوفونك نسبة قيصير و ابداع قابليتندن محروم اولان دماغنه بو صحيفه لرده تصادف اولنان فكرلىرى ، افاده طرزلىرى ، دستورلىرى عطف ايله مك ممكن دكلدر . همان همان غير قابل تحمل بر درجه يه واران طرزده اوزاتيلمىش و توسيع ايدلمىش پارچالر ياننده ايشته مظلوم اولاجق درجه ده موجز جمله لر ! ايكرندىرن بر بياغىلغى حائز بيانات ياننده ايشته ديكر سوزلر كه اك شايان دقت ، اك جاذب ، اك عجيب شكللى حائز و ابداعيدرلر . بوندن ماعدا حقيقى بر نتيجه يه وارمقسىز ختامه ايرن محاوره لرده بولويورز و بونلر كه هانكى هدفه متوجه اولدقلىرى ، حقيقى معنالىرى نه اولديغى قسه نوفونك كورمامىش ، دها دوغروسى آ كلامامىش اولديغى فرضه مجبوريث حس ايدىيورز .

موثوق و صحيح اولانله غير موثوق و غير صحيح اولان آراسنده هيچ اولمازسه تقريبي بريقين ايله خط فاصلى باصل كچمه لى ؟ هر حالده بونى ياقمق لازم . بومسئله آنجق پك ياقين زمانلرده اطرافيله دوشونولدى ، و ، ظن ايدىيورز كه اوكا اساس اعتباريله دوغرو بر جواب بولوندى . اكر عندى مطالعاته و بالخاصه Mémorables لرده ترسيم ايلن لوحه لك بعضى خطوطى لهنه و يا عليهنه شخصى ميل و يا نفرت مزه هيچ شايان آرزو اولمايان بر تفوق بخش ايدملك ايسته نه يورسه ، سوقراطه عائد اولانى سوقراطه و قسه نوفه نه عائد اولان قسه نوفونه ويرمك ايسته نيلىورسه محاكمه يى آفاقى بر معيار اوزرينه تنظيم ايله مك صورت مطلقه ده ضروريدر . بومعيارى بوش يره آراما ياجغز . بر طرفدن قسه نوفونك ديكر متعدد يازىلرينه مالكنز ، اونلره نظر آكندى شخصى سجييه سى حقنده واضح بر فكر ايدينه بيليرز ؛ حتى بوسجييه لك بويوك بر مقيا شده ، حياتنده كى احوالدين ييله چيقديغى كوره بيليرز ؛ ديكر طرفدن سوقراطك مذهب فلسفيسنك محتواسى حقنده پك چوق اولما مقله برابر تماماً اعتماد شايان معلوماته مالكنز . بوايى مصداقك هرايكيسى ده بيوك بر تدبير و بصيرت ايله قوللا نيلمغه محتاجدر . هر حالده مسئلەنك بوتون عنصرلىرى ايجه طارتمق لازمدر .

بو آنكه تى ، بوتون تفرعاتيله قارئلر مركز انظارينه عرض ايتمك بواثر ك قادرو سنى آشان برايش اولوردى . بوسعيمزك برنجى قسمنك نتيجه سى قسه نوفونك حيات و آثارينه حصر ايدم جكمز فصلده تثبيت ايدلمىش اولاجقدر . بوراده قابل تطبيق اولان معيارلردن ايكنجى يى

بالخاصه آرسطونك فى الواقع موجز ، لكن تماماً اعتماده شايان شهادتلىله معطادر . ستاغيرالى
 فيلسوف (ارسطو) هم محاكمهده بويوك برنفوذ نظرى همده بومسئلهده اك تام صلاحيتى
 بر آرايه جمع ايله مش اولان برمنبع تشكيل ايله يور . سوقراطك حياتى وفلسفى مذهبى حقنده
 اك صحيح صورتده معلومات الده ايله مسنه مساعد اولاجق درجهده اوكا ياقين برزمانده
 ياشامشدر . فقط ، عبنى زمانده اونك شخصيتك سحرندن وجاذبه سندن قورتولايله جك ،
 برزمان قديم قهرمانه ياپيلان عبادت قىلندن اوكا وقف افكار ايله مك تهلكه سنه معروض
 قالميه جق درجهدهده اوزاق مسافهدهدر . بوندن دولابى ارسطونك افاده سنده سوقراطى
 مدح ومدافعه ايله مك آرزوسى ، صنعت واسطه سيله موضوعى مفكور ويلشدير مك تمايلى
 كورولمز ؛ بو افاده ساده جه وصيقى صيقى يه آفاقيدر . بونى سويله مك متعدد احتياط تدبيرلرينه
 مراجعت ايتمكسزىن بومنبعدن احتياجزى تظمين ايدوبيله جكمزى ادعا ايله مك دكلدر .
 زيرا بعضاً ارسطونك افاده مرام ايچون قوللاندينى تعبيرلر اونك تاريخده ياشامش اولان
 سوقراطيمى يوقسه افلاطونك مكاله لرنده بواسمى ويرديكى شخصيمى قصد ايله ديكنى
 طانيغه مساعد دكلدر . بوندن ماعدا ارسطو بزه سوقراط مذهبنى مسلسل برطرزده
 آكلاتمايور ، بلكه فرصت دوشدكجه اونك خصوصى نقطه لرينى قيد ايله مك اه اكتفايدييور ،
 صورت عموميهده مقصديده بونقطه لرى مناقشه ايله مك اولديغندن بالخاصه اونلرك تنقيده
 مساعد اولان طرفلرنده اصرار ايلر . مع مافيه ، ذكر ايله ديكمز خطا منبعلرينه متمادياً
 نظر دقتمزى توجيه ايله مك شرطيله ، بوشهادتلردن قيمتى پك يوكسك اولان
 معلومات استخراج ايله مك ممكندر . شبهه سز بونلرك ناتمام اولدقلىنى اونوتمايليدر .
 ارسطو سوقراطدن ميدانه كلن مذهبىلر آراسنده ياشايوردى وبالذات كنديسى بومذهبىلر
 آراسنده اك مهم اولانلردن برينه منسوب ايدى ؛ بناء عليه سوقراطك فكرلرى آراسنده
 اك چوق معلوم واك آز قابل مناقشه اولانلردن بحث ايله مه سى ايچون پك آز سببه مالكدى .
 فقط بوتفكراتك (اوندن چيقان بوتون سيسته ملر آراسنده مشترك اولان وبويويوب نمالانارق
 بوسيده ملرى وجوده كتيرمش اولان) اساسلى قسمنه كلنجه ، بونلر ايچون معنای خاصيله
 بديهى ، شيقه لر بولمق اقتضا ايتمز . بويوك اثرلر ، نتيجه لر ، هانكى علتلردن نشأت ايتمش
 اولدقلىنى بالذات افشا ايدرلر . بوتون ارض اوزرنده ياييلمق اوزره جنات عدندن چيقمش
 اولان نهرلر جنتك لطافتلىنى كنديلكلرندن آكلاتيرلردى .

- ۲ -

سوقراطك فلسفي مذهبي

(۱) هيچ برضطاً اختيارى دكلر ؛ سوقراطك اخلاقى نظريه نيك انحصار جيلغى ؛ بونك روى منشأ ؛ سوقراطك اخلاقى نيكيپينلىكى ؛ خير روى نيك عيىبتى .

« كيمسه ايستيهرك كنهكار اولماز » . شو بر قاچ كله سوقراط فلسفه سنك روحيدر . ياخود ، آرزو اولنورسه ، دينه بيليركه شو سوز ، آشاغيده كوكارى يوقا ريده داللى ايله تدقيقى موضوع بحث اولان ساقى تشكيل ايدر . وجيز بر طرزده ، بوكله لر ، شو قناعتى افاده ايديور : هر اخلاقى ضعفك منشأ عقلده در و مدركه نك بر خطاسنه مستنددر . ديكر تعبير ايله : حق اولانى بيلن هر كيمسه حق اوزره ايشنر ؛ اخلاقه مغاير افعالك يكانه منبى دوغرو فكرلر مفقوديتيدر .

بو نظريه بزه در حال نهدن سوقراطك مفهوملر وضوحنه فوق العاده بر اهميت عطف ايله ديكنى آكلاتير . فقط فيلسوفك عقل حقنده و حياتك اداره سى ايچون اونك باشليجه اهميتى حائز اولديغنه دائر بو قدر يوكك بر فكر پيدا ايله مكه ناصىل واصل اولديغنى اكلامق دها مشكلدر . شبهه يوقدر كه اولجه نور عصرى اولارق تصوير ايله مكه چاليشديغمز بوتون بو عصر ك بويوك املى مبهم تصورلر و مظلم دويغولر يرينه صورت قطعيده تعيين و تحديد ايديلمى مفهوملى و واضح تلقيلرى اقامه ايله مك اولمشدى . ذهنك تربيه و تهذيب ، كرك سياسى كرك فردى حياتك اورتايه قويدىغى مسئله لرك حلى مقصديله ذكاى بشرك استعمالى ايچون يورولمز بر غيرت ؛ عنعنه يرينه مكتسب و شخصى معلوماتى ، كور كورينه اعتقاد يرينه منور تفكرى اقامه ايله مك ايچون جهد ، بوتون بونلر ، اولجه متعدد دفعه لر تصادف ايله ديكمز و بو عصرده كى شدتى قيد ايله ديكمز تمايللر در . يكي طرز تفكر ك ايصال ايتمش اولديغى دار و انحصار جى نقاط نظر دنده ، مثلاً بشريتك ماضيسنى ، بالخاصه مدنيتك باشلانغجنى ، دولتك ، لسانك ، جمعيتك منشأنى تاريخه مخالف بر عقليه يه توفيقاً تخيل ايله مك استعداددن بحث ايتمش ايدك . فقط سوقراطك مذهبي بو دورك نهته لكتو آلزى Intellectualisme نك شاهقه سنى تشكيل ايدر . او زمانه قدر عقل قدر اراده نك ده

تربیه به محتاج اولدیغنه و بو تربیه نك علی العاده واسطه لرله ، یعنی مكافات و مجازات ایله ، تمرین و اعتیاد ایله حصوله كله جكنه اینانیلیوردی . بودورده جاری اولان تربیه نظریه لری حقنده سویله دكریمنزی قارئ تخطر ایله سون . ارسطو ایله عینی طرزده افاده مرام ایچون دیه لم كه سوقراط صانكه روحك عقلدن محروم اولان قسمی موجود دكلكش کی محاکمه ایتمکده در . هر فعلی ایجاب ایله این عقلدر ، عقل قادر کلدرد . حق اولانی حق طانیق و بو بیلکی اوزرینه حرکاتی تنظیم ایتمه مک ، برطرز حرکتی کوتو عد ایله مک و مع مافیله اوکا سوق ایدن غریزه لرك اسیری قالمق سوقراطه نظراً ساده شایان تأسف ویا وخیم نتیجه لری اولان بر واقعه دکلدر ، بلکه ساده جه بر امکانسزلقدر . او زمانك لساننده « آرزولره رام اولمق » دنیلن و روملی شاعرك شویتیک سوزلره افاده ایله مش اولدیغی :

..... video meliora proboque,

Deteriora sequor

(ده اای اولانی کوروپور و تصویب ایدیور ، فقط آزایی اولانی اجرا ایدیورم) حاله قارشى سوقراط مجادله ایتیهور ، اونی محکوم ایله مه یور ، بلکه اونی ساده جه انکار ایدیور . بو نقطه نظرک داراغی قبول و تسلیم ایله مک و بوندن دولایی اونی رد ایله مکدن ده قولاى بر شی اولاماز . فقط بو مبالغه ده مندمج اولان حقیقت عنصرینی تماماً طانیق ، سوقراطک ناصل اولوب ده حقیقتک بر قسمی - واقعا مهم بر قسمی - بوتون حقیقت عد ایله مک واصل اولدیغی و حقیقتک اهل ایدلمش اولان بو قسمی تام بر آیدینلغه قویارق « تك كوزلی بویوك آداملرك » اك بویوکلرندن بری اولان کندیسنك بشریته هانکی خدمته بولندیغی آ کلامق ، اولکی طرز حرکتله مقایسه قبول ایتیه جك درجه ده ده بویوك بر اهمیتی حأزدر .

سوقراطک امکانی قبول ایتهدیکی حالت روحیه حقیقه تصادف ایدلمكه برابر اوکا فرض ایله مک معتاد اولدیغندن ده آز راست کلینیر . احتراصلره رام اولان دائماً حسیات و قناعتلر دکلدر ، بلکه اکثریا بو حسیاتک و بو قناعتلرك بر شکل ظاهر یسندن عبارتدر . تفکرده وضوح فقدانی ، مفهوم ملرده قاریشیق ، مبهم و عمومی بر طرزده قبول ایله دیکمز دساتیر عملک اساسلی محتواسنك ویا تضمن ایله دیکى موادك ، ونه کی سبب و حکمته استناد ایله دیکنك بیلنمه می - عقلک بو و بوکا مماثل قصورلری پرنسیپلریزله عمللریز آراسنده وقوعه کلن و حیاتمرك اضطرابی تشکیل ایدن تنازعك علتک بویوك بر

قسميدرلر . بو ذهني ضعفلر سجييه نك وحدتي ييقمامش ايسه بيله هيچ اولمازسه اونده كي وحدت فقداتي ادامه ايدرلر ، اك متضاد عنصرلر عيني قلبده مستريحانه يان يانه اقامت ايله مسني انتاج ايدرلر . سجييه بي ضعيف قيلان ، اونك مقاومتني فلج ، اوغراتان ، كوتو آرزولره قولاي برظفر تامين ايدن وبو ظفر ك مقاومتك ضعفندن دكل بلكه هجومك شدتندن ايلري كلديكني ظن ايتديرن بووضوح فقداني ، بوقرار سزلقدر . حتي فكرلرده كي بوايهام انسانلري عيني زمانده يكديكريني نقض ايله ين متعدد عالي حكم و تقدير معياري طانيغده سوق ايدر . زمانمزه ويقتوريه ن ساردو Sardou طرفندن مكمل بر طرزده توصيف ايدلمش اولان بر حالت روحيه بونك نتيجه سيدر . (ساردو بر تماشاسنده كي اشخاصدن برينه شوني سويله تيور : « هانكي اخلاق ؟ اوتوز آلتى تورلو واردر . اجتماعي اخلاق واركه سياسي اخلاقه هيچ بكره مز ، بونك ده ديني اخلاقه هيچ بر مناسبتى يوقدر ، ديني اخلاقك ايسه تجاري اخلاق ايله هيچ بر آليش ويريشي يوقدر ! ») .

فقط ، هر شيئه رغماً ، فكرده دوغرو لنگ نتيجه سي عملده دوغرو لق ايسه ده بو ، آنجق پك دار حدودلر داخلنده تحقق ايدر . بوني جدى اوله رق آنجق بر حالده تصديق ايله مك ممكندر : عملك هدفى مناقشه دن خارج اولديني و آنجق واسطه لرك انتخابي ايچون تردد موجود بولونديني وقت . بالخاصه بو هدف فعاليتنه كلن كي مسه نك شخصي منفعتيله تعيين ايدلمش اولورسه بودوغرودر . تارلايه توحوم سرپن كويلى ، دومنى قوللانان قلاغوز ، دكانده زه ناعت آدمى احوالك ا كثریت عظميه سنده كنديلرينه ترتيب ايدن ايشي ممكن اولديني قدر ابي ياقمقدن باشقه برشي ايسته مزلر . اونلرك موفقيتي ، اك واسع مقيا سده ، ذكالى درجه سنه ويا اختصاص معلوما تليينه تابعدر . ديمك كه بوساحده سوقراطك مذهب فلسفيسنك بواساسلى عمده سنك هيچ اولمازسه تقريبي برقيمتي واردر . وانسانلر ، حياتك تالى اهميته امورى موضوع بحث اولونجه هدفلره واسطه لر آراسنده كي نسبته دائرو واضح فكرلره مالك اولدقلى وبو فكرلري الده ايله مكه غيرت ايتدكلى حالده ، اك يوكسك منفعتلى ، سلامت ويا فلاكتلى موضوع بحث اولونجه بوكا هيچ اهميت ويرمدكلىني متبادياً مشاهده ايله مك مجبوريتندن فضله هيچ برشي سوقراطده دواملى بر حيرت حصوله كتيرمه مشدر . بوتضاد سوقراط اوزرينه اك قوتلى تاثيرى اجرا ايله دى وتفكراتنك استقامتى اوزرينه قطعى بر نفوذى اولدى . سوقراط كورو يوردى كه بوتون صنعتلرده و حرفتلرده واضح مفهوملرك ياييلماسى ايله بحريكسزلك نهايت بولويور وموفقيته واصل اولونويور ،

ودوشونويوردی که دها یوکسک بر ساحه ده فردلرک معیشتی و جماعتک اداره سی بر ضیادار ذکا طرفندن تنویر ایدیلهرک قطعی قاعده لره تابع طوتولورسه (اساساً بوقاعده لرده اکیوکسک نعمتلرک اکنسانه صالح واسطه لرک ترکیبندن باشقه برشی اولاماز) عینی ترقی حصوله کلیمکن خالی قالما یا جقدر .

« کیمسه ارادی اولارق کنه کار اولماز! » دیمک که بو عمده ده ایکی شی مند مجدر. اولای ایشله نیلن قباحتر سوروسنک یکانه منبعنک عقلک غیر کافی بر صورتده ایشله نمش اولماسندن عبارت اولدینی قناعتی. و، ثانیاً، اولکنک تملی و شرطی اولان شودیکر قناعت: انسانلر آراسنده اختلاف عملک هدفلی حقنده دکل آنجق واسطه لر حقنده در. انسانلردن هربری، بلااستثنا، خیری ایستر. انسانلرک یکدیگرندن فرقلی اولماسی، ایسته دکلی شی اعتباریه دکل، بلکه اشتیاقلرینک بو مشترک هدفی تحقق ایتدیرمه مکقدر اولدقلی نسبتده در. بوفرک ایسه صورت مطلقه ده ذهنی حرثلری درجه سنه تابعدر .

واصل اولدیغمز صورت حل بزی بریکی معما قارشیسنه قویویور. حکیممزک بو اخلاقی نیکیبندکی نهیه مستنددر؟ هراخلاقی ضعفک برخطادن نشأت ابدوب اصلا برکو تو استعداددن حیقما دینی اعتقادی اونده ناصل دوغمشدر؟ ذهنه ایلك تبادر ایدن جواب شودر. سوقراط ایچون برطرفدن اخلاقی فصیلت وسعادتك دیکر طرفدن اخلاقی رزیلت و بدبختلغک یکدیگرندن چوزولمز طرزده بربرینه باغلانمش اولدقلی و بناء علیه، ایکنجی بی انتخاب ایدوب برنجیدن فراغت ایتک ایچون انسانک کورلک درجه سنه یا قلاشان بر آلدانمانک قوربانی اولماسی لازم کلدیکی شبهه دن واسته در. سوقراطک محیطنده قومدی شاعری نه یقارموسک Epicharme بر مصرعی، خفیفجه تعدیل ایدرک ذکر ایتمکن ذوق دویولوردی « کیمسه اختیاری اولارق سفیل، کیمسه اراده سی خلافه سونجلی دکلدر ». بزم سفیل Misérable کله سی ایله ترجمه ایله دیکمز یونان کله سی، طبقی بو فرانسرجه کله کی ایکی معنا آراسنده متموجدر. بوا یکی معنا شو تعبیرلرده آیری آیری کوزو کور: un misérable coquin (بوسفیل خبیث) une misérable existence (سفیلا نه برحیات). بو حیفته معنالیق ولسانده بو کائماثل اولان دیکر ابهاملر بونیکبین ایمانه حد ذاتنده بدیهی بر حقیقت ظواهرینی فقط یالکز ظواهرینی بخش ایله یور. هرشیدن اول بوراده حیفته معناسی حسبیله بو آلدانمایی حصوله کتیرمه یه پک الویریشلی اولان بر تعبیری قید ایله ملیدر. انکلیزجه to do well دده اولدینی کی بونانجه «ئوپراته یین» سوزنده ایکی فکر مند مجدر: ای حرکت ایتک و مسعود اولمق.

بويله جه تجربه سز بر متفكر بوتصادف يوزندن ابي حركت ايتمكي مسعود اولمق واقعه سييله برو عيني عد ايله مكه واصل اولاجنى كى بوندن ماعدا، ايشله يه نك منافعه خادم اولدينى جهتله ابي اولان فعل ايله جمعيتك منافعه خادم اولدينى جهتله ابي اولان فعل آراسنده كى فرق ده ا كثر يا غايب اولور . بز « فنا » بر سجيده دن فقط عيني زمانده « فنا » آلتردن و « فنا » هضم دن بحث ايله ديكمز كى يونان لسانى ده هم برايشه ياراميان آلت ، هم اراده نك منفعت عموميه يه مضر اولان بر تمايلنى ، يا خود كندى محافظه و بقاسى همچون غير مساعد بر وضعيتده بولنان برشى حقنده عيني صورته قوللا نيلماسى ممكن بولنان و قيمتمز لك افاده ايدن تعبير لره مال كدر . بويله جه سوقراطك « كيمسه ارادى اولارق كنهكار اولماز » عمده سنى اثبات همچون افلاطون بر چوق منتلرده شونى سويله مكه اكتفا ايله يور : كيمسه فنا ويا مضر اولان شيشى انتخاب ايله مز . وبونى سويلر كن بر آرز اول اوزرنده اصرار ايله ديكمز فرقلى حسابده قائمايور .

لكن قارئ ، بوايضاحك اوز و نلغندن صبر سز لانا رق ، بزم اوكا سويله مكه حاضر لاند يغمزى شهبز بزه حايقير مقدمدر . فى الواقع لسانده صراحت فقدانده اسناد ايديله بيله جك خطالر اوزرنده اصرار ايله مك نه قدر لزوملى ايدى ايسه ده هيچ شبهه يوقدر كه بز بونكه آنجق تالى بر نقطه يه تماس ايله دك . شيمدى كرى يه مسئله نك اساسلى نقطه سنى اشارت ايله مك ايشى قالمشدر . يكي ، قدرتلى و فياض بر حيات فلسفه سى بعضى كله لك چيفته معناسندن ، بر برينه قومشو مفهوم لرا سنده صيقى صيقى يه تفريق و تميز عمليه سنك ياپيلما مش اولماسندن ميدانه كله مز . سوقراط فضيلت و سعادتى برو عيني عد ايدى يوردى و شبهه يوق كه هر شيدن اول بونك سببى كندى باطنى و صميمى تجربه سنك بو يولده اولماسندن عبارتدى . بزه بو نقطه ده خطاب ايدن وطنداش لرينك لسانى دكل ، بلكه اونك اك درين قناعتنى افاده ايدن سسيدر .

(ب) روهارك كوله لىكى ، فضيلت ايله سعادت بر برينه آبريه ماز .

رواقيلرك ايكنجى بويوك ممثلى اولان قله آنتهس Cléanthe « حظه دائر » عنوانلى تاليفنده دير كه سوقراط شوجهلى تكرر لامقدن حظ ايدردى : « عادل و بختيار اولان عيني كيمسه در » ارسطونك سعى آرقاداش لرندن برى اولان قبرىسلى اوده موسك Eudème وقتسز اولومى اوزرينه يازدينى ، و بزم مع التأسف آنجق بر پارچه سنه مالك اولديغمز مرثيه ده شو مصراعلى اوقويور و همان عيني فكره عيني كله لره مصادف اولويورز :

قول ایله اولدینی قدر فعل ایله ده ، او اثبات ایتدی که

انسان عینی زمانده ای و مسعوددر ، و کیمسه

بو حاللردن برینی دیکرندن مستقل اولارق الده ایده مز .

بو پارچاده موضوع بحث اولان آدام « فانیلر آراسنده ایلك ویا یكانه » اولارق بو اودای
سرد ایتمش اولان آدامدر . بوندن ماعدا « علوی بردوستلغك » یعنی عادتاً بر دیندارانه
تعظیم حسنك الهامنه تبعیت ایدرك اوده موس ، آتنیه واصل اولور اولماز ، او آدام
ایچون بر معبد انشا ایتدیرمش و بویلهجه قهرمانلره مخصوص اولان عبادتی اوکا وقف
و تخصیص ایله شدرد . اسکی ویکی مفسرلردن بر خیلیسی بو آدامی افلاطون ظن و قبول
ایله مشلردر ؛ فقط اوده موسك اولدیکی آنده (۳۵۳) افلاطون هنوز حیاته اولدیغندن ،
منقد ، طرفکیرلك ایتك ایسته مه یورسه ، بو آدامك آنجق سوقراط اولاییله جکنی قبوله
مجبوردر . اساساً بر شهادتك اکسیك ویافضله اولماسنك بوراده بویوک بر اهمیتی یوقدر .
فضیلتك سعادت (اوده مونیا) ایله بر وعینی عد ایدیله سی بواساسلی مبدأك هر بر شعبه ده
معروض قالدینی متعدد تعدیلاته رغماً سوقراطدن چیقان بوتون مذهبلك مشترك مالیدر .
بو عمده ، اونی اعلان ایتمش اولانك نظرنده بذاته بدیهی ویا همان همان او ماهیته ایدی
ایسه ده ، تلمیندلرینك دها نافذ نظرلری قارشیسنده دلیله پك محتاج کوزو کدی . سوقراطك
تلمیندلرندن اك بویوکی ، اثرلرینك اك قوتلیسی اولان پولی تیا (République) ده بوتون
تفکر قوتی بودعوایی اثباته تخصیص ایله مشدر : « عادل اولان عادل اولمق اعتباریله وعادل
اولدینی ایچون عینی زمانده مسعوددر . »

دها ایلری یه کیتمه دن بونظریه یی سوقراطه الهام ایدن ، اونی اعلان ایتمه ، صاغلام
قافاسنك بوتون قوتیه اونی وعظ ونشر ایتمه سوق ایدن سائقلر اوزرنده بر مدت توقف
ایده لم . بوراده مدخلدار اولان باشلیجه روحی واقعه لر شبهه سز شونلردر : سوقراطك
بر حیات مفکوره سی ، حکمت ، عدالت ، شجاعت و استقلال مفکوره سی واردی .
اوکا توفیق حرکت ایله دیکی وقت و توفیق حرکت ایله دیکی نسبتده کنندینی مسعود عد
ایدیوردی . اطرافنه باقیوردی . دیکرلرنده حیات مفکوره لری ، فقط عینی زمانده
غیر تسزلك ، علاقه سزلك ، ایچریدن مجادله لر ، قرار سزلق و بوعلتلك اثری اولارق اولجه
قویولمش اولدقلری یولدن متعدد انحرافلر کورو یوردی . یوکسك ذهنی ملکه لر ، قدرتی
سوق طبیعیلر ، امین براداره آلتنده اولما دقلرندن ، اسراف ویاضیاع ایدیلیوردی و اونلرله

مجهز اولانلر درونی بر آهنگه و دوامی بر ممنونیته اصلاً واصل اولمایورلردی .
 کندی بویلهجه کیفی الجارک اویونجاغی کورمک اوکا حر آدامه یاقیشمایان بر حال ،
 بر کولهک کبی کوزو کویوردی . بو انمودجک اک پارلاق ممثلی اولان آلیکیادیسک
 (افلاطونک سومپو سیوننده) کندی کندینه توجیه ایله دیکی عتاب بودر :
 قلبی چارپارق و کوزلری یاشله دولو اولارق ، هیچ بر خطیبک ، حتی عمو جوسی پریقلهس
 کبی پارلاق بر خطیبک سیله کندنده حصوله کتیره مدیکی برهیجانیه کندی قایدیرمش بولندیغی
 حالده ، سوقراطک قارشیدینده ، استادینک درس لرینی دیکلرکن کندی معنوی
 ضعف حالده کورمکده اولدیغی سویلر . عینی صورتله ، قسه نوفونک بزه آ کلاتدیغنه
 نظراً ، سوقراط ، خیر ، حسن ، حق وعدل « اوزرینه کافی معلوماتی اولمادیغی جهتله
 یولنی بیلمه یین برسیاح ویا عینی مسئلهیه باشقه باشقه صورت حللر ویره ن بجر کسز بر محاسب
 کبی سنده لهینلره و اطرافنی شاشقینجه یوقلایانلرده « کولهک استعدادی » عطف واسناد
 ایلردی . سوقراطک معاصر لرندن اک مهم شخصیتلرده موجودیتنی الم ایله مشاهده ایله دیکی
 شی باطنی آهنگک ، سجیه برلکنک فقدانی ایدی . زیرا اونلرک بوتون بنلکی دائماً کندیسیله
 حال توافقه اولان براراده طرفندن اداره ایدیلله بوردی .

سوقراطه تنور دورینک اک بویوک مصارعی دیدک ؛ او ، عینی زمانده ، بر تنقید
 و نه تهلاکت و آلزم دورینک قاجینیلماسی ممکن اولمایان ضعف لرینی اک فضله شدتله حس ایتمش
 واک زیاده نفوذ نظرله طانیش اولان کیمسه در . اسکی ایمان صابر صیلمشدی ؛ عنعنوی
 معیشت قاعده لری خارجاً پیرانماش کوزو کویورلر سده سلطه و نفوذ لرینی ضایع ایله مشلردی ؛
 روحلرده بحران ، نزاع حاکمدی . بزم بو کون اورپیدس Euripide ک دراملرنده حالا
 حس ایله دیکمز بونزاع ، انسانلر اوزرنده اولجه دینک مالک اولدیغی حاکمیت درجه سنده
 تام بر حاکمیتی اجرا ایده جک بر یکی حیات قاعده سی آرزوسنی درین روحلرده اویاندر ایا جقدی .
 بویکی حیات قاعده سنی طانتدیران سوقراط اولدی . بونی سویله مک اونک مفکوره لرینک
 برچوق نقطه لرده منسوب اولدیغی ملتک عنعنوی مفکوره لرندن فرقلی اولدیغی ادعا ایتک
 دکدر . سوقراط بو عنعنوی مفکوره لر اوزرینه آنجق نادراً درینی دهشن بر تنقید اجرا
 ایله مشدر ؛ یالکنز سیاسی مؤسسه لره هجوم ایتمشدر ؛ لکن بو تنقیدی هر ساحه ده حاضر لامشدر .
 حیاتنده تأثر و هیجان اویاندران منظره باطنی حیاتک وحدت و آهنگنی بوزان هر شیئه
 قارشى جداله قالدیشمش اولماسیدر . قله آنته سک اولجه ذکر ایله دیکمز فقرده سویله دیکی

وجهله سوقراط « عادل اولان شیئی نافع اولان شیئدن ایلك دفعه تفریق ایتمش اولانی » و - بز شونی ده علاوه ایده بیلیرز - بویلهجه روحلر ایچینه ایکی مقیاس و ایکی آغیرلق قویمش اولانی دیندارانه تقوادن محروم عد ایده رك تلعین ایله مشدر . نه دیمك ؟ رطرفده انسانلرك بوبوك مراسم اثناسنده بلاغت موضوعی انتخاب ایده بیه جككری درجه ده بوكسك بر اخلاق مفكوره سی اولسون ، صوكرا ، اوته ده ، اوکا تماماً ضد وسی کونلرنده معیشتلری اداره ایده جك قدر دوشوك بر سعادت مفكوره سی : لولسون ؟ بریده حضورنده دیز چوكولان بر الله تصویری ، اوته ده قوللر مركز قوتی كندیسنه حصر ایله دیکمز بر صنم ؟ گاه ماكدونیا قرالی آرکه لاؤس Archélaos کی قانله لکه لئش ، یمنه حرمتی اولمایان بر تخت غاصبی بوتون وجدانلر طرفندن متفقاً محكوم ای دیلسون ، گاه عینی آدمه ، ینه متفقاً حیرانلق ابراز ای دیلسون ، عظمت ورفاهنه غبطه اولونسون ؟ - افلاطونك غورغیاس عنوانلی اثرینه نایکیز . فقط سوقراطك كندی كندینه تعیین ایله دیکی وظیفه ذاتاً اولدن موجود بولونان بر حیات قاعده سی تماماً طایتدیرمق ، اونی صارصیلماز پرنسیپلر اوزرینه قورمق ایدی ایسه ده فیلسوف بوقاعده نك تحولنه سوق ایده جك اولان یولی آچقدن ده کیری قالمامشدر . زیرا شو : « فضیلت سعادتدر » قضیه سنك ترسنه چه وریله رك شو « سعادت فضیلتدر » شكلی آلماسندن اجتناب قابل دكدی . استسعادیه (eudémonisme) بدایتده منحصر آدكلسه بیله اساس اعتباریله عنعنوی اولان حرکت قاعده لرینی مشروع کوسترمكله مشغول اولمش ایکن ایستتر ایسته مز انسانلری بوقاعده لرك بوتون محتواسنی تنقید و تدقیق ایتمك سوق ایده جكدی . اخلاقی ، اجتماعی ، سیاسی ، عمده لرك اختلالی آندیریر بر طرزده استحالهی ایچون یول آچیلیمشدی .

لكن بواختلالدن واونك بالذات سوقراطده مشاهده سی ممکن اولان ایلك علامتدرندن بر آز اوته ده بحث ایده جكیز . اولاً فیلسوفك اساسلی عمده سنك نتایجی اعتباریله تدقیق لازمدر . بوراده سوزی قسه نوفونه براقبیلیرز . قسه نوفون ، كندی ذهنك محصولی عد ای دیله سی ممکن اولمایاجق درجه ده جوهرلی اولان پارچالردن برنده شوافاداتده بولونویور : حکمت و فضیلت - واقعا قسه نوفون اولاً بونك بر خصوصی نوعی ذکر ای دییور ، فقط متعاقباً دیگر نوعلری علاوه ایده رك فکرینی تماماً مقدمدر - حکمت و فضیلت آراسنده سوقراط برفرق کورمزدی ، اونلرك ایکی سنك ده علامتی شونده کوروردی : انسان خیر و حسن طایر وایشلر وعینی صورتله قبحی طایر واوندن اجتناب ایدر . فقط بونی متعاقباً سوقراطه

شو: « ياپيلماسى لازم كانى بيلن فقط ضدنى ياپانى حكيم وقادر عدايدرميسك؟ سؤالى وضع اولندىنى وقت » اونلرك نه حكيم نه قادر ، نه مجنون نه ده عاجز اولدقلىنى ظن ايدهرم . . . جوانى ويرردى . ديكر بر افاده ايله سوقراط نظرندە علم ايله عمل آراسنده برتناقض تماماً ممتنعدي وبوندن شو نتيجه يي حيقارييوردى : هراخلاقي فضيلت ساده جه ومنحصراً حكمتدن عبارتدر . حياتك مختلف صفحه لرينه تطبيق ايديلنجه فضيلت متنوع ومتعدد كوزوكور ؛ حقيقتده فضيلت برتكدر ، چونكه عقل وحكمتك عييدر . حكمت اولمق اعتباريله تعليم اولنه بيلير و - شبهه سز بودر جه ده مهم تعليمك آرتق ذهندن سيلينمەسى قابل اولماديغندن - غير قابل ضياعدر . بويله جه افلاطونك بياناتي قسه نوفونك بياناتيله مزج ايدهرك سوقراطك فضيلت نظريه سنك تمللريني قارئك اوكنه قويوش اولدق .

فقط تمللريني ، يوقسه بوتون ، تاملانمش بني دكل . چونكه سوقراطك نه درجه يه قادر نظريه سنك اساسلي عمده لريني آشارق اونك تفرعاتي تثبيت ايله مش اولديغني هيچ برزمان تام برامنيت وصحت ايله بيله مه يه جكز . شيمدي ايكي شئي يكدركندن آيرماز لازمدر : سوقراطك اخلاق نظريه سنك مثبت محتواسي ايله اونى طرز اثباتي . اولاشو صوك نقطه يي مطالعه ايدەلم .

ج (سوقراطك فضيلت نظريه سي ؛ سعادت اوزرينه مؤسس اضراره ؛ مفروضه ملرده التباس فارسي مجازله ؛ سوقراط اضرارنك محتواسي ؛ خير اولاره هرشي نافهر ؛ قرعه طريقه انتخابك تقبيري ؛ سوقراط اصولنك دواملي نيمى .

سوقراطي عقلك كفايت تامه سنه اينانديران روحى سببي اولجه كشف ايله دك . شبهه يوقكه سوقراط كندى منكوره سيله مشبوع ايدى . ذهنى برخطادن باشقا برصورتله اي يولدن غيري سنه صابمانك ممكن اولاجغني تصور ايدە مه يوردى . فقط برنظريه نك روحى سببي باشقه منطقي اساسلري باشقه شيدر . بليغ بياناتده بولونمق دكل اثبات ايتك ايسته ين ، دائماً ك متداول واك آز شبهه يه معروض تلقيلردن حركت ايتمكه چالیشان سوقراط ايچون مقام اثباتده كندى حسياتنى ايلري سورمك كفايت ايدە مزردى . ممكن اولديغني قدر آفاقى بردليل آرايوردى واودورك تفكراتنده موجوداولان بروشلق ، بزم فردى اخلاق تسميه ايله ديكمز ايله اجتماعى اخلاق تسميه ايله ديكمز آراسنده صيقى صيقى به برفرق وتميزك عدم

موجودیتی اونك تحریاتی قولایلاشدیردی . سوقراطك اخلاق فلسفه‌سنك حقیقی منبعی فردی اخلاقده در . انسان کندی منفعت و رفاهنی ایستر ؛ اکر طرز حرکتی ، دها یوکك اولدیغی مسلم برهدفك تحققنه خادم و احتراصك تولیدایله‌دیگی کورلكك ایجابی اولمقسنزین ، بومنفعت ذانیه هدفك خلافتنه ایسه بو تضادی علم نقصانه و - بزده علاوه ایده‌بیلیرز - علمك تطبیقنده مهارت نقصانه عطف واسناد ایله‌ملیدر . سوقراطك اخلاق نظریه‌سنك ، بونظریه عقلدن استنباط ایدیلن اسباب‌اوزرینه مستند اولدیغی نسبتده ، مبدأ حرکتی بو مطالعه تشکیل ایله‌مشدر کی کوزوکویور . بالذات فاعلرینه ضررلی اولان لایعد قباحترلی خطالردن ، کیمسه‌نك عن قصد رد ایتمه متایل اولمادیغی برهدفدن انحرافدن عبارت عد ایتك قولایلقله ممکن ایدی . بونقطه‌یه وارنجه ، اجتماعی اخلاقه قارشی تجاوزلری ده عینی طرزده تلقی ایتك ایچون بر آدیم آتمق کافی ایدی . بو آدیمی حقیقی کویستمك ایچون سوقراط جمعیه فنا اولان فعلك فاعلنه‌ده مضر اولدیغنی اثبات ایله‌مکه چالیشیور . قسه‌نوفونك Memorables ی بومعناده برهانلر ایله دولودر : انسان دوستلغنی تمیه ایتمه‌لیدر . چونکه بردوست خزینه‌لرک اک فائده‌ایسیدر . اقربا آراسنده قاوغالردن قاجینمالی ، چونکه طبیعتك بزم لهمزه بخش ایله‌مش اولدیغنی علیهمزه چویرمك جنتدر . قانونلره اطاعت ایله‌ملی چونکه بواطاعت الکبویوک استفاده منبعیدر ، الخ .. معاصرلریمزدن برخیلیسی طرفندن ادعا ایدلمش اولدیغنی وجهله بوادله‌نك تفرعاتنك ، غیرقابل تحمل اولان اطنابك ، حتی بوفکرک بیه سوقراطه یابانجی اولدیغنی بز ادعا ایله‌مك آرزوسنده دکلز . بونوعدن محاکمه‌لرک هپسی سوقراطه غیر لایق عد ایدرسهك ، بوساحده‌ده بلا محذوراهمالی ممکن اولمایان برچوق فرققرلی نظر دقته آلامش و ، دها وخیمی ، سوقراط فلسفه‌سنك اساسلی تمایلندن حیقان نتیجه‌لری نظردن غائب ایتمش اولورز . بشری اموری انتظامسز براراده‌نك مد وجذر حرکتلرینه ، تصادفاً پیدا اولان فکرلر و وهملره تابعیتدن قورتارمق آرزوسی ، انسانك عالی منافعی صارصیلماز بر اساس اوزرینه قویمق آرزوسی ضروری اولارق بونوعدن محاکماتی تولیدایده‌جکدی . « بوواجبدر » دستوری « بوواقعدر » دستورینه ارجاع ایدیه‌جک ، دوغروندن دوغرویه هیچ بر دلیلی کویستریله‌مین اخلاقی امرلری افاده ایدن صیغه‌امر یرینه هردرلو شبهه و اعتراضدن وارسته‌اولان ، منافع بشریه‌نی وضع و اشارت ایله‌ین بر طرز افاده اقامه اولوباجق دکلیدی ؟ او حالده فطرتی نجیب وتربیه‌سی مکمل اولان برروح ایچون هیچ بر صورتله اثبات ایدلمکه محتاج اولمایان برچوق

شیلری عقل مواجهه سنده مشروع کوسترمك افتضا ایدیوردی . بو کون قارئك روحنده
 بومباحثه لری اوقویارق حاصل اولان صیقینتی قسه نوفونك الكیدی فیکرلری صوك درجه یه
 قدر توسیع ایتك عادتندن ایلری کلیر سده قسماده اشارت ایتدی کمز سبیلردن نشأت ایدر .
 بوندن ماعدا در حال اجرایی لازم کن مهم فدا کارلقلر واختیار ایدیلر جك زحمتلر مقابلنده
 پك اوزاق بر زمانه عائد منافی امید ایتدیرمك یولنی طوتان بو تشویقات و نصایح
 انسانلر ایچون مؤثر فعالیت سائقلری تولید ایلر مکه پك آز صاحدرلر . حتی بوضورتله
 میدانلر کلمش اولان سائقلرک اونلر تبعاً حرکت ایدر جك اولان کیمسه نك وجداننده
 دائماً حاضر بولونمالری لازم کلدیکنی دوشونمکی انسان ایگردنج بولوبور . خسته بر چوجوغه
 اختیار لغنده کندیسنه بر استنادگاه تشکیل ایلر می مقصدیلر - و یالکیز بو مقصدلر - اعتنا
 واهتمام کوستره ن بر آنا کولونج وحتی عصیان ایتدیرجی بر منظره تشکیل ایدردی ! لیکن
 سائقلرک و وجداننده دائماً حاضر سائقلرک تولیدی نقطه سی بر طرف ، بو اخلاقی سوزلره
 چوق داها فضله مساعد اولان بر دیگر نقطه نظر واردر : اخلاقی مکلفیتلرک ذهنناً حقلی
 اولدیغنی اثبات ایلر مک ، عقل اوزرینه تأسیسی تأمین ایتك نقطه سی . بو ضیا آلتنده نظر
 مطالعه یه آلینیر سه اوزون اوزادی یه سورن بو اخلاقی بحثلرک سوقراطك فلسفه سیستمی
 ایچنده کندینه کوره بر موقعی کوزلجه اشغال ایلدکلی و حد ذاتنده قیمتدن تماماً معرا
 اولمادقلری کورولور . مسئله مدرکه کبی هیجانسر بر حاکم قارشیسنده عائله و دوستلق
 حسیاتنك ، بوتون دیگر کام حسلرک عملی ایجاباتی حقلی کوسترمك ، اراده وحدتی (آز چوق
 اساس اولان) بشری جمعیتلرک مطالباتیلر فردی منفعت مقتضیاتی آراسنده کی نزاعک ظاهری
 اولدیغنی فیکری اوزرینه استناد ایتدیرمك ، و بو طریقله احتمال یکی یکی ونجابتبخش فعالیت
 سائقلری یاراتمق دکل بلکه اولدنبری موجود اولانلری نظر عقلده قوتلندیرمك و اونلری
 جمعیتی تخریب ایدن تمایله قارشى حمایه ایلر مکدی . سوقراطك بوتشبتی ، بو نوعدن تشبثلرک
 ایلکینی تشکیل ایدر . اساساً بو تشبثده سوقراطك اک اینجه ، اک کیزلی و عینی زمانده
 بالواسطه فقط دواملی اولان منافعدن زیاده اک قابا ، اک مادی ، اک سطحی منافع اوزرنده
 اصرار ایتمش اولماسنك اهمیتی یوقدر .

دیگر ساحلر واردر که اخلاق مسئله لرینك عقلی باقیشدن مناقشه سی اونلرده دها چوق
 درین بر معنا اکتساب ایدر بیلیر . ای ویا خیر خواهانه حسلر تأملدن مشتق دکلدرلر .
 اونلر فطری استعدادلرک ، تربیه نك ، اطرافده کیلرک ثمرلیر . عقلی برهانلر اونلری

تولید ایله مکدن عاجز درلر . مع مافیه ، بوحسارک موجود اولدیغی فرض اولونورسه ، عقلی برهانلر اونلرک فعالیتنه بر استقامت ویره بیلیر . بورا ده کندیسینه مجاذله ایدلمسی موضوع بحث اولان دوشمان جهالتدن زیاده تفکراتده کی ابهامدر . سوقراطك جدلی ده بو دوشمانه بلا انقطاع بر حرب آچمش ، بو چارپیشما اتناسنده صیقی صیقیه تعریف ایدلمش مفهومملرک تحریسی الک قیمتی خدمتملرک ایفاسنی تأمین ایتشدیر . مفهومملرک وضوحی بزم اراده مزنی ایجاب و تخصیص ایدن سائقلری تولید ایدمه مزسه ده ، هیچ اولمازسه روحملرک محزنلرک یارم آیدینلغنده تنبت ایدمه بیلن بعضی نباتاته مشابه سائقلر طرفندن استیلا ایدمه سینه مانع اولور ، یاخود بو استیلایی اشکال ایدر . اکر بر فعلی ایشمه ین کیمسه نك نظرنده اوفعلک بالذات او کیمسه طرفندن موجب تقبیح عد اولونان بر مقوله یه داخل بولوندیغنی کیزله ین بر ظلمت پرده سی اولماسه یدی ، بوتون جماعته ضررلی اولان نه قدر فعللر تماملاندن قالیردی . شبهه لی اولان بر چوق عملیه لر واردر ، « تجارت اخلاقی » تسمیه اولنان شیئه نظراً اونلر مشروعدرلر ، یاخود دولت حساسیتی حائر موجودات بشریه دن مرکب بر معشر اولارق آکلاشیله جغنه بر تصور مجرد ماهیتنده قالدیغندن هیچ بر وجدان وسوسه سی اولمقسزین اوکا ضرر ایقاعندن چکینیلمز . ایشته بالخاصه بو کی افعال بورا ده موضوع بحثدر . کرک بونقطه ده ، کرک دیگر بحثدرده ده ، ستوارت میلک شو کوزل سوزی جای تطبیق بولور : « اکر عقلک سفسطه سنی امکانشز قیلیمغه موفقیت الویرسه یدی ، حسیات سفسطه سی آلتندن محروم وعاجز قالمش اولوردی . » و ، فردلرک دماغلرینه مسلط اولان بو ابهام افکارک یاننده ، نه قدر مسئله لر واردر که اونلرک حقنده ، حتی بالذات معشری فکر بیله ، عینی امراض ایله معلولدر ! اکر سوقراط بزم آرا مزده کوزوکسه یدی ، جدل قیلنجنی نه قدر صیق ونه قدر مظفریتله افکار عمومیه مثلرینه قارشو قوللانه جقدی ! ناصل دوئلونک عینی شخصلره هم امر وهم ده نهی ایدلمش اولدیغنی اعترافه واضع قانونلری آجی بر تبسم ایله مجبور قیلا جقدی . تماماً عینی واقعهلرک باشقه باشقه اجتماعی صنفلر ایچنده حصوله کلدکلرینه کوره باشقه باشقه طرزلرده تقدیر ایدلدکلرینی بزه نه سوينج ایله کوستره جکدی ! بری اوته کنک موجودیتنه مانع اولان مفکوره لری کنجلكه یکدیگرینی تعقیباً ویا هپ برابر الهام ایله مکده اولان بزم تربیه سیسته ممزی ناصل ترزیل ایدمه جکدی ! « سیاسی اخلاقدن » ویا « معاهده نامه لرک مقدس » اولدقلرندن بحث ایله دکلری زمان معبوثلرک و غزته جیلرک متبادیاً ایچنه باطوب قالدقلری آشکار تناقضلری تام بر آیدینلغه قویمق اولک ایچون نه ذوق اولاجقدی ! مفهومملری قطعی

بر صورتده تحدید ایله مك ایچون ، انسانلرك ذهنلرنده فكرلرك قارا كاغنی دفع ایتك وبوندن نشأت ایدن التباسلردن وتناقضلردن وقایه ایله مك ایچون سوقراطك یاپدیغی جهدك ساده نظری باقیشدن بویوك بر تأثیر واهمیتی دكل عینی زمانده بالفعل مسعود نتیجه لری اعتبار ایله ده فیاض اولدیغی ادعا ایدر كن آلدان دیغمزی ظن ایتمه یورز . سوقراطدن صوكره كلن قدیم فیلسوفلر آراسنده صانكه بر تك قالبده ، هیچ بر جهتی اكله نمش اولمق سزین اورتایه كلش كبی كوزو كه نلر بر چوقدر ، بوتون اعتراضلره رغماً عالی بر تقدیره مظهر اولمسی لازم كلن مفكوره لر واردركه اونلره حیران قیلان بر ثبات ایله رعایت ایدلمش ، خارق العاده بر منطق ایله تحقق ایتدیرلمشدر . بونلره كلییلرده ، كورمه نه مذهبنده ، رواقیلرده و نه پیقوروسجیلرده مصادف اولورز ؛ بو حالاتك شایان اهمیت بر قسمك ، سوقراطك تأسیس ایله دیكی فكر انضباطنك بر اثری عد ایدلمسی ممكن دكلیدر ؟

سوقراطك كرك اخلاقی نه صورتله تأسیس ایله دیکنه ، كرك بونكه حائر مناسبت اولان مفهوملرك تنقیدی تدقیقنه دائر ویردیكمز بو معلومات كفایت ایدر . شیمدی سوقراطك اخلاق فلسفه سنك محتواسندن بحث ایله مك كیری قالیور . بوراده افقمزی كنیشله تملی یزه فردی معیشت قاعده لری ، اجتماعی فعالیت قاعده لری صیقی برارتباطی حائر درلر . بزم ساده اخلاقدن دكل بلکه هم اخلاق همده سیاستدن بحث ایتمه مز لازم . واقعا بو ساحه لردن نه برنده نه دیکرنده سوقراطك مذهبی تام بر سیستم حالنده انكشاف ایتدیرلمه مشدر . فقط فیلسوفك بو مسئله لرك هیئت مجموعه سنی هانكی ذهنیت ایله تدقیق ایله مش اولدیغی خملرینك نظریه لری آراسنده کی مشترك خطوطدن تبارز ایلر . اساساً سوقراطك شخصی نظریه لرندن موثوق اولاراق معلومز اولان بر قاچ فرعی فكر بو مشترك خطوطه مكملان توافق ایله مكده در .

افلاطون بر یرده دیركه : « فائده لی اولانك كوزل و مضر اولانك چیرکین اولدیغی سوزی دنیا ده سویله نیلمش و سویله نه جك سوزلرك اك كوزه لیدر » . بوراده موضوع بحث اولان جمعیه فائده لی ویا مضر اولاندر . شاعر فیلسوفك بوسوزلرنده كندیغی اظهار ایدن « اعتدال و قناعت شوقی » كندیغی عقل عبادتنه وقف و حصر ایله مش بولونان استادی سوقراطك قلبنده شبهه سز ده ا جانلی بر علو ایله یانمقده ایدی . سوقراط هیچ بر خیر طانیما یوركه عینی زمانده ای ، یعنی برینه فائده لی اولماسون . « هدفنه او یغون اولان بر كوبره سیتی برایشه یارامایان آلتون قالقاندن ده ا كوزلدر . » سوقواط قسه نوفونك اثرنده بویله

سویله یور و نظر دقته چارپان بوسوزك و ثوق و سختندن شبهه ایله مه مز ایچون هیچ بر سبب یوقدر : *Mémorables* مؤلفی اونی بولمقدن تماماً عاجزدی . اساساً بو نقطه ده حقیقت نه اولورسه اولسون سوقراط ایچون سیاسی و یا اجتماعی فعالیتك نهائی قاعده سی بلا شبهه بشریتك خیرینه چالیشمقدن عبارت ایدی . و ، اوکا نظراً ، بر فعلك ایی اولوب اولمادیغنی حکم ایتمکی تأمین ایله ین یکانه معیار ، اونك بونهائی هدفه خدمت ایله یه جك ماهیتده اولوب اولمادیغنی کندی نه صورمقدر . لکن سوقراط الك یوكسك مكلفیتلری ترکیب طریقله یوغورهرق بر سیستم حالنه قویمق ایچون هیچ بر تشبثده بولونما مشدر . فردی سعادتك ماهیتی حقنده کی آنکه تنده اولدیغنی کیی بوراده ده حقیقه درینلشدیرلمش برتحلیل یایمغنی دوشونمه مشدر . مؤخرأ فلسفی بر ترکیب انشا ایده یلمك ایچون بوتحلیلك شرط اولدیغنی معلومدر . بوندن ماعدا سوقراط فرد ایله جماعتك متقابل حدودینی تعیین ایله مکه ده تشبث ایتمه مشدر . بتون بونلری خلفارینه برافمشدر .

بز انتفاعی اخلاق فلسفه سنی *Morale utilitaire* ، یاخود بزم ترجیح ایله دیکمز اسم ایله عواقب اخلاقی *La morale des conséquences* تام بر یقین ایله سوقراطه اسناد ایله یه یلیرز . فائده و یا سلامتبخش تأثیر ، ایشته سوقراطك اخلاقی ، سیاسی و اجتماعی مسئله لرده تفکر اتی تنظیم ایله ین ، یولنی تعیین ایدن ییلدیز ! سوقراطده *radicalisme intellectuel* جذریه فکریه نك واضعنی کورمك ممکندر . موجود مؤسسه لرده قیمتسز اولان اقسامه قارشى تجاوزسلاحی و تنقید آلتی اولهرق بومذهبك اهمیتنی مبالغه ایله مك ممکن دکل ایسه ده دیگر طرفدن ، هرمنفرد حالده نهایت الامر خطایه معروض بشری ذهنلرك مطالباتندن عبارت اولان ادمالری درحال و جبراً تحقق ایتدیرمکه قالدیغنی وقت عینی مذهب تهلیکلی و مضر بر شکل آلیر . سلطه یه قارشى عقل ، عنعنیه قارشى فائده ایشته سوقراطك دستور مخالفی ! سوقراط بونکله بر حرب حاضرلادی . فقط بو حربه آنجق قسماً بالذات باشلادی . کندیسی هنوز ملتئك عنعنوی حسیاتئك فضله مقیاسده حاکمیتی آلتنده بولنیوردی . مظفر قیلمق ایسته دیکی اساسلی پره نسپ منور عقلك تفوقی ایدی . فقط بوراده ده ضیا ایله برابر کولکه واردر . زیرا ، اولاً ، بو پره نسپك قبول اولونماسیله متعدد دینی ماهیتده رابطهلرك که وشه یه جکی شبهه سزدی . چوجوقلری آنا بابالریئك « غیر معقول » اراده لرینه قارشى عصیان ایتمکه تشویق ایله دیکنی ، کنجلمه یاشه دکل یالکیز عقل و حکمته حرمت ایتك توصیه سننده بولندیغنی سوقراطی اتهام ایچون سویله دیلر . بونك حقسنز اولدیغنی سویله مکه جسارت ایده مه یورز .

سوقراط موجود اولان سياسي مؤسسهلري كسكين بر تنقيده تابع طوتديغي جهته اولنركده محاط بولوندىلري حرمت واعتبارك مهم بر قسمنى ضايع ايتمهلى ضرورى ايدى .

اولجه اشارت ايله ديكمز وجهله سوقراطك بيلمز توكنمز هجوملرينه هدف اولان بالخاصه مأمورلرك قرعه طريقيله انتخابي ايدى . سوقراط بوهجوملرله استقبالي حاضرلادى . بوسايهده كرك سوقراط ، كرك خلفلرينك هرشيدين فضله قيمت عطف ايتدكلري اختصاص وصلاحيت امور عامه نك تمشيدنه سوقراطك زماننده آتنده حائر اولديغندن داها بويوك بر حصه يي الده ايلهدى . بوكارغما بوتنقيدى تماماً محق عد ايدمه يز . اوزمان حقيقه مهم اولان سياسي وادارى وظيفهله مأمورلر قرعه طريقيله تدارك اولونمازدى .

اساساً مأمورلرك قرعه ايله تعييني غير قابل انكار محذورلري انتاج ايديور ايسهده بومحذورلر احوال وشرائط ايله تخفيف ايدلمكده ، حتى بو اصولك قطعى منافى اولنله قارشى بر موازنه وجوده كتيرمكده ايدى . شرائط مخففه مياننده مأموريتك قيصة بر مدت سورديكنى ، قولله ژلرك college برچوق اعضادن تركب ايله ديكنى ، هر كس اهليتسزلكنك ميدانه چيقماسندن قورقاجغندن بر چوق وطنداشلك اك مهم مقامات بالخاصه مساعيسى پك آغير اولان بش يوزلر مجلسي ايچون ياپيلان قرعه يه اشتراكدن اجتناب ايله مسى لازم كلديكنى قيد ايدم . مثبت اولان رجحان سببلرينه كلنجه بوسايهده سياسي تربيه نك تعمم وانتشاري ووطنى حسلك تقويه سى ذكر اولنا بيلير . نهايت ، بالخاصه شومنفعتي اونوتماالى : آتنه نك كوچوك جماعتنده فرقلر آراسنده كي نزاعلر واختلافلر ذاتاً پك تهلكهلى ايدى .

اكر مظفر اولان فرقه ، موقع اقتداره كچنجه بوتون اداره شعباتنده ا كثريتك استبداديني تأسيس واجرا ايلسه يدي مخالفتي برقاتدها تشديد ايدردى . حالبوكه نه اولورسه اولسون اقليتك اداره امور اشتراك ايتديرلمه سى بو مخالفتي محسوس بر درجهده آزالتيوردى . هر حالده سوقراط ، ال سعيينه قارشى موجود - واسارتك جارى اولديغي بر يرده همان غير قابل اجتناب اولان - سوء نظره مجادله ايدمرك بو نقطهده افلاطون وارسطودن ده جاذبي حركت ايدوب باياغى خلقك سعيي حقير كورمكدن اجتناب ايلركن بزم طرز رؤيتمله ده مكمل بر آهنگ وتوافق حالنده بولونويوردى . برچوق شيلري تعليم ايله مهنك امكانه قانع اولان سوقراط وطنداشلىرينك قسم اعظمك تصور ايله دكلرندن ده يوكسك بر حرث درجه سنده قاديئلرك يوكسلكه مقتدر اولدقلىرينه حكم ايديوردى . افلاطونك ، قسه وفونك ، آنتيستته نيك بو مسئله حقنده بياناتي

يكديكرينه توافق ايرر ، بومتفكرلرك اوچي ده ايكي جنس آراسنده ذهني ملكه لرك كيئي بر فرقي اولديغني افكار ايدرلر - اكر بو اوچ متفكر آراسنده كي توافق اونلرك اوچنك ده بر مشترك منبعدن ، سوقراطدن الهام آلمش اولمالرندن منبعث دكسه تصادفك خارق العاده براووني قارشيسنده بولونويورز ديمكدر .

فقط تفرعات ايچنده كنديمزي غايب ايمه يهلم . اساسلي نقطه هر هانكي برعننه وسلطه يه قارشى تنقيد حقنك تصديق ايديلمه سيدر ؛ بوتون مؤسسه لرك ، بوتون دستورلرك ، بوتون امرلرك برتك معيارايله : تجربه وعقله ابتناء انسانلرك رفاه وعمراتنى آرتيرمق قابليتنى حاز بولمالريله تقدير اولونماسيدر . بوقاعده نك انسان اللرى يعنى خطا ياپماسى ممكن اللر طرفندن تطبيقنك اميدلريمزي قيراجق برشكلده اولماسى ممكندر ؛ مع مافيه حكيملرك تفكراتنك ايكي بيك سنه ظرفنده ده اى برقاعده كشف ايده مديكى برحقيقت اولارق باقيدر . كندينه خاص اولان فائده لريله ، ايجه اكلاشيلماسنه مانع اولان خطالى تفسيرلريله ، قيمتنى انكار ايتمك اچون ايلرى سوريله بيله جك اولان حقيقى ويا ظاهرى سبيلرله برابر انتفاعى اخلاق فلسفه سى Utilitarisme ، بوتون بونلر ، بواثرده بالاخره ، سوقراطك معقبرلندن اخذاييله مش اولديغى ده كسكين شكل آلتنده بو مذهب فلسفى يه تكرار راست كلديكمز وقت ، بزي يكيدين مشغول ايده جكدر . اكرثيا يكديكرينه قاريشديريلان استسعاديه Eudémonisme ايله حظ فلسفه سى hédonisme ، انتفاعيه مذهبلىنى واونلرك شعباتنى اوزمان بربرندن صراحة آيرمق لازم كله جكدر . بز بوراده آرتق يالكىز بر ملاحظه سردايدة جكز . اخلاقك فردى سعادت اساسى اوزرينه قورولمش اولديغنى قبول ايمه مك ، مع مافيه اجتماعى منفعتى اخلاق وسياستك نهائى دستورى اولارق طانيق ممكندر . بز بوصوكنجى نقطه نظر حقنده سردايدلمش اولان بوتون اعتراضلره رغماً حقلى اولارق اونك يرينه كچه بيله جك هيچ برديكر نظريه بيلمه مكه برابر - اونى ده ترك ايتمك ، لكن بوكا رغماً هر مؤسسه نك ، هر قاعده نك ، هر معيشت قاعده سنك واضحاً تعيين ايدلمش اولان هدفلره ايريشمكه الويريشلى وبونى تحقق ايتديرمكه مستعد اولدقلى نسبتده حاز قيمت عد ايدلمه سندن عبارت اولان اصولى محافظه ايله مك ممكندر . دينه بيليركه امور بشريه يى عقلك ضياسى آلتنده تدقيق ايله مك اچون برلشمش ايكي آدام نروده وارسه ، سوقراطده اوراده ، اونلرك آراسنده حاضر در .

(د) پينيلرله مقايسه ؛ بقاى روم اعتقادك انحطاطى

شبهه يوق ، سوقراط كنش انسان محيطلى واوزاق مستقبل نسللر اوزرنده درحال

تأثیر ایتمه مشدر . سوقراطك تلمیذلری ، تلمیذلرینك تلمیذلری واونلرك خلفلری اونك تأثیرینی انتقال ایتدیرمشلر ، لیکن هر برنده بوتأثیر دیگر تأثیرلرله اختلاط ایله مشدر . اقصای شرقده سوقراطك همان معاصری کبی اولان وفیکراً اونك اقرباسی بولنان برآدام همچون بویله اولمادی . قونفوجیوسی قصد ایدیورز (وفاتی ۴۷۸ ق . م .) . چین وجوار مملکتلر ساکنلری اوکا بر دین واضعنه یاپدقلری قدر تعظیم ایدرلر . قونفوجیوسك دستورلری مقدس متنلر کبی اعتبار اولونور ؛ بونلرك آراسنده سوقراطك فکترلرله شایان دقت بر مماثلت عرض ایدن آتیده کی دستورلری بولمقدیز : لیکی Li-Ki نك ۳۹ نجی کتابنده دینورکه « علمی کماله ایردیرمك اشییای تدقیق ومعاینه ایله مکدن عبارتدر . اشیا تدقیق اولوندیمی ، علم کماله ایرمشدر ؛ علم کماله ایردیمی ، اوزمان فکریمز صادق وحقیقیدر ؛ فکرده صدق وحقیقت اولونجه قلب تمیزدر ؛ قاب تمیز اولونجه شخصیت انکشاف ایدر ؛ شخصیت انکشاف ایتدیمی ، آنجق اوزمان قوناق (منزل) تنظیم ایدیشدر ؛ قوناق تنظیم ایدلیمی ، یالکز اوزمان دولت ای بر نظامه مظهردر . » ایشته قونفوجیوس بویله سویله یور . بو موضوعده حائر صلاحیت اولانلردن بری فون دهرغابه له نج Gabelentz بوبابده شوافاداتده بولونویور : « کورولویور که بزه وجداندن بحث ایله مسنه انتظار ایله دیکمز بوبارچهده قونفوجیوس بزه علمدن واونك تکملندن بحث ایدیور . صانکه اخلاقلیخی عقله عائد واکره تیلیمه سی ممکن برشی عد ایدیور کبدر . » بو نظریه نك تملی ، اخلاقك فعال اولان انسانك سعادت اوزرینه قورولماسی عمده سی ده قونفوجیوسده بولونویور واستسعادی نقطه نظری قبول ایله دیکنی کندیسنه مقام اعتراضده سویله مکده قصور ایدیلیمه مشدر . هرشیته رغماً اخلاق فلسفه سی بناسنك اوست قسمی مبالغه دن تماماً آزاده بر دیگر کاملقدن متشکلدر . « یکدیگریکزی سویکزی ؛ - خیری خیر ایله و شری عدل ایله اوده یکزی ؛ - باشکه کلدیکنی ایسته مدیکك شیئی باشقالرینه باپما ، ایشته قونفوجیوسك بعضی نصیحتلری . هر حالده بو استسعادیه او یله برتمل اورتایه قویمشدر که اونك صاغلاملخی علویت اعتباریله اراهه ایده بیله جکی نقصانلرك یرینی طوتار . مثلاً ب . م . طقوزنجی عصرده قلمه آلمش سیاسته دائر برچین یازیسنده شوسطرلری او قویورز : « لطفکار حشمتپناهم ! ایشیتدم که فناخی کوکندن قوپاران عملیه متناسب منافع الده ایده رمش ، باشقه لرینك سوینجلرینی آرتیران سعادتدن حصه مند اولورمش . اسکی قرالریمزك دستوری بوایدی . » بوسعادتدن یالکز بودنیاده کی سعادت آکلاشیلمالیدر . زیرا مکافات ومجازاتلریله بر آخرت تصویری

قونفوسیوس مکتبندن اولان چین اخلاقچیلرینه تماماً یابانچیدر . بونقطهده وبقای روح مسئله سنده کی متردد وضعیتلهده اقصای شرقی، سوقراطه بکزه یور: زیرا افلاطون Apologie سنده اولومك ماهیتی حقنده سوقراطه تام برشبهه افاده ایتدیرر . دیندار قسه نوفون بیه (بونقطهده استادینك نفوذینه تابع اولدینی بدیهیدر) ، اولومك کیخسروه تقرب ایله دیکی آنده اونك آغزندن روحك لایموت اولدیغنه دائر هر درلو دلیلار سویله تیر، لکن، صوك نتیجه اولارق ، بقای روح حقنده آنجق متردد بیاناتده بولوندیرر .

بوریدیلک ساده - سوقراطه خاص دکلدی . پوتیدهده حرب ایتش اولان (برنجی فصله باقیکنز) فیلسوف محاربه میداننده قالمش اولان سلاح آرقاداشلری نامنه یاپیلان آبدینی تماشا ایله دیکی وقت (بو آبدنك اقااضی زمانمزه قدر قالمشدر) شخصیتك لایموت اولدیغنی انکار ایدن سوزلر - همان همان رسمی بر افاده شکننده - شوهر صرعه کنده اورتایه قویووردی : « ناسل طوپراق اونلرك بدنی آلدی ایسه ، ائیرده او یله جه روحلرینی آلدی » . ایشته بو دورده روحك بقاسنه عائد اعتقاد بودر جهده قرار سزدی . سریلر ، اورفه ئوس مذهبندن اولانلر بقای روح عقیده سنه شدتله صاریلشردی ، لکن بو عقیده خلق کتله لرینك اشتباهیله دائماً مجادله ایله مکه مجبور دی . بالخاصه بدنك ارضه دوندیکی کبی روحك ده ائیره عودت ایله دیکی فکری کرک سوقراطك دوستی اولان شاعر اوریدیدسك ، کرک اوندن اول یاشامش اولان هم فیلسوف هم قومیک شاعر ئه پیقار موسك سودکلی برفکر ایدی . بوفکری قبول ایتك فردیتك بقاسنی شبهه لی صایمقدر ، فقط روحلرك شعورلو اولارق باقی قالا جقلرینی انکار دکلدر ، زیرا قدما ائیری الك یوکسك الوهیتك عینی اولان عالمشمول بر روحك مسندی عد ایدرلردی . اگر بو نقطه ده - دیگر نقطه لرده اولدیغنی کبی - ئوریدیدس متفوق دکل ، بلکه تك ومطلق برقناعت اظهار ایتش اولسایدی ئوریدیدس اولمازدی . بو پانته ئیست اعتقادیاتنده ، اونك تماشالرنده روحلرك عاقبتی حقنده تام برشبهه اظهار اولونور . وحتی شعورك صورت قطعیه ده محو اولاجغنی ، امید ای دیلیر . روحك موجودیتی اعتقادینك مهادیاً ضعیفلاماسیله مترافق اولان بو تردد بشنجی عصرک صوکنده حاکم اولان حس کی کوزو کو یور . حتی شخصی بقا حقنده هیچ برشبهه کوزو کمه یین یلرده بیله ، آرتق موجود اولمایانلرك شان وسعادتیی همان هیچ موضوع بحث دکلدر واونلرك دنیوی اموره اشتراك ایله دکلری اصلاً امنیتله ادعا اولونماز . بوتحولات روحیه یه دائر ادبی آثارك شهاداتی استفاده بنخش بر طرزده تماملایان آبدلر واردر . الك اسکی آتنه مزارلری

تقریباً ۷۰۰ سنه سندن اعتباراً ، كرك متوفايه ياپيلان هديه لرك شعشعه سي و بوللغى ايله ، كرك او كا قوربانلر عرض ايله مك ايچور اتخاڭ ايديلن تدبيرلرله روحلر حقنده اعتقادك نه قدر قوتلى اولديغنه و اونلرك موضوعى اولديغى تعبدكار حسلرك شدتنه شهادت ايدرلر . زمان كچدكجه بو انطباعرلرك ضعيفلا دىغى حس اولونور . واقعا تقدمه لر هنوز ياپيلمقده در ، لكن اولولر ايچون ياپيلان آبدلرك اك يوكسك صنعتكارانه تكمل درجه سنه ايريشديكى آنده بونلرده قناعت فقداننه علامت اولان بر يكنسقاق كورولور . دردنجى عصر ك صوكنده ، صورت عموميه ده ، اولولره عاڭد آبدلرك ثروتى اورتادن قالقمشدر ؛ تدفين مصر فلرينك تحديدي فاله رلى ده مه تريوسك امر نامه لريله امر ايدلمشدر . بوا مرلره اطاعت ايله مك مجبوريتى اولمديغى بر زمانده بيله اونلره موجب حيرت بر حسن نيت ايله مطاوعت اولونور . بو تحولاتك سببى ملتك فقيرلشمه سندن ماعدا ، حقلى اولارق ، ايمانك ضعيفلاماسنه عطف اولونمشدر .

(ه) سوقراط والهييات ؛ سوقراطك عبادت و مائيتك مقصده فسكى ؛ «دالمويه» ي ؛

سوقراطه كوره الوهيت اعلا ؛ قسه نوفونك ائربنه كوره سوقراطك الهيالى .

الهيياته تعلق ايدن ديكر مسئله لرده ده سوقراط متوسط بر وضعيت آلمشدر . او نه بر دينسز ، نه ده اسكى اعتقادلرك طرفدارى ايدى . تفرعاعده بر قاچ نقطه قطعيتدن محروم اولمقله رابر ، سوقراطك الهيياتى حقنده مثبت اولارق سويلنه بيله جك بودر . سوقراطك محاكمه سنى و اولومنى آكلاتانلر اونده درين بر حس دينى اولديغى كوسترييورلر . سوقراط كندىنى دائماً الوهيتك خدمتنده و حمايه سننده عدايله مشدر . لكن ايمانك ماهيتك نه اولديغى طانيق ايچون بو كفايت ايله مز . اساطير الهلرني شخصاً عبادت موضوعى اتخاڭ ايله مش اولماسى ، بروجه پشين اينانيلماسى ممكن اولمايان برشى عدايديله بيلير . اكر سوقراطك نقطه نظرى ساده جه خلق اعتقادينك كوروشندن عبارت اولسايدى ، عليه نه حاضر لانيلمش اولان اتهاماتك ، آلدقلى شكلى ا كتساب ايله ملرى پك مشكل اولوردى ؛ هيچ اولمازسه اتهام ايدنلر برقچ يوز كشيدن مركب آتنه لى هيئت عدولى اقناع ايله مكه موفق اولامازلردى . بونوعدن ديكر دعوالر اولدى . دياغوراس Diagoras ، آناقساغوراس ، پروتاغوراس عليهلرينه اولانلر كى . بونلرده متهملر عليه نه اولان دليللر يازيلرندن آلينيوردى . سوقراطك دعواسنده واقعاته مستند ، على شهادتلك تماماً مفقود اولمى ، و قرارك مبهم روايتلره ابتناء و يرلمش بولونماسى بزه جزؤى بر احتمالى حائز كوزوكويور . شوده شايان قيددر :

افلاطونك مدافعه نامه Apologie سنده بو اهميتلى اتهام موضوعنه قارشى ويريلان جواب شايان حيرت درجدهده ضعيفدر ، حتى ، بو اثر ، موضوع اتهامى جدى بر صورتده جرح ايله مك امكانسز لغنده بولنديغندن عجيزنى كيزله مك ايچون نو عما آووقتلقله كيريشير. بر طرفدن اتهام ايدن طرف قورنازجه سؤالرله شاشيرتيلير، ايلك هدفدن اوتيه كيدن وقولايجه هجومه كنه نى معروض براقان بر شكل آلتنده ادعالرينى عرض ايتمه ك ايصال اولونور ؛ ديكر طرفدن مدافعه نك مقابله سى هيچ برشى اثبات ايتمين منطقى و لسانى صنيعه لر دن عبارتدر. شونى ده نظر اعتباره آليكر : عموميتله فيلسوفلر محيطنده خلقك اسطوره لره تبعاً دينى آكلاييش طرزى چوقدن برى آشيلمشدى . بوندن ده ا چوق معنيدار اولان بر نقطه : خلق اعتقاديله بو انقطاعه سوقراطه منسوب فلسفى مذهبلك هپسنده، باشقا باشقا شكللرده اولمقله برابر ، بالا آخره تكرار تصادف اولونور . نهايت ، افلاطونك اثرلر نده سوقراطك عبادت ايله ديكي ويا هر هانكى بر طرزده مناسبته كيريشديكى ، موجوديتنى شدتله ادعا ايله ديكي كورولن الهلك بر طرفدن حكمت عاليه ويوكسك تربيه اخلاقيه مقرى اولان ده لف معبدينك الهى آپوللون وديكر طرفدن كوش و آى (افلاطون وارسطو نظر ندهده غير قابل انكار الهى ماهيات اولارق باقى قالان طبيعى عامللر) اولماسى سوقراطك خلق دينيله مناسباتنده بر وصف مميز تشكيل ايترمى ؟

سوقراطك الهلردن ويا الوهيتدن ايسته ديكي ساده جه « خير » در . سوقراط هر خصوصى حالده خيرك نهدن عبارت اولديغنى الهلر انسانلردن اى بيلير فكلر نده ايدى . الهلردن معين نعمتلر ويا معين هدفلر ايچون يارديملىرىنى نياز ايتمك اونك نظر نده مناسب دكلدى ؛ اساساً سوقراط انسانك كندينه ، علمندن نشات ايدن قدرته ارجاع ايدلمه سنى ، خارجى اولان هر شيدن ممكن اولديغى قدر مستقل بولونماسنى طلب ايدن بر اخلاقى اولديغندن بو قناعتده بولنه جغنى يشيندن تخمين ايله مك ممكندر . سوقراط عبادت آينلرينك تفرعانه آنجق جزؤى بر اهميت عطف ايديوردى و فضله غيرت ، اينجه لك كوستر . مكسزين الوهيته ، « دولتك قانونلرينه توفيقاً » عبادت اولونماسنى توصيه ايديوردى . ده لف كاهنى ده بونى امر ايديوردى . اويتوفرو Eutyphron عنوانلى اثر نده افلاطونه نظراً سونراط ساخته تقوا عليه نه ، دينى مذهبلك غيرتنى كودن متعصبلىر عليه نه بوتون تعريضلرينى توجيه ايلر و اولدجه واضحاً افاده ايديلن شونتيجه يه وارير : دينى تقوا بر خصوصى زمره وظائفى احتوا ايدن مستقل بر فضيلت اولمقدن زياده عادلانه حركتك مرافقى اولان

حسدر . اساساً دینی تقوا Piété ایله حرکت عادلانه افلاطون نظرنده بر وعینی شیدر .
 شخصاً بو نقطه نظر دن اولدقچه اوزاق اولان قسه نوفونده استادینك آغزندن شوبیاناتی
 نقل ایدیور : الوهیت تقدمه لرك مبدولیتندن زیاده صاف بر قلبك موجودیتندن
 ممنون اولور .

مانتیک یعنی استقبالك تفألنه کمنجه ، بونك قارشیسنده سوقراطك وضعیتی
 اساس جهتندن فرقلی دکلدی . قسه نوفون ، شخصاً مانتيكه صوك درجه ده علاقه دار
 اولدیغی حالده ، اثرنده سوقراط لسانندن مانتيكى تقبیح ایله یور : انسانك کندی ملکاتيله
 بيلمکه وبو علمی سایه سنده اجرايه مقتدر اولدیغی شیلر حقنده الهلره وطبیعت حادثاتی
 تفسیر ایدمرك استقبال حقنده احکام چیقارانلره مراجعتله وصایا طلب ایتمك نه دیمك ؟
 بو استکراهك بر استثناسی وار : اوده ده لف کاهنی لهنه در . جبهه لرندن بری اوزرینه
 حك ایدلمش اولان شو : « کندیکي بیل » سوزی سوقراطك مرغوب دستوری اولان
 بو معبد اونك محبتنی اولدن جلب ایتمش ایدی . معاصرلرینك اکثریت عظیمه سی کی
 سوقراطده رؤیالرك الهلرك کثرت ایله وقوع بولان مداخله لرینه مثال اولدیغی ظن
 ایدیوردی . لکن اونك « دایمونیون » ی یعنی حیاتنده آز چوق اهمیتلی بررول اوینامش
 اولان الهی سس حقنده نه دوشونمه لی یز ؟ قسه نوفونه اعتماد ایدرسه ك سوقراطك کندینه
 بو دایمونیون ایله تماماً خصوصی ماهیتده بر پیغمبرلك قابلیتی عطف ایله دیکنه ذاهب
 اولمالی . قسه نوفونه کوره سوقراط استقبالی پشیندن تخمین ایتمش ؛ بو مضاعف رؤیت
 قابلیتنه استناداً دوستلرینه فلان شی یا یق ، فلانی یا پامق امرلرینی ورمش وبونلری
 تعقیب ایتمش اولانلر استفاده ایتشلر ، حالبوکه عکسنه حرکت ایدنلر پشیان اولمشلر .
 افلاطونك شهادتی ایسه بوسبوتون باشقه در . او بو کهانتلردن ، سوقراطه توجیه ایدیلن
 بو مثبت امرلردن ، اونك طرفندن دوستلرینه افاده اولونان وصایادن هیچ برینه واقف
 دکلدر . افلاطونه کوره دایمونیون ده خصوصی ماهیتده ودها محدود تأثیرلی بر حادثه در :
 تا چوجوقلغندن اعتباراً ، كرك اهمیتسز ، كرك اهمیتلی احوال وشرائطده سوقراطك
 بر ایشی یا باجغی زمان بر باطنی امر ایله اوندن منع ایدلدیکي واقع اولمشدر . سوقراط
 بو امره بعضاً بر « صدا » دیردی ، بعضاً « معتاد اشارت » دیردی و کندیغی اونی ایضاح
 ایله مك امکانسز لغنده حس ایله دیکندن بر الهدن ویا بر دایموندن (روحدن ، جندن)
 صدور ایله مش عد ایدردی . افلاطون ایله قسه نوفونك آراسنده اختلاف صوك درجه

استفاده لیدر وقسه نوفونك شهاداتی حقنده بزم شبهلی وتنقیدکار بر وضعیت آنامزی استلزام ایده جك ماهیتده در . قسه نوفونه قالسه سوقراطی بر کهن ویا کاشف غیب شکلنه صوقاجق ! اکر بو مقصدله اویدورمادیسسه بیله بعضی نقطه لری علاوه ویا طی ایده رك دایمونونك حقیقی وصفی سیلیور واوله بر تصویر ی اونك یرینه اقامه ایدیورکه حقیقتدن پك اوزاق اولمادیخی جهته اونکله آلدانماز ممکندر .

فقط بو دایمون حقنده بز نه دوشونهلم ؟ بز اونی معنای خاصیه حس قبل الوقوعلر میانسه قویامیز واونی مثلاً یونع ستیللینگك Jung Stilling الوهیتله متادی صورتده مناسبتده بولونماسنه ، وبو سایه ده وقوع بولان کشف وتخمینلرك بالآخره منتظماً تحقق ایله مسی سایه سنده بو مناسباتك تأکید وتصدیق ایدیلش اولماسنه باقارق آرالرنده برمماثلت ومقایسه تأسیس ایده مهیز . بزدن اول کلن فلسفه مورخلرندن بعضیلری ایله برابر بو دایمونونی وجدان صداسندن عبارت عد ایله مکده حقمر یوقدر . سوقراطك دولت ایشلرینه فمالانه اشتراك ایله مك ایسته دیکی هر دفعه ده دایمونك اونی کری چکمه سی واقعیه سی بزه کوره ، سوقراطك روحی حیاتنك غیر مشعور ویا تحت الشعور جریانلرندن فیرلایان بر نوع غریزه طرفندن ، کندینه خاص استعدادلرك مظلم فقط صحیح اولارق تقدیری سایه سنده سوق واداره ایدلمکده اولدیخی معناسنه آ کلاشیلمالیدر . بعضی دلیقانلیلرك بالذات قطع ایدوبده صوکرآ تکرار تأسیس آرزوسنده اولدقلری لایالایانه مناسباتی اونلرله تجدید ایله مه مسنی عینی باطنی سس سوقراطه اخطار ایله دیکی وقتده باشقه برحادثه قارشیسنده دکلز . دیگر احوالده افلاطون سوقراطك بو خصوصیتندن (دایمونك اخطارندن) مکالمه لرینك تماشا صنعی اعتباریه تاثیرینی آرتیرمق ایچون استفاده ایدر : حد ذاتنده اهمیتسز اولان فعللرك سائق اولارق نیم جدی بر طرزده بو دایمونی کوسترر . فی الواقع سوقراطك برلندیخی موقعدن کیده جکی ، یاخود باشلادیخی مباحثه یی کسه جکی وآنحق « دایمون » ك اشارتیه بوندن منع اولوندیخی بزه سویله نیرسه باشلامق اوزره اولان مکالمه یه علاقه من آرتار . عینی شعورك درینلک لرنندن کان اخطارلرك سمعی غلط حسلر شکلنی آلدیخی ، یاخود ، بوندن ماعدا هیمزك معلومی اولان وبزی حرکتدن توقیف ایدن بعضی اهمیتسز حسلره ده سوقراط طرفندن الوهیتك مداخله سی نظریله باقیلدیخی وبو صورتله مختلف ماهیتده ونوعده روحی حادثه لره « دایمون » اسم مشترکنك ویرلیدی مسئله لرینه کلنجه بونلر حقنده بز آنحق فرضیه لر ، همده جزئی براحتمالی حائز اولان فرضیه لرسرد ایده بیلیرز .

سوقراطك طانییدیغی متعال الوهیتك ماهیتی نهدر؟ حل وتنویری کری قالان بویك مهم سوال قارشیسندده آز چوق شاشیرمش برحالدیز. اسکی اعتقادده کی صافدلانه تصویری سوقراطه عطف ایله مك موضوع بحث اولامیه جغندن حقیقتده بزم ایچون آنجق ایکی شقدن برینی ترجیح امکانی قالیور. سوقراطك متعال الوهیتی، قسه نوفانك کی Xénophane کی عالمشمول بر روح ویا عقل اولاییلیر. یاخود سوقراط الوهیتی احتمال خالق اولما مقله برابر هر حالده کائناتك ناظمی اولان، اونی کندی مقاصدینه خدمت ایله مك اوزره تنظیم ایتمش بولونان بر ذات متعال اولارق آ کلا یوردی. دیگر بر افاده ایله، سوقراطك تصویری یا بر شاعرانه پانته ئیزم یاخود بر غایتیجی ده ئیزم Déisme ایدی. فقط، قارئلر مزدن اکثریسی دییه جك که بو ایکی شقی کوستر مك، اولردن برینی ترجیح ایتمك دیمکدر. فیلسوفنك انتفاعی تمایللرینه، دوشونجه سنده کی اعتداله توافق ایدن آنجق ایکنجی شکلده الوهیت تصویریدر. بو طرز رؤیت اولدجه شایان قبول کوزو کویور. مع مافییه بز در حال و صورت قطعیه ده اوکا طرفدار اولمق ایسته مه یورز. چوق اوزاقده آرامغه محتاج اولمادیغمز بر مثال بو قبیلدن استدلالرده کی تهلکه کی بزه کوستر. فرض ایدلم که سوقراطك «دایمون» نه اعتقادی بزجه آنجق مهم بر روایت شکننده معلومدر؛ بو شکله بر سریدكك عقلی تمثیل ایدن وتجسم ایتدیرن فیلسوفه یاراشمادیغنی نظر دفته وضع ایدرک اونی، تام بر اطمینان ایله، اویدورمه بر ماصال عد ایتزمیدك؟ بویوك آدمیر عمومیتله طبیعتلرنده مختلف وحتى متضاد عنصرلری بر آرایه کتیررلر، وحتى اولرک بویوك کلکترینک اهمیتلی بر قسمی ده بو طوپلانمده دن ایلری کلیر. بر شخصیتك مجهول قالان پارچاسنی یالکز معلوم اولان قسمنه باقارق انشا ایله مک تشبث ایدنجه اوکا وحدت اعتباریله قازاندیغنی تنوع و ثروت اعتباریله غایب ایتدیرمک تهلکه سینه معروض بولونورز.

سوقراطدن چیقان فلسفی مذهب لرده الله تصویری متعدد شکلر آلمشدر. مه غارا Mégare مکتبنك مؤسسای اولان اوکلیدیس الهی نه آیلرک Eléates وجود وحیدی کی دوشونوردی؛ کلیرک ریئسی آنتیسته نس ده شخصی اوصافی حائر اولارق تصور ایدلمش کی کوزوکن بر اللهك حاکمیتنی اعلان ایله دی. بو نقطه ده استادینه ده فضله یاقین اولان تلید هانکی سیدر؟ بونی محقق بر طرزده سویله مك ممکن دکدر. ارسطو صوصویور؛ افلاطون کندینه مثل نظریه سیله چیزیلش اولان یولی تعقیب ایله مکله اکتفا

ايدمرك هيچ بر معلومات ویرمه یور ؛ کیری یه آنجق شاهدلریمزدن اک آز صلاحیتداری اولان قسه نوفون قالیور . بو محرر، الهیات مسئله سندن *Mémorables* ك چوق تنقید و مناقشه ایدیلن ایکی قسمنده بحث ایله مش و بونی ده غائی وهان منحصرأ انسانی کائنات مرکزینه قویان بر باقیشدن *Anthropocentrique* یامشدر . اوکا نظراً سوقراط اللهك فعالیتنی منحصرأ بشری فائده نقطه نظرندن مطالعه ایله مشدر . آریستو ده موس *Aristodème* و اوتوده موس *Euthydème* ایله یاپدیغی ایکی مباحثه ده حیوانك وبالخاصه انسان بدننده بوتون اعضانك ایریشیلمه سی مطلوب بره دغه نظراً حسابله میدان قونولمش و بوتون کائناتك بشرك نفی ایچون تنظیم ایداش بولوندیغی تبارز ایتدیرر . بو محاکمه لر حسبانیلره و ایمانسنلره تدبیر الهی یی حیرت ایله تقدیر ایتدیره رك اونلری حق یوله کتیرمك مقصدیله یاپیلمشدر . بو ایکی فصلك وثوق و صحتنه دائر سرد ایدیلن اعتراضلرك اساسسنز اولدیغی تسلیم ایدلدی . لکن کیری یه شو نقطه نك آ کلاسیلماسی قالیور : بوفصللرك احتوا ایله دیکی فکرلر سوقراطکمی یوقسه قسه نوفونکمیدر ؟ هر حالده بو تفکراتك بویوک بریکیلک و ابداعیلک مزیتنی حائز اولدقلری ادعا اولوناماز . مؤرخ هرودوتوسك *Hérodote* بو قبیلدن مطالعه لر سرد ایله دیکنی بیلورز ، غایت مسئله سی اولجه آناقساغوراس و آپولونیالی دیوکه نس *Diogène d'Apollonie* ی مشغول ایتمش ، لکن بو درجه ده دار برتلقی یه منتهی اولمامشدی . بو ایکی متفکر دن هیچ بری حیوانات عالمنك آنجاق انسانلرك مقاصدینه خدمت ایله مك اوزره یاراتیلدیغی سویلکه وارمایور . بو فصللرده بر چوق تفرعات واردر که سوزسویله نك، استادی سوقراط اولمقدن زیاده ، چوق سیاحت ایله مش ، چوق تجربه یه مالک ، عملی بر آدم اولان قسه نوفون اولدیغنه اینانمه بزی سوق ایدر . سوقراطه کلنجه او یله کوزو کویور که بر غایه یه نظراً ایشله یین بر الوهیت ویا بر « عقل کلی » تصور اساسیسنی اوکا اسناد ایله مك ممکندر ، فقط *Mémorables* ك کیریشدیکی تفصیلاتی اوکا اسناد ایله مك ممکن دکلدیر .

سلفلرینك طبیعتنه دائر یاپدقلری تحریاته دوام ایتمه مکده سوقراطك حقلی اولدیغی قسه نوفون دلائل ایله اثباته چالیشیر . بونلر حقننده اولکنه مشابه بر حکم ویرمکده شبهه سنز حقلی یز . اسکی سیسته ملرك چاره سنز اولان تنازعی سوقراط نظرنده اونلرك اوغراشدقلری مسئله لرك غیر قابل حل اولدیغی اثبات ایتمکده اولدیغنه قولایلقله اینانا بیلیرز . بوسیسته ملردن بری سکونی ، دیکری حرکتی صورت مطلقه ده انکار ایدر ؛

برى آنجق برعالمشمول جوهر قبول ايدر، ديكري نامحدود مقدارده جوهرلر فرض ايلر!
سوقراط نظرنده بو درجهده متناقض نظريه مثللرينك آنجق مشترك سعيلىرينك بهوده لكنى
اثبات ايله مش كوزوكملرى وحتى اونلرك تماماً متضاد اولمقله برابر عىنى امنيت وقطعيته
افاده ايله دكلرى ادعالى حسبيله مجنون حالى آلمش بولونمالرى پك ممكندر. فقط بونى
قبول ايتك باشقه، سوقراطك برطبيعت فلسفهسى وجوده كتيرمك ايچون ياپيلان تشبثلرك
قيمتنى تعيين وتقدير ايدر كن منحصر آتته خلقنك دار كوروشنى صورت مطلقهده بنمسه مش
اولديغنى، هر جراتكارانه تشبثك اونك نظرنده دليجه بر غروردن، الهنرك كنديلرينه
آيىردقلى ساحهيه مجرمانه مداخله دن عبارت اولديغنى قبول ايتك بوسبوتون باشقه واولكسه
پك اوزاق بر ادعادر. اكر سوقراطك فكرى بويله اولسهيدى، افكار عموميه نك اونى
«كوكلى آراشديران» ايمانسزلرله وتنور دورينك ديكر مثللريله بروعنى عدايدهرك مشوم
بر عاقبتة محكوم قيلماسنى ناصل ايضاح ايتك ممكن اولوردى؟

— ٣ —

سوقراطك عاقبتى

(١) سوقراط و افطار عموميه؛ آريستوفانك «بلوطلر» ي؛ سوقراط خلقك نوبه نه مالك
دكل؛ بونك منائى ربه بلى؛ سوقراطى انهام اينلر.

اوزون مدتدنبى كندى تهديد ايتمكده اولان فيرطينه باشنه قوپديغى وقت
سوقراط پك ايلرله مش براختيارلق مرتبه سنه آياغنى آتمش بولونويوردى. وطنداشلىرينك
روحنده طوپلانمش اولان درين شبهه واعتمادسزلىق، جانلى كين بردنبه باطلاق ويردى.
ومدريت بشريه تاريخنك قيد ايله ديكى الكفجيع وقعه لر دن برينى انتاج ايله دى. اصيل بر قوم
ايله اونك الكصيل اولادندن برى آراسنده وقوعه كلنى بونزاع حقنده عادلانه حكم ويرمك
الكنازك ايشلردن بريدر. واقعه لرى ممكن اولديغى درجهده واضح برطرزده سويلتمكه وبونلرك
شهادتى تام بر بى طرفلقه تقديره چاليشالم.

آتته لينك صورت عموميه ده تنور پيغمبرلرينه (بونلر سوفسطائى اولسون، كوك آرايچيسى
اولسون) قارشى دويدىغى نفرتك نه قادار بويوك اولديغى قارئلر مزجه معلومدر. آتته لى

نظر نده سوقراط ساده بوايكي مقوله دن انسانلرك ديكر ممثللرندن فرقسز ، اونلرك عيني دلدی ، بلكه حتى اونلرك حقيقى موده لی ایدی . افكار عمومیه یی اك صحیح اولارق طانیان وعینی زمانده اوزرنده الك بویوك تأثیر اجرا ایله یی کیمسه لر ، (یعنی قومدی شاعرلری دیمك ایسته یورز) بو طرز رؤیتی تأکید ایله مکده درلر . اونلرك تحقیر ایدیجی ویا کیندار افاده لرندن بعضلرینی اولج د کر ایله دک ؛ لیسته یی تماملامق نیتنده دکلر . مع مافیة دالقاووقلر عنوانلی اثر نده سوفطائی لرك قاریقاتورینی یاپمش اولان ئوپولیسك Eupolis سوقراطی ده اسیر که مه مش اولدیغنی ، حتی اونى پروتاغوراس ایله برسویه ده طویدیغنی خاطر لاتالم . بو مؤلف هر ایکی فیلسوفی ده مسخره یه چویریور ، چونکه بونلر ، علوی مسئله لر وسیله سیله دماغلرینی ده شوب دورورکن برطرفدن ده معیشت احتیاجلرینه کفایت ایده بیلمك ایچرن اك آشاغی چاره لره توسل ایشمکدن چکینمزلر . پروتاغوراسه بولایلیدیکی یکانه قصور افلا کده دولاشماسی ومعیشتنی پیسلیکلر ایچنده آراماسی اولدیغنی حالدہ سوقراطی برضیافتده برقاشیق چالارق تصویر ایله یور ! بوموجب تأسف تمایللرك بعضی منفرد شاعرلرده اولدیغنی ده سویلنه مز . زیرا تمایلک موجودیتنه شهادت ایدن پارچالر متعدد وچوق متنوع درلر واونلرك تصادف آزمانمزہ قدر محافظه ایدلمش اولملاری ده جای دقتدر . اوپولیسدن ماعدا تهله قله ئیدمس Telekléides آمه ئیپسیاس Ameipsias و آریستوفانی ده ذ کر ایتمه مز لازم . بونلردن برنجیسی سوقراطدن نفرت ایدر ، اورپییدسك ، الهلر حقنده کی کتابك قرائتی ایچون اوینی پروتاغوراسه آچمش اولان اورپییدسك ، خلقتک حسیاتنه نظراً او قدر تجاوزکار اولان دراملرینی قسماً سوقراطه عطف ایدر . آمه ئیپسیاسه نظراً فیلسوف سوقراط قلیل مقدارده انسانلرك اك ایسی ، اکثر ناسك الك دلیسیدر ؛ کندی نه یکی برمانتو تدار کی چاره سندن باشقه هر شیئی دوشونور . سوقراطک موسیقی استادی اولان قوننوس Konnos ك اسمتی آلمش اولان بو قوم دیاده بالخاصه ، قور Chœur ی « متفکرلر » ، « اینجه قافالر » تشکیل ایتمکده ایدی . بوده بزه آریستوفانک عینی دوردن اولان « بلوطلر les Nuées » عنوانلی قوم دیاسنی خاطر لاتیر (ایلك دفعه ۴۲۳ ده اوینامشدر) ؛ عینی مؤلفک بالاخره میدانہ قویدیغنی قوشلر (۴۱۴) ویا قورباغالر (۴۰۵) عنوانلی اثرلرینک قهرمانی عجیب ، قابابر حریفدر ، اورپییدسك صنعتنی بوزدیغنی جهتله اوکا کولرلر . لیکن « بلوطلر » ده بویله دکلدر . اوراده « فکر دارالصناعه سی » بوتون بیهوده ویکر اینجه لکلرینک ، سربست دوشوننلرك عمومی عقیده یه مخالف تلقیلرینک موعده ملاقاتیدر . کنجلك اوراده کستاخلق ومقدسات دینیہ یی استخفاف درسلری آلیر .

حيله و دوزنبازلق صنعتلرينى تحصيل ايدر . متبادياً تكرر ارلانان بوخا انه هجوملر قارشيسنده سوقراطك بر ربيع عصر سربستى تفكر وكلامك پرنسيپ اولارق طائىمادىغى بر شهرده ياشايابيلمىش و فعاليتنه دوام ايدى بيلمىش اولماسنه تعجب ايتىمك حقمزدر . بديهيدير كه پهرينله س دورينك حيات و تفكر اعتياداتى عدم تسامح ايچون موجود اولان وقوانين موضوعه يى خدمتنه آماده بر سلاح اولارق بولان ارثى تمايله قارشى موازنه يى ادامه ايتديره ن بر جدى آغىرلق تشكىل ايدى يوردى . كول آلتنده او قدر اوزون زماندنبىر حاضر لانان قيويلجىمى پارلاتىمك ايچون تماماً استثنائى تجربه لك و احوال و شرائطك حصولى لازم كلديكنى فرض ايدى بيليرز . بواحوال و شرائطى چوق اوزاقده آرامغه مجبور دكلز .

پلوپونه ز محاربه سى آتنه نك اضطرابلى سقوطيله نهايتلنمىشدى . سونمك بيلمز بر داخلى محاربه نك حصوله كتيردىكى ضعف خارجه كى دوشمان طرفندن مى عزت نفسك قيريلماسنه انضمام ايله مىشدى . آتنه خلقى بوداخلى حربدن مظفر چيقدى (ق . م . ۴۰۳) . لىكن دولت تاتمللرينه قادار صارصيلمىشدى ؛ ماضى ايله حال آراسنده برمفايسه غيرقابل اجتناب اولارق ضرورت كسب ايدى يور و بوتون قىلبىرى كدر وانديشه ايله دولدورويوردى . بو مشئوم تحو لك سببلرينى آرامق و بوتحریدن انتباه درسلىر چيقارمقدن كندى منع ايتىمك قابل دكلدى .

آغوراده (پازارده) بريابانجى دوستنه آنسزىن راست كان بر اختيار آتنه لينك عبوس سسنى خيال مزده ايشيدى يور كى يز : « بوتنها سوقا قىلبيله ، بوم تروك ليمانيله آتنه يى طانيه مايورميسك ؟ شاشيلاجق نه وار ؟ مغلوبيتلر يمز ، دونما مزك ، مستعمره لري مزك ، خراج كتيرون يرلر ك ضياعى يوزندن برفقير ملت اولدق ، آرتق حتى اميد يمز بيله قالمادى . اكر نشئه لى سىالر كورمك ايسته يور سهك اسپارتايه كيت . فقط بزم مغرور رقيمىزى ، ظفرينه رغماً ، مقدار تمزك صاحبي اولانلر دواونلر ك مقدس اوامرينه قاشى حرمتكار بولاجقسك . زهوس Zeus اوراده تختندن اينديريله دى ؛ اوراده زهوس هوا ئى كشافلري مزك وسوفيستلر . يمزك حقنده او قدر خارقه لر آكله تدقلىرى « قاصيرغه قيراله » موقعى ترك ايتمه دى . اكر بومقوله حريفلر اوراده عرض چهره ايتىمك جراتنده بولونسه لر دى بابانجىلره قابل تطبيق اولان طرد و اخراج امرنامه لرندن بريله سپارتا اونلرى باشنندن درحال دفع ايدردى . بزم مملكت مزده احوال نه قدر فرقى ! كنجلر مز كستاخ اولدى . - همده نه قادار ! - چوقدنبىرى دىنى حرمت اورتادن غايب اولدى ! و بوتون بونلردن مسئول اولانلر يكى مودا

حکمت استادلريد . واقعا اوتوز سىنه اولويور ، آناقساغوراس « اللهسزلق » (ايمانسزلق) ايله اتهام ايديلهرك مملكتى ترکه مجبور اولدى . پروتاغوراس ده اويله . فقط اونلرك اشنى حالا بوراده در . اختيار سوقراط ، يكرمى سىنه دنبرى ، اصيل آريستوفان ماسكه سنى يوزندن آتمش اولماسىنه رغماً ، حالا اسكى اويوننى اوينايور . همده اوزماندنبرى ، ناصل يوكسكدن طوتويور ! اخير آقرال آرکه لاؤوس اك كزیده شاعرلر يمزله اونى ماكدونيا سراينه دعوت ايتدى ، سوقراطك كستاخجه تواضى اونك بوشرفى قبول اتمه سىنه مساعده ايمدهدى . سوقراطدن تعلم مقصديله مه غارادن ، تەبدن ، ئەايسدن حتى اوزاق كورمە نەدن بورا يە دليقانىلى يابانچيلركلدى ! اوت ، اوندن تعلم ايجون ! چونكه كندينه كنجلكك استادى ويا سوفيست نامى ويريله سىنه مخالفت ايدىيوراما آرادەكى فرق بزم قافالريمزه صيغه ميه جق درجه ده اينجه در . طوپلانان تليذلرى آراسنده ، سفيل قلبه سنده سوقراط سوفيستلرك وشاعرلرك صارارمش جلدلرني اوقويارق بواثرلرى كندى طرزنده تليذلرينه آكلاتمقده در . بالخاصه ثروتى اولان « دوستلرينك » ويا « آرقاداشلرينك » هبەلريله ياشايور . زنكين ايله فقير آراسنده فرق كوزەتمەك ، بلاقفريق هر كسك خدمتە آماده بولونمقلا اوكونيور - بن اولسەم اوكا شو جوابى ويرردم : زەفس عشقنە (يمين ايدەرم كە) بوياپديغك دها موجب تأسفدر . ديكر سوفيستلر زهرلرني معقول برمكافات قارشىلغى اولارق داغيتيورلر . سن ايسە زهرىكى باد هوا صاحبيورسك . - هيچ اولماز سە سوقراط « بولوطلر » ي اوينادقلى وقت چاتلاسى يە كولدېكمز هذيانلردن باشقە برشى ايله مشغول بولونمامش اولسايدى ! هيچ اولماز سە محترم دوستى يار اصالقبلى خەره فونك قالين قاشلردن چيپلاق قافاسنە صيچرايان پيرەنك كندى بوينك قاچ مثلى مسافە قطع ايله ديكنى حسابلامقلا اكتفا ايلسەيدى ! فقط بوندن پك كوتو شيلر ياپديور . كنجلره اثبات ايدىيور كە « عقلسز » پدرلرني دوكمك وباغلامق اونلرك حقيدر . الهلره اعتقادە هجوم ايدىيور . تراكيالى قارينك اوغلى اولان پيچ آنتيستەنس ويا كورەنەلى آريستىپوس ايله كوروش ، كافى ! اونلر سكا ديه جكلركە مدينە مزك ذى قدرت حاميه سى اولان آتەنە Athénée نظرلرنده براسمدن ، بر او مماجيدن عبارتدر . سوقراطك تليذلردن بعضيلرى هيچ برالە اعتقاد اتمەيورلر ؛ ديكرلرى لايىموتلردن يالكلز برينە ايناندييورلر . بزم حاميه مز اولان معبودەنك حدتى علولنديرن وفلا كتلريمزى موجب اولان شينك بو جنايتە قارشى صبر ايله مسامحه كوسترمكلكمز اولمادىغنى كيم ديه بيلير ؟

« رچيغير تغانك بو قدر كوتولك ايدوبيله جكندن شېهه مى ايدىيورسك ؟ مع مافيه بوندن دها قابل تفهم برشى اولماز . ليديا طاشى (مقناطيس) معدنى ناصل چكرسه اونك اينجه دن اينجه يه مناقشه لرى ، قىلى قرقه يارماسى ده كنج دماغلر يىمىزى اودرجه قدر تله جذب ايدىيور . دليقانلير يىمىزى دين دوشمانى ، دولت دوشمانى ياپيور . مبالغه ايتديكىمى مى ظن ايدىيورسك ؟ اوحالده بنى ديكليه جكنه ؛ كيت واقعاتى بالذات ديكله وكور . بواوزون محاربه اثناسنده سيرا نوزمى آلق و سيجيليايى فتح ايتك آرزوسندن دها بويوك بر فلات بزه كلدىمى ؟ اك كزیده وطنداشلىرىمىزدن بيكلرجه سنى غايب ايدىورك اوده ديكىمىز بو خارق العاده چيلغىلقدن كيم مسئولى ؟ پرستشكارى سوقراطك ويردىكى نامله « قلىنياسك Klinias ظريف اوغلو » ديه جكمىز شخصى باشقاسىمى ؟ الكيبيادىس حكيم و تقوا پرور نيكياسك بوتون اخطاراننه رغماً خلقى قاندىردى . سوقراطك بو كوزده تلىدى ههرمهس Hermès هيكلنه ياپيلان قدسيت شكن تجاوزلر Mystères سى آينلر توجيه ايدىلن تحقير اتده اشتراك ايله مش ونهايت ، اسپارتايه كيدىورك ايچنده دوغدىنى وطنى عليه فنا انتريقه لر چويرمك ايسته مشدر . فقط هپسى بو قدر دكل ! آلكيبيادىس بحرى قوتىمىزى تخريب ايله ديكى كى قريتياس Critias ده داخلى صلح ييقدى . شېهه سزاوده استعدادلى برآدامدى . فقط بو قابليتلىرى نه يولده قوللاندى ؟ تمثيلى منع ايدىلش اولان فقط متعدد استنساخلىر سايه سنده اللرده دولاشان Sisyphus عنوانلى تراژه ديسنده دىنى اعتقادلردن اسكى زمان انسانلرينك ماهرانه برايجادى كى بحث ايله دى . بو آدمك حياتى ده افكارينه لايىق ايدى . بوراده اولدىنى مدتجه خلقك اك كوتو دوشمانى ايدى . نفى ايدىلنجه تساليا كويلولرى بىكلرى عليه قيشقيرتدى . آرامزه دونونجه زواللى مدینه مزه قارشى دوستلريله برابر نه غدارانه حركت ايله دى ! تكرر صورويورم ، قريتياس و همپالرى پارلاق پرنسپلر نى نره دن آلدىلر ؟ اونلر ك هپسى سوقراطك « آرقاداشلىرى » ميانده ايدىلر .

« سن دوشونويورسك كه بو كون اونك واونك كى ملتة قارشى چارپيشه رق اولن عموجه سى اوغلى خارمیده سك مزارى اوستنده اوت بيتمكده در . ديمك كه ، طوپراق اولان شو آدملىرى يهوده تعجيز ايتمىلم . فقط اقرباسندن كنج افلاطونى اونوتما ، اوده سوفيست سوقراطك برديكر كوزده سيدر ، ديلنده نرم قديم و مكمل قانون اساسيمىز و خلقك حاكيتى عليه حقارت آمىز نطقلردن باشقه برشى دولاشماز ؛ كچن كون شو خارق العاده فكرى « حكيملر حاكم ويا حاكملر حكيم اولمادقجه ايشلر دوزملمهز » سوزىنى يووارلا دىغنى

ایشیتیمیهیم می ؟ احتمال اوده برکون کیده جک ، مفکوره سنی یابانجی مملکتده آرایاجق ،
 نته کیم معاصری اولان غروللوس Gryllos ك اوغلی قسه نوفون بویله یاپدی . زیرا البته
 خبر آلمشسکدر : قسه نوفون ، ایچنده دوغدیغی مدینه یه خدمت ایده جک یرده ، آسیایه ،
 ایران تحتک دعواجیسی اولان ، بزم دوشمانلریمز لا کده مونیا لیلرک غیور حامیسی اولدیغی
 اظهار ایدن کیخسرو زردینه کیتدی . دهلف کاهننه مراجعت ایله مک و الهک اذنیله ملتتمزک
 دوشمانی طرفنه کچمکه اونى کیمک تشویق ابله مش اولدیغی پک اعلا فرض وتخمین
 ایده بیلیرسک : بالطبع اونک صمیمی دوستی ، بیاض قافالی ، سیله ن صوراتلی ، هر شیئی
 بزدن ای بیلمک ادعاسنده اولان ، متهمک تبسمله دائماً کولن اختیار ! آرتق اوکا بو صنعتی
 منع ایله مک زمانیدر . سن ظن اییدیورسک که کهنه مشعله یی صو کنه قدر یانمغه براقق ممکندر ،
 زیرا او آرتق چوق قافالری علولندیره مز . احتمال . لیکن ویریلن مثالی دوشونه لم . اگر
 رئیسک ، هیچ بر تهدیده معروض قالمقسزین اثرینه دوام ایله دیکنی ومسلکنی مظفرانه
 نهایتنه ایردیردیکنی کنج خذله کورورسه نه یاماز ؟ اگر آئروپاژ Aéroplane اسکی حقوقی
 وصلاحتلرینی حائز اولسایندی ایش غایت بسیط اولوردی : بو آدمک کنجلیکه تلقیناتده
 بولونماسنی آچیقدن آچیغه منع ایدردی . فقط شیمدی بزه سوقراطی هیئت عدول
 مواجهه سنه چیقارتمقدن باشقه یول قالمایور . فی الواقع الکای وطنداشدریمزدن بری ، آنوتوس
 Anytos نامنده اسکیدن زنکین بر فابریقا طور اولان و ثروتک قسم اعظمی خیر ناسه فدا
 ایتمش اولان بر ذات ، سویلندیکنه نظراً ، سوقراط علیه شکایت ایتک اوزره در . بو
 شکایت Archonte-roi دینی حاکمه تبلیغ ایدبلیر ایدیلز اختیار حریف آنا قساغوراس
 و پروتاغوراسک مثالی تقلیده مسارعت ایده جکدر . خویسر قاریسنه وداع ایله مک اوکاپک
 مشکل واضطرابلی برایش اولمایاجق ، کیده جک صوک کونلرینی قورینت ویاته بده ویامه غاراده
 کچیره جکدر . مه غاراده برسورو صادق دوستلری اولدیغی تأمین اولونویور . فقط زره می
 کیفنه کلیرسه اورایه کیتسون ؛ آنوتوسک ایشی حسن نتیجه یه ایصال ایتهدن ترک ایتیه جکی
 محققدر . زیرا آنوتوس تراسوبول Thrasybule ك رفاقتنده کنج اصیلرله ، تا اونلری
 تپه له نیجه یه قدر ، چارپیشمش اولان کیمسه در . داها شیمدیدن ایکی غیور معاونک یاردیمنی
 کندینه تأمین ایله مشدر : خطیب لوقون Lykon وشاعر مهله توس . بو صو کنجیسی Oedipodie
 عنوانلی اثرینی اویناتمقدن زیاده بو وسیله ایله شرف قازاناجقدر . فقط بو شاعرک کندینی
 بی مثال سوفوقله ویا حتی اورپیدسه قیاس ایتک ایسته مسی ده نه تحف فکدر ! مهله توسک

اور پيدسه مشابھتى ياناقلرىنى چرچيو له ين واعتنا ايله طارانمش اولان صاحپلى جهتندىر.
اونك غاغا برونى ، كوسه صاقالى ، صيصقائى ... فقط بوراده دوردم ، كوه زه لك ايدىيورم ،
حالبو كه سه ناتو سرايى اوزرنده بايراق دالغالانىور و بنم وظيفه مه كىتمه مى اخطار ايدىيور ،
يوقسه حق حضورى غائب ايدىيورم . نهايت ، سوقراط ، صوك معرفت اولارق بنى
دراخيمدن ده مى محروم ايتسون ؟

محترم مشاورك تخميناتنه واقعات تماماً موافق حيقمادى واقعا فلاتونك Ménon مهنون
عنوانلى اثرنده سوفيستلره قارشى سونمز بركىنله متحسس اوله رق تصوير ايله ديكي آنتوس
- كندى تعصب و حىتى تاثيرى ايله وايكى آرقاداشى طرفندن تا كىد و تقويه اولونارق -
اشتكانامه يى توديع ايله مكده قصور ايتمه دى . شكاييت شو طرزده ايدى : «سوقراط دولتك
طانيدينى الهلى طانيماق و بالمقابله يكي الوهيتلر ادخال ايله مك ايله جرم ايشله مشدر ؛ بوندن
ماعددا كنجلكى افساد ايله مك جرمى ده ايقاق ايتمشدر . تكليف ايدىلن جزا « اولوم » .
لكن عليه نه هيچ برتوقيف امرى اصدار ايديله مش اولان متهم حاكملر حضورينه چيقارق
هم دوستلرىنى هم دوشمانلرىنى تعجبه القا ايله دى .

(ب) دعوانك باشو نطقلىرى . انهام ابدنك نطقلىرى

۳۹۹ سنه سى بهارينك بر كوزل صباحى ايدى . شبنملر معتاد اولان شمشعه ايله چيچكلر
اوزرنده پيريلدايورلردى ؛ منكشه لراسكىسى كې شهرى تعطير ايدىيورلر و اوكلر چلنك اورمش
بولونويورلردى . مع مافيه كوش يولنك يارىسنه وارمادن اول بوكون مشئوم برايشك ياپيلماسى
مقدردى . بوكون محكمه لك تعطيل يوقدى . چوغى ياشلى و وسائط معيشتة تمام مالك اولمايان
برچوق آتنه ليلر ايركندن قالمشلردى . اونلر اوتوز ياشنى كچمش ، اصلا بر جزايه معروض
قالماش و مطلوب اولان يمىنى ايتمش بولونمق حسييله هيئت عدوله داخل اولمغه اهل ايدىلر .
و بو وظيفه يى ايفا ايدى جكلردى . هانكى دعوالرده حكم ويره جكلرىنى بيلمك سزىن بو آتنه ليلر
لوچه لرى اللرنده آغورايه كيدىيورلردى . قرعه اوراده ياپىليوردى . اوراده مختلف ديوانلره
تقسيم اولونويورلر و ، صباحلين ، كندىلرينه دوشن وظيفه موقعنه وارييورلردى . اوراده
هررينك النده بر دكنك واردى . بو دكنك رنكى نه ايسه اوزرى او رنكده اولان
قاپودن كيره جكدى . بو محله وارينجه دكنكلرى ويره رك يرينه مارقالر آلييورلردى ، بو

مارقه لر محاكمه ختام بولونجه اجرتلرى اولان اون متالكي آلمق حقنى كنديلرينه بخش ايله يوردى .
 بونلرك بش يوز برينه فوق العاده بر وظيفه ويرلمش ايدى ! پارمقلقلى فاپو آرقالرندن
 قاپانجه اونلره خبر ويرديلر : س-وقراط عليهنه مهله توسك اشتكاسى مسئله سنده حكم
 ويره جكلردى . (اتهامات مهله توسك نامى آلتنده سرد ايدلمش ايدى) . متهم Asébie
 يعنى امور دينيه حرمتسزلك اتهامنه جواب ويره جكندن ايلك تحقيقاتى آرخونت دنيان
 وهرسنة قرعه ايله تعيين ايديلان حاكم اداره ايله مشدى ، شيمدى محاكمه ده رياست ايدنده
 او ايدى . هيئت عدول حصيرلرله اورتولو اوزون صيرالر اوزرنده اخذ موقع ايله دى ،
 اونلرك قارشيسنده مجاور ايكي صيراده اتهام ايدن وايديلنلر بولونويوردى . برچوق سيرجیلرده
 واردى . بونلر مياننده يكرمى س-كز ياشنى بيتيرمش اولان و قدرتلى بر متفكر اولديغى
 آلندن آكلاشيلان افلاطون ، اونك ياننده قاردهشى آدويمانتوس ، باباسى قريتون ايله
 برابر اينجه قريتوبولوس ، حزين و نافذ نظرلى آپوللودوروس و رفاقتنده ته آنتودوروس
 كورولمكده ايدى . ظريف و محافل كبارده دولاشان آريستىپوسك بو دعوايى قاجبردیغنه
 اينانمق مشكلدر . به ثوتیالی سیمياس ايله كه بهس وفه دونداس Phéodondas ك قبا وسرت
 چهره لرینك ، بوقله صاحبلرى اولان كنج و كوزهل فايدونك ، قدرتلى اراده سى سيپ سيورى
 صاحبلرله محاط يوزندن بللى اولان آنتیسته نسك بو محاكمه ده كورولمديكنه اينانمق مشكلدر .
 الهلرك شرفنه توتسو يا قیلدقدن و مأمور مخصوص بر دعا او قودقدن صوكرامحاکمه
 باشلاندى . كاتب اشتكانامه يي و متهمك جوابنى او قودى . صوكرام رئيس اتهامنامه يي تنظيم
 ايدنلرى كرسى يه دعوت ايله دى اولامهله توس س-وزى آلدی ؛ بلاغت صاچارق فقط
 بوبوك موفقیت اله ایتیهرك ، وطنى مقاصدى اوزرنده قوتله اصرار ايتدى . صوكرامكان
 آنوتوس ولوقون دها فضله تاثير ياپديلر . برنجيسى متهمه قارشى هيچ بركىنى اولمديغنى ،
 سوقراط مملكتى ترك ايدرك تعقيباتدن قاجمش اولسه يدى پك مسعود اولاجغنى ، فقط
 مادامكه سوقراط محكمه ده اثبات وجود ايدیور ، اونی محكوم ایتك لازم كلديكنی ، زیرا
 برائتته حكم ایدەرك كنجلرك اونك مثالى تقلید ایتكە تشویق ایدلمش اولاجغنى سويله دى .
 آنوتوسك نطقنده سوقراطك « تليذ » لرى واونلرك تنقيد و تقبيحى استلزام ايدن بوتون
 احوالى اوزون اوزادى يه موضوع بحث اولويوردى . ادعالرينك دلائلنه كلنجه ، بونلربزم
 مجهولمزددر . نهايت سوز متهمه ويريلدى . او ، ساده برطرزده ، ظاهراً هيچ برصنعت و تصنع
 كوسترمكسزین سوز سويله دى . بلاغتيله موفقیتسزلكه دوچار اولديغندن دولايى چوق

جانى صيقيلان مهله توس هروسيله ايله وشدته سوقراطك سوزىنى كسيوردى . سوقراط
ارتجالاً نطق سويلهدى ، هيچ اولمازسه او طورى آلدى . اونك نطقى وقار وجديت ،
ايجهلك ، ظرافت ، يركسك بر تهكم ، سكون ايچنده نفسنه حاكيت ، حاكمرك مرحمت
ومسامحه سنه مراجعت ايتمكدن استخفافكارانه اجتناب كى اوصاف ايله تميز ايديوردى .
بر درجه تاثير ياپمش اولديغنه ظواهره نظراً حكم ايديله بيلير ، زيرا هيئت عدول كرسى يه
كلوب ايكي قاب ايچنه رايلىرىنى آتمغه باشلادقلى وقت بر دايكى اولان وبراءت افاده ايدن
رايلىرك محكوميت افاده ايدن رايلىردن آنجق اوتوز قدر آز اولدقلى كورولدى .

نهايت جزانك تعيىنه دائر مناقشه لرك صيره سى كلدى . زيرا بو ايشده وبوكا مماثل
احوالده متهمك تكليف ايله ديكي جزايه قارشى محكومك ده مقابله بر جزا تكليف ايله مك حق ايدى .
اكر كندىنى ائتلافه ميايل كوسترر و شدتليجه بر جزا چكمكه حاضر بولنديغنى سويله رسه
تكليفنك مسموع اىلق احتمالى او قدر فضله اولوردى . هر ايكي نقطه ده ده سوقراط هيئت
عدول اعضاسندن اونك لهنه مساعد بر تمايل اراز ايله ينلرك اميدىنى بوشه چيقاردى .
اوزون بر مقاومتدن و آنجق باشلارنده افلاطون اولديغى حالده اوكا كفالت ايتكى طلب
ايدن دوستلرينك رجالينه بناء راضى اولديغى صورت مخصوصه ده بيان ايتدكدن صكره
اوچ بيك در اخيلك كوچوك بر جزاى نقدى تأديه ايله ميه يى تكليف ايتدى . عىنى زمانده
عليه نه ويريلن حكمك حقسزلغنه قارشى ملت حاكمه ممثللرينك اصلا معتادلى اولمايان بر
شدته اعتراض ايله دى . بونك نتيجه سى اولارق سوقراطك مجرميته راي و يرمش اولانلره
ديكر رايلىر انضمام ايله دى ، عليهنده كى ا كثرىت بويودى و اوچ يوز آلتش راي ايله
اعدامه محكوم ايدلى .

ج (افلاطونك يازديغى مدافعه نامه ده حقيقت بر نه نمشدر . بو ارك اهتوا ايله ديكي
نظفرك روسى سوقراطكدر . آبولو برده آورقات لهرى . سوقراطه نظراً ده لف دستورى .
بو دستورك آبولو برده طرز استعمالى حقيقت تاريخيه اوبارمى ؟ سوقراطك افلاطون واعظى
اولدور نه صورى .

افلاطون سوقراطك دعواسنى آكلاشدر . بولايموت اثرده كى حكايه دن وثوق وصحتى
هيچ بر شبهه كوتورمه ين واقعلر آلمغه چاليشدق . مدافعه نامه Apologie عنوانى طاشيان
بواثر مطلق بر صدق و حقيقتى اولان بر ضبط نامه دكلدر . حتى دعوانك طبقه خارجيه سنى

تشكيل ايدن وقوعات بيله اوراده « تنظيم ايدلمش حقيقت » اسمنى ويره جكم بر طرزده آكلاتيلير . هيچ اولمازسه بر مثال بونك مثبت دليلنى بزه ويرمكده در . افلاطونه نظراً سوقراط كندى لهنه بر شاهدك كلوب شهادت ايدم جكنى خبرويرر . حالبوكه بالاخره بو وعدك طوتولمش اولديغنى بزه كوسترن هيچ برشى يوقدر . آتبقا خطيبلرندن زمانمزه قدر محافظه ايدلمش اولان دعوايه داخل اولان اشخاصدن يالكز برينك سويله ديكي سوزلى بزه بيلديرن نطقلرده بر شاهدك استماع اولونماسى دائماً اونك سوز سويله مكد دعوت ايدلديكنك ذكريله معلوم اولور ، متنه « ادای شهادت » تعبيرى قونولورسه شاهد استماع ايدلمشدر ديمكدر ، نته كيم ، ديكر احوالده « قانون » تعبيرى خطيبك قانونك بر ماده سنى او قومق اوزره توقف ايله ديكنى افاده ايدر . افلاطون ايسه باشقه درلو حركت ايدىيور . باشقه يرده اولديغى كى بوراده ده ، جارى اولان عادتلره توفيق حركت ايله مكدن حظ ايله مهيور ؛ احتمال اك اوافق تفرعاته قدر صادق واكسيكسز بر ضبطنامه وجوده كتيرمك هدفنى قوللامش كوزوكمكدن اجتناب ايتمك ايسته يور . افلاطونك بزه وعد ايله ديكي ايله حقيقتده بزه ويرديكى آراسنده كى بو آشكار اختلافه باقارق ديكر تفرعاتده بوكا مماثل طرزده سربستجه حركت ايله مش اولديغنى فرض ايتمك حقمز اولور . مثلاً ، سوقراطك لهنه اولان بو شاهدك - خهره فونك قارده شنك - بوتون دعوا اشناسنده استماع ايديلن يكانه شاهد اولماسى بزه محتمل كوزوكمه يور . وفى الواقع ، سوقراطك ايلك خطابهنده بوفرضيه ي تاكيد ايدن بر پارچه واردر . متهم مهله توسى ، دها اولجه ياپمامش اولديغى شيشى ياپمغه ، افساد ايله ديكي سويله نن كنجلرك محاكمده حاضر بولونان بابالرينك و برادرلرينك عليه نه برر شاهد اولارق استماع ايدلمه سنى طلب ايتمكه دعوت ايدىيور وشوسوزلى علاوه ايدىيور : « بونلر شبهه سز كنديلرندن بلكه ديكمكزك عكسهنه شهادت ايدم جكلر وهپسى ، اك حرارتلى طرزده ، لهمه بيان مطالعه ايله جكلر در . » سوقراط بونلرك كندى دعواسنه قوه الظهر اولاجقلىنه دائر اوقدر اصرار ايدىيور ، بو دليلك قيمتى اوزرنده اوقدر ممنونيتله سوزى اوزاتيور كه بوراده فرضى دكل حقيقى بر واقعه قارشيسنده بولنديغمزى فرض ايله مكدن منع نفس ايده مهيز . ديكر بر افاده ايله : يا اسلوب ويا تأليف دوشونجه لرى ويا شخصى سببلره افلاطون سوقراطك عليه نه حقيقتاً استماع ايدلمش اولانلرى ذكر ايتمكدن اجتناب ايچون بو صنيعه ي قوللانمشدر . لكن سوقراطك نطقلىنى دها ياقيندن كورمك واونلرك قيمتنى واقعه لره نظراً تقدير ايله مك لازمدر .

افلاطونك سوقراطك مدافعه سنى صحيح و حقيقى طوريله تكرر لاش اولديغندن شېبه
 ايلك ايچون اك اوفاق سبب بيله بوقدر . افلاطونه نظراً مدافعه نك تنظيمه حاكم اولان
 طرز تفكر حقنده عيني شئي سويليه بيليرز . بونقاط نظرك نه برندن نه ده ديكرندن ،
 صنعتكار سربستيسى وسيله سيله حقيقتدن انحرافى مشروع كوستر مك ممكن دكلدر ؛ بويله
 بويله برشيئى هم بر بجر كسر لكدن هم ده حس حرمتك فقدا نندن متولد عد ايتك لازم
 كليردى . اساساً كرك تاريخده ياشامش اولان سوقراط حقنده كرك اتهام اوزرينه حاصل اولان
 وضعيته دائر بوتون بيلدكلر يمز مدافعه نامه نك روح ومقصديله مكملاتوافق عرض ايتمكدرد .
 « قبل اولارق » سوقراطك هر نه بهاسنه اولور سه اولسون حياتى قورتار مق ايسته ديكي
 محتمل عد ايديله بيليرمى ؟ خاير ؛ فقط ، ديكر طرفدن ، (كرك اختيارلق محصولى اولان
 مريضلكى يوزندن ، كرك مسلكنى شهادت ايله تتويج ايله مك ايسته مسى آرزو سيله) هر نه
 بهاسنه اولور سه اولسون اولمك ايسته ديكنه ده اينامق عندى بر حركت اولور . حقيقت بزه
 دها زياده شويله كوزو كويور : سوقراط ايچون حياتك قيمتى حائر اولماسى آنجق اوزمانه
 قدر ياپدينى شكلده ياشامق و تضديقاته معروض قالمادن كندينك ازلدن مقدراتى تشكيل
 ايله ديكنى ظن ايتديكى اشتغالاته حصر نفس ايتك شرطيله ايدى . « مدافعه نامه » ده ،
 سوقراط ، بوضورتله تظمين ايدمك شرطيله ، بر جزاى نقدى ويرمك تكليفنك تضمن
 ايله ديكنى ظن ايتديكى مساعده كارلنى واشتلا فپرورلكى ياپمغه حاضر كوزو كويور . فقط بو
 اونك راضى اولابيله چكى صوكنجى ائتلاف نقطه سيدر . بو حد كچيلنجه هيچ بر اشتلافه
 راضى اولماز . حتى ضمنى بر مقاوله فكرندن بيله صوك درجه استكر اه ايدىور . بوشرا اظ
 داخلنده موفقيت احتماللرينك جزؤى اولدينى بديهيدير . لكن اوفاق برا كثرितله مجرم عد
 ايداش اولماسى بوا احتماللرك تماماً مفقود اولما ديغنى اثبات ايدر . بونقطه نظره قارشى و بر درجه يه
 قدر محتمل كوزوكن بر اعتراض اولارق آنجق ايكنجى نطقك تحريك و اغضاب ايديجى
 بر شكلده اولماسى ايلرى سوروله بيلير : « بن هيچ بر قباحه ايشله مديكى ادراك ايدىورم . هيچ
 بر جزا يه مستحق اولما ديغم كى كنديمى دولتك توجه ايديله چكى اك بويوك مكافاته ده ، Prytanée ده
 اعاشه ايديلمكه ده لايق حس ايدىورم . » شېبه يوق كه بوضورتله سوز سويله ين محكوم كندينى تهديد
 ايله مكده اولان اعدام جزاسندن قاچيور دكل ، اونى آرايور كى كوزو كويور . فقط بو متك
 برابرنده كى ديكر متنرى ده نظر دقته آلماليدر . بومغرو رانه بيان اادن صوكر ا در حال جزاى نقدى
 تأديه ايله مه نك تضمن ايله ديكى مهم اشتلا فپرورلك آدىمى كلير . بو تكليفك سوقراطك

كندى حيثيتى حقننده مالك اولان درين وحقلى حسى جريحه دار ائتمه سى ايچون ، - بكا
اعدام جزاسنى ويرمه يك ، بنده كنجلكى تعليم ايله مكدن فراغت ايدهرم - قىيلندن ضمنى
بر بازارلغه موافقت ايله ديكنى ظن ايتديرمه مك ايچون ، سوقراط آتدينى استلا فپورلك
آدينك تاثيرى بو بيانات ايله تصحيح ايله مكه مجبور دى . همده جزاى نقدى يه موافقت
ايدهرك مدافعه نامه سنك عمومى سويه سندن نه قدر آشاغى اينمش ايسه بوبياناتى ده اونسبتده
يوكسكدن اولوق لازم كليردى .

ايكى مدافعه نطقنى دقتله او قويوبده ، افاداتك كليشى كوزهل اولماسنه ، پلانده صيقى
بر انضباط موجود بولونماسنه رغماً محاكاتده ودليللارك اقامه سنده خارق العاده اولارق
تظاهر ايدن مهارته حيران قالماق ممكن دكلدر . اتهامك اساسلى نقطه سنده ، يعنى دينى
دولتك قبول ايتديكى شكلدن چيقارمق مسئله سنده حائز قيمت هيچ بررديه ياپيلاماياجنى
بيده ايدى . بوكا مقابل قومديا شاعرلرينك ، بالخاصه آريستوفانك ، سوقراطك عليهنه
اولان سرد ايله ديكى بر سورو شيلرى سوقراط تماماً حقيقتيه صادق قالارق ، ساده سوء
تفهم والتباس موجود اولديغنى كوستره رك ردو جرح ايدى بيليردى . بوندن دولاي بومناقشه
مدافعه نك باشنه كتير يلدشدر واساس سز اولان بوتنقياداتك هيئت مجموعه سى براتهام دستورنده
مهارتله تيكشيف اولونمشدر . اصل اتهام موضوعى اولان نقطه بوندن صوكراكلير .
اوده ، بويوك بر سربستى ايله مطالعه اولونويور . ديكر بر محله محافظه ايدلمش اولان
موثوق وصحيح متن ايله مقايسه دن كوزوكديكى واساساً « آشاغى يوقارى » تعبيرندن
آكلاش يلدغنى وجهله سوقراطك مدافعه سى حرفى حرفنه صداقتله ذكر ايديله يور ؛
بو صحت فقدانك سببى اتهام نامه دن اك قولاي جرح ايديله جك قسمى ، كنجلكك افسادى
قسمنى برنجى موقع اهميته قويوق آرزوسيدر . خاصة دولت ديننه حرمت سزلك اتهامنه
كلنجه ، سوقراط ، اونى مناقشه ايتك ايچون ، اختيار هومروسك ضعيف عسكرى
قطعه لر حقننده جنراله ياپديغى توصيه دن المهام آليز : اونى اورتايه قويار وكنديغى مدافعه
ايچون سرد ايله ديكى دليللارك اك مؤثرلرينى تشكيل ايدن عناصرله اوكا بر چرچيوه ياپار .
بويله جه النده بولنان اك قوتلى دليلى صوكنه صاقلار ، بوده كنديسنك افساد ايله ديكى
فرض اولونان كنجلكك ابوينك كندينه قارشى اظهار ايتدكلرى مساعد تمايلاتيه مراجعتدر .
بر دليل واركه بز اوندن بحث ائتمه يورز . نه افلاطون ، نهده سوقراط اونك قيمتندن
شبهه ائتمه يورلردى ، لكن باطل اولديغى بزم ايچون آشكاردر . بو دليل كيمسه نك برابرجه

جمعيت حالده ياشادىنى انسانلرى قصداً افساد ايليه ميه چكى چونكه اونلرك فسادندن بالذات كنديسنك متضرر اولاجنى ادعاسيدر . اكر بويله اولسه يدى خير سزلق مكتبلرى ، اوغللرىنى نامشروع قازانچلره سوق ايدن بابار ، قىزلرىنى ناموس سزلقه سوق ايدن آنالر اولمازدى . و ، فى الواقع ، اغفال ايدن كيمسه نك مشئوم اترندن الله ايتدىكى ويا ايتكى اميد ايتدىكى قازانچ تخمين ايديله جك ضرره فائق اولابيلير ، ياخود ، هيچ اولمازسه قازانچ دها ياقين بروعه ايله تحقق ايدى جكندن اراده اوزرىنه دها قوتله تاثير ايدر . اساساً سجييه ايراث ايدىلن ضرر قسماً اولابيلير ، ياخود قسماً كوزو كور و طرفينك مناسباتنه تاثير ايتمه سى ممكندر . سوقراط وتليذلى نظرنده بو ادعا كيمسه نك فنالغى ارادى اولارق ياپمادىنى قضيه سنك و فضيلتك وحدتى نظريه سنك بر نتيجه سى ايدى . ديك كه آووقاتك بر استاد اولديغنى بزه كوسترن مدافعه نامه نك بو قسمى دكلدر ، بلكه بالخاصه محكمه ده خلقك توجهنه اهميت ويرمكده اولان مهله توسك ادعاسنك مناقشه ايديله رك شو عقله مخالف وباطل شكه ارجاعيدر : يالكىز سوقراط مستثنا ، بوتون آتنه ليلر كنجللكك تربيه سى مسئله سنده اهل وقوفندرلر ، و كنجللكك اخلاقى تكميله جديتله مشغول اولورلر .

مدافعه نامه مؤلفنك - بو مؤلف ايستر سوقراط ايستر افلاطون اولسون - ته كننيك مهارتنى اولجه تقدير ايله دك . لكن مدافعه نامه يه آتديغى نظرى توسيع ايله يوب ، پارچه پارچه متنلر يرينه هيئت مجموعىنى نظر اعتباره آيرسه ق حيرتمز آرتار . بو نطقلرك ايستر هيئت عدول اوزرىنه ايستر ساده قارئلر اوزرىنه تاثير ايتمه سى مطلوب اولسون ، هر حالده مسئله سوقراطك فعاليتنى اك صحيح شكلنده تقدير ايدمه ميه جك درجه ده دون بر حرث سويه سنده اولان كيمسه لره بو فعاليتى آكلا تمقدى . بزم نظر دقتمهز اولار چاربان شى ارسطونك غير قابل رد اولان شهادتنه نظراً سوقراطك بوتون فعاليتنك مركزىنى تشكيل ايدن نقطه يه ، مفهوملرك تدقيقنه متعلق بر تك كلمه احتوا ايله مه ملريدر . سوقراطك جدلى ايكي صفحه عرض ايدى يوردى . بونلره فلسفه سنك مثبت ومنفى جبهه لرى ديه بيليرز . منفى جبهه خلق كته سنه مثبت جبهه سندن دها چوق ايى معلوم ايدى . سوقراط هر كسه مكالمه صنعتنده برخارقه ، مخاطبلرىنى ايكنه له مكه ، اونلرى تهكميله كولونج بروضيته قويغنه ، حجابيه معروض قيلمغه دائماً حاضر ، تنقيد و مناقشه صنعتنده بر استاد اولارق كوزو كويوردى ؛ واونى بوغير مساعد آيدى نلق آلتنده كورنلرك هپسى او كادوشمان

اولويورلردى . مدافعه نامه سوقراطك سياسى دكيشديريور ، اونى بردينى وظيفه يه مالك كوستريور «بوكون اولمش اولان و سوقراطك فوق العاده محبت بسلهين دوستى خه ره فون ده لف كاھننه مراجعت ايتدى ، نته كيم قرده شى بو كر سیدن بو وقعه يي بيان ايدى جكدر ، وده افدن شو جوابى آلدى : سوقراطدن دها حكيم آدام يوقدر . سوقراط كندى جهلى حقنده كى قناعتيله او قدر قوتلى بر تضاد تشكىل ايلهين بو بيانات اوزرينه اك بويوك تردد و شاشقينلغه دوشدى . حالبوكه آپوللونك يالان سويله مى امكانسزدى ؛ ديمك كه بو الهى شهادتك كيزلى معناسنى كشف ايله مك سوقراطك وظيفه سى ايدى . سوقراط بو وظيفه يي ايفادن قاچينا مزدى . ايشته بوندن دولاي «سره ريانه يورويش لرينه» باشلادى ؛ بوندن دولاي بوتون دنيانك حكيم عدايله دكلرينك (دولت آدمى ، شاعر ، صنعتكار) حكمنى تجربه يه چككه قرار وىردى . بوحج سوقراط عليه نه صانكه كين توخوملرى صاحپشدى . وشمديكى اتهام ده بوتوخوملردن چيقمشدر . سوقراط بوتون انسانلرك ، كنديسى كى ، حقيقى حكمتدن محروم قيلنمش ، فقط كنديلرينى حكيم ظن ايدى رك سوقراطك معاف اولدينى بروهم ايله مضطرب اولدقلى انطباعنى بوزيارتدن شخصاً الله ايله مشدى . ده لف كاھننك سوزلرينك معناسى او كا بويله كوزو كويوردى . بوكاھن ديمك ايسته يوردى كه انسانلرك حكمتى آجينا جق برشيدر ؛ انسانلرك اك حكيمى ، مثلاً سوقراط كى ، حكمتدن محروم اولدقلى تام بر شعور ايله حس ايدنلردر .»

بومدافعه نك مؤثريتنى تدقيق ايتىدن اول نه درجه يه قدر اونك واقعات اوزرينه مؤسس اولديغنه باقق مناسبدر . بوراده ايكي شى ، كاھنك جوابى و اونك سوقراطك مسلكنه نظراً معناسنى يكدى كرندن ايجه تفريق لازمدر . برنجى نقطه نك تاريخى حقيقتنده طن ايدى يورزكه اك خفيف شبهه اولماز . آزرمان اول كچمش بردعواده محضا خيالات قيلندى اولان برشيئى موثوق و صحيح شهادت مقامنده كوسترمك و بويله جه اك بويوك اهميتى حازر برواقعه يه كرك معاصرلى كرك اخلافى اينانديرمق سقيم اولدينى قدر صاحپه بر تشبث دكيدر ؛ اونى افلاطونه اسناد ايدى جك بر كيمسه اولايلىرمى ؟ فقط واقعه حد ذاتنده شبهه كوتورمن اولقله برابر اونى بزي ممنون ايدى جك بر طرزده ايضاح ايله مك اودرجه ده مشكلدر . سوقراطك نطقلرينك نجاتبخش تأثيرى ده لفده اولدقجه واضح بر صورتده طائمش و اولدقجه يوكسك بر مرتبه ده تقدير ايدلمش اولديغندى فياسوف لهنه بياناده بولنه رق اونك موقعى تقويه ايله مك تمايل ايدلى ؛ يوقسه ده لف راهبلى آريستوقرات حسياتنه مالك اولدقلى خلق مجلسلرينك

وقوف واختصاصدن محروميتي، خلق حكومتك عاجز لر اداره سي اولديغنه داترسوقراطك استهزالي اولنري اوقشادي ده راهبر بوندن دولايي مي سوقراطه محبت كوسترديلر؟ يوقسه، نهايت، سوقراطك آپوللونه واونك معبدينه بسله ديكي درين حرمت درين برديني رييلك دوري اولان بوزمانده مقدس مقامات محافظلرينك بر اثر منتداری كوسترمسینه مي لايق كورولدي؟ بوني اصلا اوكره نه ميه جكر.

ليكن يقين ايله ادعا وتصديق ايله مكه مقتدر اولديغمزي ظن ايله ديكمز برشي واردر: مدافعه نامه كاهنك بوسوزلريني تاريخه مغار برطرزده قوللايدور. بوسوز سوقراطك عامه آراسنده فعاليتك هيئت عموميه سي اعتباريله نقطه حركتني تشكيل ايتمش كي بزه طانيتيلبور. فقط بو فعاليت باشلامدن اول ده لفده اونك حقنده نه بيلنه بيليردي؟ آنجق بو فعاليت سوقراطك شهرتي تأمين ايتدي. وپك محدود زمره لك خارجنده تماماً مجهول بر آدامك حكمت ادعالريني كاهنك آلفيشلامش اولماسي صوك درجده احتمال خارجنده در. سوقراطك جدلجي دهاسنك بوجواب اوزرينه ايفاظ ايدلمش و كنديني اظهاره سوق ايدلمش اولماسي غيرقابل تصوردور، و، واقعه، سوقراطك جدلنك منحصرأ بوراده اشارت ايديلن هدف قوللامش اولماسي غير صحيحدر. ليكن بونكه سوقراطمي يوقسه افلاطونمي بومتنده بزه خطاب ايتمكده در سؤالنك جوابي ويريلمش دكلدر. زيرا انسانك كندى ماضيسته رجوع ايله ديكي وقت وقوعاتك نظام وترتيبني آلدانارق تصور ايله مسي بك اعلا نمكندر. انسان حياتنده بر حاديه اصلا مالك اولماديني بر معناني و اصلا اجرا ايله مديكي بر نفوذى عطف ايده بيلير. ليكن اثره باقاراق اوني حصوله كتين مقصد حقنده راستتاجده بولونولور، وبو نتيجه تماماً شايان قبول اولمازسه افلاطونك مراجعت ايله مكي اعتياد ايتمش اولديني صنيعه لردن برينك موجوديته اينانق ده طبعيدر. زيرا احوالي بوسورتله عرض ايتمكدن چيقان نتيجه شايان اهميت اولابيلير. بر چوق قارئ صافدل بر طرزده شويله حايقيرابيليردي: «سوقراطك ياپديني بو مشهور استيجوابلر باق نه ايمش! بزه جان صيقيجي معذبلك، تجاوزكار غرور، حياسز اينجه لك كوزوكن شيلر حقيقتده درين بر تواضعك افاده سي، مبالغه لي بر مدحك كندنده حصوله كتيرديكي بر عكس العمل، وهرشيدن اول، الهى كاهنك جوابني آ كلامق و محق كورمك ايچون بر تشبث ايمش!»

مدافعه نك سوقراط فلسفه سنك مثبت جهه سته حصر ايدلمش قسمته ده چوق قطعي بر حكم ويره بيلير. بوراده تماماً عجيب برشي مشاهده ايديلور. «مدافعه نامه» كندى

دىنىي نقىز ايدىر كىن سادە معاصرلىرى نىزدىندە صورت عمومىيەدە سوقراط حقنىدە منتشر
 بولغان مطالعەيىدە نقىز ايتىمكە قالمىيور ، فقط ، بوندن داها مەھم اولارق ، غىرقابل رىد
 شەھادات ايلە بزجە معلوم اولان شەكىلدە سوقراطك اخلاقىيەدە تناقۇز عرض ايدىيور .
 نطقك برپارچە سەندە ، مؤلف ، دەلف كاهنى سوزلىرى دولايىسىلە انسانلىك سوقراط طرفىدىن
 تجربەپە تابع طوتولدىغىنى ايلك موقع اهمىيەتە قويىمقە قناعت ايتىمەرك ، بونى سوقراطك ھەم
 يكانە ذھنى مشغەلسى ياپيور ؛ برديكر قىسمەندە ، پك باشقە برلوحە عرض ايدىيور . سوقراط
 دائماً «اللاهك خدمتە» صادق قالدىغىنى سويلر ، بونك ايچون اولىكىدىن ھەم عىنى ، فقط
 حقيقتە مەناسى تاماماً باشقا بريكى تەبىر قوللانير . واواندىن اعتباراً ، بزە يابانچى اولسون
 آتەلى اولسون ھەركسە توجە ايدىن وحقيقى سلامتلىرىنى دوشونمەكە ، شرف موقەللىرىنى
 وتروتى استەھداف ايلەمەكە دكل بلىكە فضىلىتى وروھلىرىنىك صحتى تامينە حصر وجود ايتىمەكە
 اولىرى اقناع ايلەمەكە غىرت ايدىن برواعظ اوصافى حائز اولارق كوزوكور . سوقراطك
 بوتصويرىنىك ازمنە قديمە قومدىلارنىك بزە عرض ايلەدىكەنە ھىچ بر وجھەلە بىكزەمدىكىنى
 اثبات ايلەمەك ايچون وقتمزى غايىب ايدەجك دكلر . لىكن بو مثبت اخلاق عمدەلىرى
 حقنىدە بوتون بىلدەكلرىمىزك بولوحە ايلە حال تضاددە اولدىغىنى ادعا ايدەبىلىرز . فضىلىتى وعظ
 ايتىمەك واوانك علمدىن عبارت اولدىغىنى تەلىم ايلەمەك يكدىكرىلە اشتلاف قبول ايتىمەن ايكى
 شىدر . ايتى بىلەن اونى ايشلر . بونك ايچون نصيحتە محتاج دكلر . تشويقلردە بولونمق
 بىھودەدر ، اوکاواضح فەكلرلر وىرمەك ، اوکا علم وىرمەك كافىدر . دىمەككە بولوحەيى حقيقتە
 توافق ايدىيور عد ايتىمەك امكانىز كوزوكويور . لىكن بوغندى بر ايجاد دكلر .
 افلاطون سوقراطك الە ايلەدىكى نتيجەلردىن بحث ايدەجك ىردە اونتيجەلىرى قصد
 ايدەرك فعاليتدە بولونمش اولدىغىنى سويلەمشدر . ياخود ، دھا صحتلە سوز سويلەمەك
 ايچون دىيەلمەكە افلاطونك قصدى بر جھەد نتيجەسى اولارق سوقراطك دوغرىودىن
 دوغرىويە اجرا ايلەدىكىنى قبول ايلەدىكى فەل وحرەكتى سوقراط دائماً تاملى
 اولمايارق ، اكثراً بالواسطە تاثير ايلەرك اجرا ايتىمىدر . زىرا سوقراطك مكالمەلىرىنىك
 لطافت وجاذبەسى حتى اولىرە مقاومت ايتىمەك ايسستەينلىرى بىلە تسخير ايلەمش ، اونلىرك
 منفعتلىرىنىك حىياتك خارجى نەمتلەردىن عبارت اولمادىغىنى كوسترمىش وبوكىمسەلىرى الكىوكسك
 واك درىن مسئلەلرلە مشغول اولمىغە سوق ايتىمىدر . حقيقتە بوتائىرى وجودە كتىرەن
 حامل مفھوملىرك تحرىسىدر . فەكلرلك توضيحى ايچون ياپىلان بوسەئيدە واوانك نتيجەسى

اولارق حصوله كن دها درين تدقيقده اخلاقى ترقيتك مهم بر معاوتنى كورن وعينى زمانده قناعتنى بوايكى واقعەك تضابفنى آكلامقدن عاجز قارئلرده قبول ايتديرمك ايستەين محررك ، حيرتى موجب براستحاله ايله بر تحليلجى آدمى براخلاق واعظى شكلنه صوفئاسى پك اعلا مكمندى . افلاطون بوراده واقعەلرك صحتندن فدا ايدييور ، حصوله كن انطباعى صحتله ادا ايچون . بزه آرز چوق « مرتب » بر حقيقت عرض ايدييور ، چونكه مطلق حقيقتك محدود ذهنلردن كچر كن اونك قابا بر ضلال شكلى آلماسنى انتاج ايدەجك بر طرزده بچيمنى غايب ايتە سندن قور قويور . افلاطونك اصولى تاسقوپ اعمال ايدەك اصوليدر : عدسەك شعاع اوزرينه تاثيرينى تصحيح ايچون عينى قوتده برديكرينى علاوه ايلر ، لكن اونى عكسى اولارق قويار . وا كر مطلوب اولان نتيجه هم برنجى هم ايكنجى شقده عيناً حصوله كليەرك آشيلمش بولونويورسە ، بونك قباحتى انسانلقده مندمج اولان كاسرلكده در .

(د) مدافعه نامەده حقيقت و ضيال . — بوائر نەكې مسارله مشوعمر ؟ — سوقراطك صوك كورنلرى .

بالاده كى ملاحظات بزم « مدافعه نامە » يى محكمه حضورنده حقيقتە سويلە تيلمش اولان نطقلرك عيناً تكرارى عد ايتمكلكمزه مانعدر . المزده بولنان وسائط خيال ايله حقيقت آراسنده كى تفريقى قطعيتله ياپمامزه مساعد دكلدر . مع مافيه اونو تماضر ممكن اولمايان ايكى شى واردر . قرون قديمده هيچ بر محرر اثرينك موضوعى اولان قهرمانك نطقلرينى كوزللاشديرمكده ، اونلرى نظرنده كمال تشكيل ايدن حاله ياقلاشديرمقده تردد ايتە مشدر . افلاطون دولت نظريە سنده « سلامتبخش يالانه » علاج اولارق بررول ويرر . اونك محررلكنده باشقه درلو دوشونمش و بلاغت شالاهسى مشكلاته صوفئقدن باشقه بر شيئە يارامايان وسوسەلره تابع اولمش بولونماسى بر معجزه اولمازى ؟ لكن ، ديكر طرفدن ، ا كر افلاطون استادينك حقيقتە سرد ايله ديكي مدافعاتى بر طرفه آتوب اونلرك يرينه كندى ذهنك محصوللرينى اقمە ايلەمش اولسەيدى محقق بوندن دولايى كندينى وجداناً معاتب قيلار وبالخاصه سوقراطه منسوب اولان دوستلرى ده بونى مقدساته تجاوز قىيلندن بر جرأت عد ايدەرك اوكا عتاب ايدرلردى . بوندن دولايى حقيقتدن وايجاد ايدلمش پارچالردن بحث ايله مكە حقمز واردر ، لكن كنديمزى بوايكى عنصرى ايجه تفريق ايدە بيله جك بر حالده

حس ائتمه ورز . بزم امنيتله تصديق ايدى بيله جكمزى ظن ايتديكمز جهت شودر : اترك
 صنعتكارانه ترتيبى تماماً افلاطونه عطف اولونمايدىر ، مدافعه لرك ايكنجيسى (كه هم اك
 قبصاسى هم ده دعوانك طرز جريانيه اك صيقى صيقى به مناسبتدار اولانيدىر) سوقراطك
 حقيقى فكرلريله اك قوتلى مشبوع اولانيدىر .
 سوقراطك حقيقى فكرلرى ! شبهه يوق كه بونلر ، اك يوكسك معناده ، بوتون مدافعه
 نامه ده پارلامقده در . زيرا بواترك بدى و فكرى مزيتلرى نه قدر مهم اولاسه ده ، بونلر
 بو خارق العاده ابداعه كندىنى اظهار ايدىن واونى باشدىن صوكنه قدر جانلانديران روح
 علويتى قارشيسنده سونوك قالييورلر . بو روح علويتى افلاطوندىن زياده سوقراطه عائددر .
 هم اعتدال هم ده شوقك اختلاطى ، دها دوغروسى قايناشماسى ، خارجى اولان هر شيك
 استخفاف ايدلمه سى ، عقل و فكرك مظفر قدرتنه ايمان ، « اى آدامك » طالعك هر درلو
 ضربه لرندىن محفوظ اولدينى قناعتى ، بوقبيلدىن بر آدامك يولنى تعقيب ايله ركن ، ونه خوف
 نه ده رجا ايله آندىن شاشمقسزىن وظيفه سنى تماملاركن ابراز ايله ديكي سوينج واعتماد ، بوتون
 بو اوصاف ايله « مدافعه نامه » ، سربست و قوتلى ذهنلرك لاييك « علم حال » يدىر وبولاييك
 دين كتايى يكرمى اوچ عصر اول اولدينى قدر شيمدى بيله روحلرى هيچانه كتيريور و قلبلىرى
 علوانديريور . بوتون لسانلرده كى آثار آراسنده اك مردكتابلردىن بريدىر ، انسانه نفسنه
 حاكميتى الهام ايله مك ايچون دها اى ياپيلمىش بر كتاب يوقدر . اونك دين ايله نسبتى ،
 حقيقى بر آيدىنلق آلتنده اولارق كوسترمك كوجدر . اونده الهلردىن چوق بحث اولونور .
 فقط اونلرك امرلرى و قطفى اراده لرى قارشيسنده كوله حسلىرى ، الهلردىن قورقو ويا
 هر نه شكلده اولورسه اولسون deisidaimonie معبود و جن قورقوسى بواثرده كوروله مزى ،
 طبقى لوقره چيوسك تعليمى ماهيته كى شعرنده مفقود اولدينى كى . بواثرده ايشيديلن الهى
 سسلر شبهه سز بر قور chœur تشكيل ايدرلر ، فقط اساسلى رول سوقراطك شخصيتىك
 ويا وجدانسكر ، بوقور اوكا حاكم اولمقسزىن رفاقت ايلر . عليهنده اتخاذا اولنان اعدام
 قرارينك قرائتنى متعاقب فيلسوف طرفندىن هيئت عدوله توجيه ايدىان نهائى خطابه ده
 اترك خصوصى ماهيتى بالخاصه كندىنى بللى ايدىر . « قبلى اولارق » مدافعه نامه نك بو پارچه سنى
 محضاً افلاطونك ايجادى عد ايله مك هوسى انسانده قوتلى اولور ؛ فقط ، هر حالده ،
 افلاطون اوكا اك صحيح وثوق علاماتى بخش ايله مكه موفق اولمشدر . اوراده بقاى روحدىن
 بحث اولونور ، فقط مسئله نه له ونه عليه بر صورت حل بولماز . اولولرك حياتى دوام

ایدیورمی؟ یوقسه اولوم رؤیاسز ودرین براویقویده می بکزر؟ هرایکی امکان ذکر اولونور، فقط سوقراط بوباده بر حکم ویرمز. حقیقته توافق ایدن شی هانکیسی اولورسه اولسون، هر حالده اولوم هیچ بر زمان بر فلاکت عد ایدیله ملیدر. فقط دها فضله سی وار. روحك بقاسی امکانی نظر دقته آلینان فقره ده، آخرت تصورنده نه عبوس قورقولر نه ده سماوی نشاط واردر. افلاطونك تصویر ایلامك معتادی اولان جهنم اضطرابلرندن و سماوی جذبه لردن هیچ برشی یوقدر. حیاتی اشناسنده سوقراطك اظهار ایتیش اولدیغی هیجانه کلز صوغوق قانلیق اوکا حیات اخرایه انتقالنده رفاقت ایدیور. 'وراده، ذهنأ، ازمنه ابتدائیهك نیم الهی قهرمانلریله قونوشمغه باشلایور، اونلری کندینه مساوی عد ایدیور؛ اونلری بیتمز توکنمز استجوابلرینه تابع طوتویور، بو استفاده بخش فکر تعاطیسندن، هیچ اولمازسه Hades آخرتده تفکر حریتك سربسته واعدام جزاسندن قورقمغه حاجت اولمقسزین اظهار ایدیله بیلدیکندن دولای داهیانه برنشئه وکیف ایله بیان ممنونیت ایدیور. اولومك قارشیسنه حتی بر جنتك سونجمله نائ اولمق امیدى اولمقسزین قورقوسزجه کیتمك، ایشته «مدافعه نامه» نك بزه اوکره تدیکی شی!

احتمال سوقراطك مثالی مذهب فلسفیسندن دها فضله تاثیر اجرا ایله مشدر. معلومدرکه اعدام قرارینك اجرایی دهلوسه Délos کوندرلش اولان مقدس کمینك عودتنه قدر تأخیر اولوندی و محکوم دوستلریله محاوره لرینه یکی بر غیرت ایله تکرار باشلامق و هسوپك Esope ماصالترینی نظمه تحویل ایتك ایچون بو بر آی مهلتدن استفاده ایتدی. بو صوک سعیه اولجه متعدد دفعه لر رؤیاده کندیسنه ویریلدیکنی سویلدیکی بر الهی امره اطاعت ایچون باشلادی. بو امر کندیسنه «موسیقی» یعنی صنایع نفیسه ایله مشغول اولمسنی سویله یوردی. احتمال بوراده ده غیر شعورك دریندکلرندن سیوریلن وسوقراطی دائماً کماله دها فضله یاقلاشمق ایچون، فطری استعدادلری آراسنده نقصان اولان بر جهتی تماملامغه سوق ایدن بر تلقینه مصادف اولویورز. نهایت صوک ساعت کلنجه، سوقراطك ناصل الم ایچنده اولان تعلقاتی اوزاقلاشدیردیغنی، کوز یاشلری دوکن دوستلرینی تسلی ایتدیکنی، زندانجی ایله ناصل طاتلی و دوستجه سوزلر تعاطی ایلدیکنی و تام بر صفای روح ایچنده زهر بارداغنی بوشالتدیغنی - بوتون بولوحه بی خاطر لایتمق لزومسزدر. افلاطون اونى «فایدون» ده سیلنمز خطوط ایله تصویر ایله مشدر.

ه) آتیه لبارك مقلی و قباصلتی اولدیغی جہنم. اسکی زمانہ دولتی و تفکر سربستی .
سوقراطہ مقصدہ کی سوء نظر قابل تفرامرد . سوقراطہ حرارتی بر وطنیورد دکلری . اولی
صوبہ بر مو لازمہ . آتیه لبارك سوزده ندامی .

دنیا اوزرنده انسان یا شادقہ سوقراط دعواسندن بحث اولونه جقدر . علمی تحری
دعواسی ایچون ایلک دفعہ اولاراق عمرینی فدا ایتیش اولان کیمسہ نک عاقبتہ ابدیاً تلہف
ایدیلہ جقدر . سوقراط تعصب درجہ وارن بر عدم تسامحک قوربانی می اولدی ؟ بومسئلہ
اوزرنده رأیلر هنوز مختلفدر . بعضیلری ویریلن حکمی اک کوتو جنسندن بر حقوقی قتل
ماہیتندہ کورہرک علیہندہ بولونمقدن خالی قالمازلر ، صانکہ جانیلرک اوزرینہ اورولان سیلنمز
تمغایی بو حکمی ویرہن آتیه لیلر کندی اوزرینہ اورمشلردر دیرلر . دایا آز مقدارده اولان
دیگرلری « اختلافی » علیہنہ ، قانون ممثلری لہنہ اخذموقع ایدرلر و سوقراطک بویوکلکینی
کوچولتہ جک ماہیتندہ اولان ہر شیئی قوللارلر . بزه کلنجہ ، بو شایان تأسف وقعہ نک
ضعیف بر نسبتدہ سوء تفہم و باطل اعتقادلہ و دہا چوق زیادہ مؤثر نسبتدہ تماماً مشروع
و حقلی بر تنازعک نتیجہ سی اولاراق میدانہ کلدیکنہ قانعز . بزه کورہ بونقطہدہ دوغرو
کورمش اولان ہر غلدر . کائناتہ دائر ایکی تلقی ، عادتا بشریتک ایکی جہہ سی سوقراطک
دعواسی کونی قارشیشمش بولونیوردی . سوقراطک تاسیس ایلہ دیکی حرکت فکریہ
جنس بشرک استقبالی ایچون مبارک ثمرلر ویرہ جکدی ؛ لیکن عینی حرکت اوزمانکی
آتیه ایچون قیمتی تماماً شبہلی اولان برشی ایدی . جماعتک کندی محافظہ سنی تأمین ایلہ مک
و انحلال ایتدیریحی نفوذلرہ مقاومت ایلہ مک حقنہ بر دیگر حق ، یکی یوللر آچغہ و عنود
عنعنہلرہ و دولتک تہدید ایدیجی امرلرینہ رغماً اورایہ کیرمکہ صبر سزلانان بر قدرتلی
شخصیتک حتی تعارض ایدیوردی . بو اثرک خطاب ایلہ دیکی کیمسہلر آراسندہ فرددن
زیادہ دولتک حقنی شبہلی عد ایدنلر اکثریتی تشکیل ایدر . قارئلریمزدن بر چوغی دیر :
ہر انسانک سربستجہ فکرینی بیان ایتک ایچون مالک اولدینی حتی بو درجہدہ افراطہ
وارارق چیکسہ مک بر مدنی قومہ و بر یوکسہ مک مدنیتہ یاقیشمایان بر حال دکلری ایدی ؟
بز جواب ویریورز : فکرینی افادہ ایلہ مک حریتی ، نتایج مفیدہ سنہ بناء ، بشریتک
اک قیمتی خزانہ لرندن بری عد ایدیلہ لیدر ، لیکن ، ہیچ بر مملکتدہ بلا تحدیدات موجود
اولما مشدر . اون دو قوزنجی عصرده اونک جون ستوارت میلدن دہا منور و حرارتلی

مدافى اولماشدر . مع مافيه فردى حرىتك بو شوقلى طرفدارى ده اوکا بر حد تعيين ايله مكدن كندىنى منع ايدمه مشدر . « حرىته دائر » عنوانلى كوزل اثرىنك بر يرند دىيور كه : « افعاك افكار درجه سنده سربست اولماسى لازم كله جكنى كيمسه ادعا ايتمز . بالعكس حتى فكرلرك افاده سى هر هانكى بر فعل جرمى به آچىقدن آچىغه تشويق و تحريك تشكيل ايدرسه اونلرك بيله معافى ضايع اولور . حبوبات تجارىنك فقرائى آچاغه محكوم قىلان كيمسه لر اولدىنى ، ملكيتك بر خير سزلق اولدىنى فكرى ساده جه مطبوعات واسطه سيله نشر ايدلرجه اصلاً تجزیه و تادیبى استلزام ایتمه ملیدر ؛ فقط اكر بو فكر بر حبوبات تاجرینك اوى او كنده غلیانه كلش اولان خلقه وعظ و تلقین اولونور و یا اعلانلر شكلنده نشر ایدیلرسه اوزمان تماماً قابل تجزیه اولور . » شیمدی بز شونی صورویورز : اكر بو اعلان ، بر كون اول بر غزته طرفندن هر كسه معلوم قیلینیرسه اوکا نه دیمه لی ؟ یا خود خلق طوپلانماش ، لکن طوپلانماسنه آن بآن انتظار اولونویورسه ؟ بوراده چکیلن خط فاصلك مبهم و متموج اولدیغنى ، قورقولان تهلكه نك بویوكلكنه و یا یاقینلغنه ، آله لولان مدافعه واسطه لرینك مؤثریتنه و تلقین ايله دكلری اعتماد حسنه كوره دكیشدیكنى كیم كورمه یور ؟ واقعه ، اعضاسى سربست مناقشه نك اهمیت و قیمتنه نه قدر قانع بولونسه لرده هیچ بر جماعت یو قدر كه كندى موجودیتنك تهلكه یه كیردیكى احوالده داخل اولمق اوزره هر هانكى بر تقدیرده بو حریتی جائز كورمكه قدر وارمش اولسون .

بوراده اسكى زمان دولترلرینك ضعفنه نظر دقتى جلب ایتمه مز لازمدر . بو كوچوك جمهوریت - مدینه لر و طنداشلرینك عددی جهتندن ضعیف ایدیلر ؛ قومشومدینه لر ك هجوملرینه قارشى كندیلرینى محافظه ايله مك ضرورتنده بولندقلرندن ایكى قات ضعیف ایدیلر . حتى ، حد ذاتنده بر قوت عنصرى تشكيل ایدن حال ، نفوسك تجانسى ، بزى مشغول ایدن نقطه نظر دن بر ضعف عنصرى اولابیلردى . دولت ایچون تهلكه لی اولان نظریه لر ك انتشار و اشاعه سى ، كوچوك اولسون بویوك اولسون عصرى دولتریمزده چوق اوزاغه كوتورولورده ینه نظریه دن عملیه یه انتقالی افاده ایدن قطعى آدیم اوزون بر آتی یه عاڈ كوزوكمكدن خالى قالماز . وطنداشلك اهمیتلى بر قسمى بو نظریه لرله مشبوع اولورده ینه اونلری ضبط ایدن دیکرمهم اهالى طبقه لری واردر . کویلولرك بورژوالرله و پروله تارلرله ضدیتنى دوشونكیز . اسكى زمان آتیه سنده موجود اولان بونوعدن ضدیتلر زمانك تاثیريله وبویوك دولت آدم لرینك بوهدف ایچون صرف ایتدكلری جهدلر سایه سنده اسكى حاد

شکلرینی غایب ایتمیشلردی . کوی خلقی شهرک نفوذینه تابع ایدی . یالکیز قانونلرک تکرار
 رؤیتی کبی احوالده (که بونلرده اساساً کثیر دکلدی) دهملر یعنی قضالر همان همان استقلال
 اوزره برلکده چالیشمغه مدعو ایدیلر . آتنهک عاقبتی هرکون pynx اسمنی طاشیان اهای
 مجمنده تعین ایدیوردی . دولتک ومؤسساتنک محافظه وبقاسنک نهایت الامر وطنداشلرک
 صداقتنه ، دوغرولغنه تابع اولدیغی شبهه سز عمومی برحقیقتدر . فقط بو حقیقت بوکوندن
 زیاده اسکی زمانلرده تام معناسنی حائز ایدی . دولتک تمللرنده کی هر صارصینتینک اوزمان
 درحال حس ایدلمه سی مجبوریدی . هر صدمه سربستجه انتشار ایده بیلیدی . اجتماعی بنانک
 تملدن چاتیسنه قدر ، بویله بر صدمه یی توقیف ایچون آراده هیچ برمانعه یوقدی . دولتک
 الیوکسک وظیفه سنک ارثی اولارق انتقال ایله می ، بر منتظم عسکری قوت و مأمور تشکیلاتی
 سایه سنده دولت منافعنک مستفید اولدیغی حمایه اوزمان موجود دکلدی . آتنه ده نه حکمدار
 حائله سی ، نه دواملی اردو ، نه اداره ایشلرینه حاکم اولان قلم تشکیلاتی واردی . مدینه نک
 وطنداشلرک صداقتنه اولان احتیاجی ده بوندن دولای بر قاتدها ضروری ایدی . بو وطنداشلر ،
 هر یرده و دائماً اولدیغی وجهله ، اداره وسوق ایله یی بر اقلیت ایله اداره وسوق ایدیلن بر
 اکثریتی تشکیل ایدیورلردی . برنجیلر آراسنده اول امرده سوز سلاحنی فائق بر طرزده
 قوللانمغی بیلنلر واردی . بوملکه ، جدل و خطابتک تدقیقه اکتساب و یاتقویه اولونوردی .
 دیمک که اک استعدادلی و حریص جاه اولان کنجیلر اوزرینه یکریمی اوتوز سنه مدت متبادیا
 تأثیر ایله مش اولان و بوندن باشقه دورینک اک اوریرینال اخلاق متفکری و سیاسی
 اولان بر جمل صنعتی استادینک دولت ایچنده بر قوت تشکیل ایله می واک بویوک نعمتله
 اک بویوک فلاکتلاک منبعی عداولونماسی آکلاشیلیر برشیدر .

ایمدی ، سوقراطک نفوذینک وطنداشلرینک پک بویوک بر مقدار ی طرفندن مشئوم
 بر نفوذ عدایدله سنک سببی بر چوق عکسلرک بوانطباعی حصوله کتیرمکه یاردم ایله مش
 اولماسنده در . اولاً ، آتنه دولتنک ایکی روح خبیثی اولان آلکیبیادس ایله قریتیا سک استادلری
 اوزرینه ده کولکه لرینی اوزاتمش اولمالرینی بر مشئوم تصادفه عطف ایله مک آرزوسی انسانده اویانیر .
 زیرا قریتیا سک سوقراط ایله ارتباط پیدا ایله مسنک سببی بالخاصه سیاسی حیاته حاضر لایمق مقصدیله
 اولایغی و کرک قریتیا سک کرک آلکیبیاده سک ، سجیه اعتباریله اساسی و دواملی بر صورتده
 سوقراطک نفوذی آلتنده بولنمادقلرینی بزه سویله مکله احتمال قسه نوفون یا کلش بر شی
 یاپمایور . فقط ، بو نقطه بر طرف ، سوقراطدن تعلیم و تربیه ایسته یی حریص شان

دليقانلىلر كىتەسى ئىچىدە ، بالاخرە ، فعاليتلىرىلە مەدەنىيەتتە زىررە ئىقاع ايدانلارك دە بولۇنمىش اولماسى پك اعلا قابل تصوردر . اصل مشئوم بر تصادف تسميه ايديله بيله جك اولان شى مەدەنىيەتتە مەم خدمتلىر ياپمىش اولانلر آراسىدە سوقراطك بر تك تلىذىنك بولونمامسىدەر . فقط بو واقعه نك درين و ايكى نوعدن سببلىرى واردر . قارئلر يىمىزك معلومى اولدىغى وجهله سوقراط موجود اولان قانون اساسىنك ، يعنى دەموقراسىنك دوستى دكلىدى ، زىرا ، دەموقراسى اونك اسكى نظريەسى اولان عقلك حاكىتى عمده سەنە توافق ايله مەيوردى . « اتهام ايدىن كىمسە - يعنى اديب بولوقراتوسك دعوادىن بر قاچ سەنە سوكرائىش ايدىلش بر هجويه ده سوز سويلەدىكى كورولن آنوتوس - طرفندن استادىنە سىرد ايدىلن اتهاملر آراسىدە قسە نوفون شونى ذكر ايدر : « سوقراط آرقداشلىرىنى موجود قانونلىرى كوتولەيىچى ، ذم ايدىيىچى كىمسە ياپمىشدر . » بو اتهامە قارشى قسە نوفون هېچ بر مقنع جواب بولمايور داها دوغروسى دولتك تشكىلاتى دكىشدىرمك ايچون سوقراطك طلبەسىنى « ايقاع جبر و شدتە » تشويق ايله مش اولدىغى رد ايله اکتفا ايدەرك بو اتهامى ايستەمىەرك تأييد ايله يور . فقط دها وخيم اولان بر شى وار . سوقراطك دوستلىرى وطنلرنده تاسيس ايدىلش اولان نهج سىياسىيە توجهىزلك كوسترملكە قالمامشلىرى ، بلكە متعدد فرصتلرده وطنلىرى ايچون محبتلىرىنك آز اولدىغى اثبات ايله مشلىرىدر . بو باقىشدىن قسە نوفون ، كندى طرز حركىتيله استادىنك خصملىرىنە اويلە سلاخلر ويرمش اولدى كە مدافعه مقصديله يازدىغى بوتون يازىلىرىنك نشرى بونك تاثيرىنى ازاله ايدە مەمشدى . ناصل قسە نوفون آتقاده ياشامقدن ايسە ايران و اسپانياده ياشامنى ترجيح ايله دىكى كې افلاطون دە دوغدىغى شەردن زىادە سىرا كوزە دە كندىنى دها زىادە كندى مملكتەندە حس ايله مكده ايدى . آنتىستەنس و آريستىپوس قصداً سىياسى حياتدن اجتناب ايتدىلر و بونلردن برنجىسىنك تاسيس ايله دىكى فلسفى مکتبەدە [۱] حكيمك « قوزموپوليتلكى » يعنى بوتون دنيا وطنى اولدىغى آچىقدن آچىغە تعليم ايدىلمكەدە و اساسلى عمده لردن برى عداولونمقەدە ايدى . بونقەدە دەە تلىذلرك استادك ايزلىرى اوزرنده يورودىكەندىن كىمسە شەبە ايدە مىز .

اساساً بو نقطەدە تخمينات و فرضيات ايله اکتفايە مجبور دكلز . سوقراط قدر بويوك مزايای و استعداد صاحبى كىمسەنك دولتە خدمت ايله مكەدن امتناع ايله مەسى هر كسك

[۱] التهميات فاكولتەسىنك مجموعه سىنك ۵ و ۶ نجى صايلرنده نشر ايدىلش اولان « كلىپە »

موضوع حیرتی اولویوردی . سوقراط افلاطونك « مدافعه نامه » سنده شو عجیب جمله ایله کندینی بو نقطه ده حقلی کوسترر : « اکر بر کیمسه حقیقه ظلمه قارشى مجادله ایتك ایسته یورسه ، اونك موقعی سیاسی جهته ده دکل ، خصوصی حیاته ده در . » و بو حکم آنجق برطرزده براساسه استناد ایتدیریله بیلیردی ، سوقراطده اواساسه اونى استناد ایتدیرمش : بو نوعدن هر هانکی بر جهدهک بهوده اولدیغنی ادعا ایله مش ، دولتک امیدسز بر وضعیتده بولندیغندن ، جمهوری Multitude اصلاح ایلامك امکانشراغندن بحث ایتمشدر . زیرا سوقراط سیاسی ایشلره فعالانه اشتراك ایله دیکی تقدیرده اختیارلغه اریشه میه جکنی ، خلق ایله براختلاف یوزندن متمادیا حیاتی تهلهکیه قویمغه مجبور اولاجغنی و بوندن ده خلق ایچون بر منفعت اولامیه جغنی سویله دیکی زمان باشقه بر فکر درمیان ایتك ایسته مش اولاماز . شونی ده قید ایدك : سوقراطك کندیسنه منفعت تأمین ایدیه میه جکندن بحث ایله دیکی خلق و ملت ، وطن ایچون اولن وطنداشلره عائد خطابه سنده پهریقله سک مدح و اعلا ایله دیکی بر ملتدر ، مغلوبیتلریله عزت نفسی قیرلمش ، اضطرابلی تجربه لرله تصفیه ایدلمش اولان بوملت حسن نیتی اولان و ذکی ایش آدملری النده یچمه قونولماسی امکانشز بر ماده وصفنه لایق کوروله مزدی . اك مطیع واك اصیل قوملردن برینك ، یتیشدیردیکی اك ای وطنداشلردن برقاجی طرفندن ترك واهال اولوندیغنی ، بو وطنداشلك اونندن یوز چویره رك بو قومك تربیه سی ایچون تشبث ایدیه بیله جك اولان بوتون مساعینك بهوده اولدیغنی پشیندن و باردانه سویله دکلرینی کوروبده کندینی درین بر تأسفدن آلیقویمق مشکلدر ! فقط تألم ایده جك یرده آ کلامغه چالیشالم . سوقراطك و اونك منسوبلرینك وطنلری ایچون حقیقی و درین بر محبتلری اولمادیغنی غیر قابل انکاردر . بونك معناسی سوقراط - میس Frances Wright ك به ننامه ، بر آرز فرقلی بر معناده سویله دیکی کی - بر « بوزدن موم » در دیمك دکلدر ، بلکه سوقراط بر باشقه ، بریکی مفکوره ایله جانلانمشدر . « عقل » آتنه یه ، « حکمت » اسپارتایه ، « شجاعت » قورینته خاص دکلدر . ناصل اولورده ، هر شیئی عقل محکمه سنه چکن ، نظرنده هیچ بر عنعنه نك عنعنه اولدیغنی ایچون قیمتی اولمایان ، بلکه هر عنعنه یی عقل حضورنده کندینی حقلی کوسترمه مجبور صایان بر آدام نظرنده ناصل اولورده برقاج فرسخ مربعی مساحه سی اولان بر مدینه ایله محدود اسکی زمان وطنپرورلکی اسکی قوتنی محافظه ایده بیلیر؟ عالمشمول بشریته علاقه دار اولان و کیری قالانی

اهميتىز عدايدن كيمسەنك «مقدراتك بدنې ايچنە آتمش اولديغى برطوپراق كوشەسنە [۱]
 كندىنى علاقەسىز حس ايتەسى اقتضا ايتىزميدى؟ تاباشلانغىچىدىن برى مىلى حياتك ومؤسسەلرك
 برانحلال حاملى كېي تاثير ايله مك فلسفەنك فلاكتلى طالعى اولدى . قارثلىرىمىز قسەنوفانەسى
 Xénophane ، بواختيار شاعرى خاطرلارلر . بو آدم اوزون مدت سياحت ايتەدكن
 ودرين تفكراتدە بولندقدن صوكراسكىن تنقيدىلە يونان حياتندە تداويسى ممكناً اولمايان
 برشقاق ونفاق حصولة كتيرومشدى . فلسفە تاريخنك شيمىدى تدقيق ايله مكده اولديغىمىز
 نقطەسى حقندە دينەبيليركە ملتك مفكورەسى ايله فلسفى تنقيد آراسندە كېي بوضديت همدها
 درين همدها ظاهر اولمشدر . شيمىدى فيلسوفلرك تخریب ايله مك تهديدندە بولندقلرى
 شى يونان حياتك اسكى عائلوى ومونس منظرەسى ، اسكى حرارتى ، اسكى قوتيدر .
 عقله موافق اخلاقك پيشندە همان «قوزموپوليتك» دينى پيدا اولدى . اونك آرقاسندە
 عالمشمول برايمپراطورلغك يوكسەلدىكى كورولويور ، اوده عالمشمول بردىنى انتاج ايدەجكدرك .
 بونى سويليهرك ۳۹۹ سنەسنك بوبهار كونندە آنوتوس ، مەلەتوس ولوقونك استقبالدە
 بو قدر اوزاقلره نظرلرني توجيه ايله دكلرني هيچ بروجھلە ادعا ايتەيورز . لكن بو آدملر
 سوقراطك و اونك منسوبلرينك قانون اساسى و وطنه قارشى حرارتلى محبتندن شېھ
 ايتديلر ، سوقراطك استدلالاتندە و مفھوملر تدقيقندە دين ايچون و مىلى حياتك
 هيئت مجموعەسى ايچون بر تھلكە كورديلر ، بناءً عليه ، آتنە تاريخنك بالخاصە
 تھلكەلى و بجرانلى آنندە يكي تمايلاتك بو علمداريني سكوتە محكوم ايتمكە قرار و يرديلر .
 بوندن دولايى نە حددن فضلە شاشمغە ، نەدە اونلرك طرز حركتندە بر درين جانيانە
 استعدادك ياخود خارق الامادە بر احقلفك دليلنى كورەكە حقمز يوقدر . صوصديرمق ،
 نەدە آزى ، نەدە چوغى . بزم عصرى دولتلىرىمزدە بوھدفە واصل اولمق شېھ يوقكە
 قابل قياس اولماياحق درجەدە دھا قولاي اولوردى . دارالفنونندە بر كرسينك الغاسى ،
 انضباطى برتدبير اتخاذا ايله مك اوزره تحقيقات اجراسى ، ياخود ، دھا آز حریتپرور
 دولترلردە ، پوليس طرفندن تفھيم ايديلان بر ممنوعيت ، بر طردويا ادارى بجايش ، بونلرك
 ھېسى محقق صورتدە تاثيرلرني حصولة كتيروچك اولان چارەلردر . اسكى آتنەدە احوال
 باشقا ايدى . بويوللردن هيچ بريلە مطلوب نتيجه يە واريلامازدى ؛ بونك ايچون بر جنائيت

[۱] تھيقتەتوس بوسوزلرى سوقراطە سويلەتيور . سوزلرك تاريخى صحتى اولسون ، اولماسون ،

دعواسى لازمدى . وقانونده يكانه تماس ايدن واستنادكاه تشكىل ايدم بيله جك اولان نقطه Asébie اتهامى ايدى . آتته ده موقراسيسنك محافظه كار روحى اسكىدن موجود اولان ودينه حرمتىزلىكى اولومله جزالانديران قانونى حكمك صراحةً الغا ايدلمسسه مانع اولمش ، لىكن تطبيقاتده ، دهـا زياده مسامحه ايله بو حكم تخفيف ايدلمش ايدى . بزه احوالى بو آيدىنلق آلتنده كوسترمكده اك آز منفعتدار اولان محررلر ، بالعكس دعوانك مشئوم نتيجه سنك تام مسئوليتنى اتهام ايدنلرله حاكملر اوزرينه يوكلتمكى ترجيح ايدم جك اولانلر يعنى افلاطون ايله قسه نوفون بزه خبر ويريورلر كه اعدام جزاسندن قورتولمق سوقراطك النده ايدى ! محكمه ده اثبات وجود ايدوب ايتمه كده مرسىستدى ، لىكن كندى عليهنه نفى جزاسنى ايسته مك النده ايدى وبوتكليفنك قبول ايدلمسى ايچون هر درلو احتمالات موجود ايدى . اكر نفى اونك ايشنه كلمه يورسه ، اولومدن قورتولمق ايچون بوتون محكوملر ك ياپديغنى يانمغه يعنى عزت نفسى قيران نيازله قدر تنزل ايتمكسزىن حاكملر ك عاطفته مر اجعت ايله مكه راضى اولمى كافيدى . نهايت ، حتى قرارلر ك قرائتندن صوكرا حبس خانه دن قاچق اونك ايچون پك قول ايدى . افلاطونك قريتون Kriton عنوانلى اثرنده كوردى كمز وجهله ، اونك فرارىنى تأمين ايلك ايچون بوتون تدبيرلر اتخاذا اولونمش ايدى . لىكن سوقراط دهـا اصيل برمايه دن ايدى . وظيفه سى انسانلر ك حسلرينه و فكرلرينه يكي يوللر آچق اولان آداملردن ايدى . هر هانكى براويوشمه واداره مصلحتدن نفرت ايدى يوردى . قرارىنى قطعى اولارق آلمش ايدى : ياتعليمه دوام ايتك باخود ياشامقدن فارغ اولمق ايسته يوردى .

آتته ليلر ك ندامتى ، سوقراط نامنه برهيكل ركزى واونى اتهام ايدنلر ك جزا به چارپديرلماسى حقنده اسكى زمانلر ك صوكلرينه دوغرو روايت ايدىلن شيلر ك ، بالخاصه تاريخ اولارق كوستريلن سنه لره نظر آتتين ايدن امكانسز لغه بناءً ، محض فانتەزى اولديغى چوقدن برى مسلمدر . حقيقتده سوقراطك محكوميتى آنجق ادبى سلاح چاتيشمالرينه محل ويردى . پولوقراتوسك مواد اتهاميه يه عائد مبالغه لرى ماهر برنترجى اولان لوسياس Lysias ك بر مقابله سنى دعوت ايله دى ذاتاً روما دورينك صوكنه قدر بومسئله بلاغت تمرينلرينك باشليجه موضوعى اولارق قالدى وبونك برنمونه سى اولارق ليبيانوس Libanios ك مدافعه نامه سى زمانمزه قدر انتقال ايله مشدر . لىكن آتته خلقنده حاكم اولان حسلر ك نه اولديغى شووقعه بزه اظهار ايدى يور : ياريم عصر دن دهـا فضله برمدت صوكرا طوپلانمش اولان

خلقه خطاب ايدن خطيب و دولت آدمى ئەسكىنەس Eschine تيماركة Timarque قارشى
 دعوائىنىڭ موقىتىنى شو سوزلىرى سويلەرك تامين ايدەجكنى ظن ايتدى : « ذاتاً
 آتەلەر سز سوفىست سوقراطى اعدام ايتىردىكز، چونكى اوتوز دەموقراسى مخرىلرندىن
 (مستبدلردن) برى اولان قرتىياسك اونك طلبەلكنى ايتمش اولدىغى اثبات ايدىلش ايدى. »
 سوقراط سادە مەكتەبلەردە دكل تلمىزلرىنىڭ يازىلرندەدە بەت بەدالموتە مظهر اولويور .
 تلمىزلرى توقىر ايلەدكلىرى استادلرىنىڭ آغورادە و كىنمازىونلردە كزىندىكى و كىنجىلرلە ،
 اختىيارلرلە ، خىياتى اثناسندە يامىق مەتادى اولدىغى اوزرە ، قونوشدىغى تصور ايلەمكدن
 اصلاً بىقەمادىلر. دىمك كە سوقراط ، ياشامامقلە برابر ، حقيقتەدە ، تەلىم ايتەككەدە دوام ايتەشدر !

نە اورور غومىرنىس

(فرانسىزچەدن مترجمى محمد عزت)